

Pla d'Acció Cultural

Sant Cugat del Vallès

Pla d'Acció Cultural

Sant Cugat del Vallès

2024

Sumari

Introducció i context	2
Diagnosi	4
1. La ciutat.....	4
1.1. Territori i història.....	4
1.2. Població.....	7
1.3. Dades socioeconòmiques	9
1.4. Síntesi.....	11
2. La cultura a Sant Cugat	12
2.1. Agents culturals	12
2.2. Equipaments i espais culturals	31
2.3. Activitat cultural	43
Transversalitat	51
3. Conclusions.....	59
Propostes	62
Objectius	63
Eixos i mesures	64
Eix 1: Enfortiment de la capacitat municipal.....	66
Eix 2: Foment d'una vida cultural més diversa i inclusiva	75
Eix 3: Impuls de noves formes de col·laboració entre l'administració i la societat civil..	83
Cronograma orientatiu d'implementació.....	88
Crèdits	90

Introducció i context

El juliol de 2023, l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès va sol·licitar a la Diputació de Barcelona un acompanyament i assessorament per a l'elaboració d'un Pla d'Acció Cultural (PAC). Els PAC són instruments per a la reflexió, debat i desenvolupament d'estratègies i propostes per a l'acció cultural local. Es tracta d'un procés liderat pels ajuntaments, basat en les aportacions tècniques i la participació ciutadana, fomentant la coresponsabilitat entre els diferents sectors i agents culturals locals. Des de fa anys, la Diputació de Barcelona, a través del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC), ofereix assessoraments als municipis interessats a desenvolupar un PAC, així com altres instruments d'anàlisi i planificació en matèria de cultura.

El procés d'elaboració d'un PAC comporta, en primer lloc, una diagnosi dels antecedents del municipi, el seu context actual pel que fa a la vida cultural i altres aspectes significatius de la seva realitat social, econòmica i política, i les perspectives d'evolució dels propers anys. En segon lloc, i a partir de les conclusions de la diagnosi, es treballen els eixos cap a on han d'enfocar-se les actuacions futures en matèria d'acció cultural local. Les propostes s'orienten a reforçar el paper estratègic de les polítiques culturals, la cohesió social, la interculturalitat, la identitat, la transversalitat i el foment del treball en xarxa amb municipis propers. D'altra banda, també s'hi incorporen de manera transversal diverses aproximacions estratègiques que estan guanyant pes en la definició de les polítiques culturals, com ara l'equitat, el desenvolupament de sistemes organitzatius flexibles i adaptables, la sostenibilitat ambiental, el feminisme i la digitalització.

El procés d'elaboració del PAC de Sant Cugat del Vallès s'ha dut a terme entre desembre de 2023 i juny de 2024. Ha tingut com a objectiu principal orientar les polítiques i l'acció cultural de la ciutat de Sant Cugat en el període 2024-2030, mitjançant activitats d'anàlisi i prospectiva en les quals han participat l'administració municipal, les entitats de la societat civil, empreses del sector cultural, i la ciutadania. La coordinació del procés ha anat a càrrec del CERC i de Trànsit Projectes, empresa de serveis culturals, educatius i socials que col·labora de manera regular amb el CERC en exercicis d'aquest tipus. A més d'analitzar documentació existent, s'han realitzat entrevistes i reunions de debat amb responsables institucionals, personal municipal i agents culturals i s'ha difós una consulta a la ciutadania per recollir la seva opinió sobre la vida cultural de la ciutat.

L'anàlisi ha tingut en compte alguns exercicis de planificació semblants fets en el passat, com ara el PAC que s'havia fet l'any 2005,¹ la seva revisió de 2014, i l'autoavaluació de les polítiques culturals des de la perspectiva de la sostenibilitat

---

¹ Ajuntament de Sant Cugat del Vallès i Diputació de Barcelona (2005), *Pla de Cultura de Sant Cugat*. Ajuntament de Sant Cugat i Diputació de Barcelona, disponible a <https://www.diba.cat/documents/326398/1973736/PAC-SantCugat.pdf/916e4071-7bbc-1e6a-3b8f-b7eb8466bddc?t=1699517735344>

realitzada amb el CERC i Ciutats i Governaments Locals Units (CGLU) l'any 2019,² així com diversos plans sectorials en àmbits com les arts visuals, la música o la cultura popular i tradicional. Entre els altres factors que emmarquen l'elaboració del PAC hi ha el creixement demogràfic que ha viscut Sant Cugat des de finals del segle XX, fins a apropar-se als 100.000 habitants, la realitat de la xarxa d'equipaments ja existents o previstos (Museu de Sant Cugat, Teatre-Auditori, Teatre de La Unió, nova biblioteca central en previsió, etc.), els reptes en matèria de transversalitat de la cultura, i la situació pressupostària a l'Ajuntament, que des de finals de 2023 ha comportat la reducció d'algunes partides i la previsió de tancament d'alguns equipaments culturals, com ara el Centre d'Art Maristany.

A partir del procés de treball dut a terme, aquesta primera part del PAC inclou una breu diagnosi territorial, social i econòmica de la ciutat, acompanyada d'una anàlisi més detallada de la seva vida cultural, i especialment dels agents, espais i activitats que la configuren i les polítiques que hi fan referència. Posteriorment, la segona part del PAC presentarà els objectius, les línies de treball i un conjunt de mesures i accions que haurien d'enfortir la vida cultural a Sant Cugat en els propers anys.

---

² Comissió de Cultura de CGLU (2019), *Anàlisi de les Polítiques Culturals a partir de Cultura 21: Accions. Recomanacions per a la implementació de l'Agenda 21 de la cultura. Sant Cugat del Vallès* (2019), Diputació de Barcelona / Ajuntament de Sant Cugat / CGLU, disponible a <https://www.diba.cat/documents/326398/231419184/An%C3%A0lisi+de+les+Pol%C3%ADtiques+Culturals+a+partir+de+Cultura+21/435bbc8d-71e2-47ce-8250-9e3ec935ad67>

Diagnosi

1. La ciutat

1.1. Territori i història

Sant Cugat del Vallès és una ciutat situada a la comarca del Vallès Occidental, que s'estén des dels vessants nord-occidentals de la serra de Collserola fins a l'inici de la depressió vallesana. Té una superfície de 48,23 km², fet que el converteix en el segon municipi més extens de la comarca, després de Terrassa. Sant Cugat assoleix la seva màxima altitud (495 m) a la serra de Collserola, lleugerament per sota del cim del Tibidabo, al punt més meridional del terme. Fa frontera amb Rubí, Cerdanyola del Vallès, Sant Quirze del Vallès, Sant Feliu de Llobregat, Barcelona, Molins de Rei i el Papiol.

Històricament, el municipi es va constituir al voltant del monestir, abadia benedictina de la qual consta l'existència des del segle IX, en un lloc on anteriorment ja hi havia una fortalesa romana (segle IV). El monestir va ser un dels més importants i influents del comtat de Barcelona al llarg de l'edat mitjana. A final del segle XII ja hi havia un nucli permanent de població a Sant Cugat. Així, es considera que la butlla del papa Calixte II, que el 1120 reconeixia al monestir la propietat sobre els seus territoris propers, significa el naixement de la vila de Sant Cugat.

La vila medieval va créixer entre l'església de Sant Pere d'Octavià i el monestir, seguint l'eix de l'actual carrer Major i obrint a continuació els carrers Hospital i Santiago Rusiñol. La greu crisi de mitjans del segle XIV provocada per les males collites i la pesta negra va fixar aquesta configuració durant segles.

Al llarg de molt temps, Sant Cugat va ser una població eminentment agrícola, amb predomini primer dels cereals i després, a partir de finals del segle XVIII, amb un progressiu cultiu de la vinya. Així, fins la dècada de 1880, a remolc de la prosperitat que porta l'especialització en el vi, trobem un nou creixement. S'urbanitzen nous espais per acollir viticultors, com per exemple el carrer Sabadell o l'eixample entorn la plaça de Barcelona.

A principis del segle XX s'inicia l'elaboració de tapissos, que guanyarà importància el segle XX, especialment amb la Manufactura de Tapisseria Tomàs Aymat (1920), que rep el nom del seu fundador, l'empresari i artista Tomàs Aymat (1891-1944), que va contribuir a situar l'art tèxtil català a l'alçada dels més importants del món. L'any 1956, sota la direcció de l'artista santcugatenc Josep Grau-Garriga (1929-2011), l'empresa passa a ser coneguda com l'Escola Catalana del Tapís, dedicada a la producció de catifes i tapissos i que es connectarà amb els referents europeus de l'època. Anteriorment, Sant Cugat s'havia caracteritzat també pel sector vinculat amb les bòbiles i la producció de ceràmiques fines, de la qual destaca la Terrissaria Arpí.³

---

³ Informació relacionada amb la història de Sant Cugat al llibre: Història de Sant Cugat, Museu de Sant Cugat i Cossetània Edicions, desembre del 2006. Capítol dedicat a "De vila rural a ciutat de serveis", Jordi Casas i Roca, pàgines 211-278.

La vida cultural de Sant Cugat també es desenvolupa a través de l'aparició d'entitats com la Societat Coral La Lira i La Unió Santcugatenc, aparegudes en l'últim tram del segle XIX i que continuen actives a dia d'avui, amb funcions que, especialment en el cas de La Unió, van molt més enllà de l'àmbit coral.

La inauguració de la Rabassada el 1877 acaba amb l'aïllament geogràfic de la vila, en facilitar el transport de vi, aiguardent i persones de Sant Cugat a Barcelona i viceversa. Precisament quan la plaga de la fil·loxera arrasa els ceps, estiuejants de Barcelona poden ocupar les vinyes abandonades amb les primeres urbanitzacions residencials. A partir del 1917 l'arribada del tren elèctric va provocar la construcció de zones d'estiueig allunyades del nucli urbà – La Floresta, Valldoreix i Mira-sol -, ocupant les terres i boscos d'antics masos del terme.

Durant les dècades dels anys 1960 i 1970 assistim a la densificació del nucli històric, la creació de nous eixamples i l'aparició de zones industrials. En aquest període també es desenvolupa un "eixample" darrere el Monestir, que inclou el barri de Sant Francesc, on s'instal·larà especialment la població d'origen andalús i extremeñy que arriba a la ciutat, i la zona del que llavors era la Carretera de Cerdanyola (actual Avinguda de Cerdanyola).

L'estiu de 1978 Sant Cugat deixa de ser una vila i obté oficialment el títol de ciutat. L'obertura dels túnels de Vallvidrera i l'increment en la freqüència de pas del ferrocarril marquen el perfeccionament definitiu de la xarxa de comunicacions santcugatenc. A les darreres dècades, la urbanització de barris com Coll Favà, Volpelleres o el Turó de Can Mates acaben de completar el creixement de la ciutat com un gran nucli de població a l'entorn metropolità de Barcelona. També creixen els barris de Mira-sol i La Floresta, fora de la zona central de la ciutat.⁴

El terme municipal de Sant Cugat comprèn en l'actualitat l'Entitat Municipal Descentralitzada (EMD) de Valldoreix i els districtes de Centre, La Floresta, Les Planes, Mira-sol i Volpelleres. Cadascuna d'aquestes àrees compta alhora amb diversos barris, d'acord amb la distribució següent:

---

⁴ Museu de Sant Cugat, "Vila de Sant Cugat, 900 anys. Del 1120 al futur", exposició virtual disponible a <https://exposmuseu.santcugat.cat/900anys/>

Taula 1: Estructura territorial de Sant Cugat

D'acord amb l'estructura dels Consells de Barri⁵

Consells de barri / zones	Barris	
Centre	Arxiu Calado Can Bell Can Gatxet Can Gordi Can Magí Nord Can Magí sud Can Trabal Centre Coll Favà Costa del Golf	Eixample Sud El Colomer Golf Monestir Parc Central Pla de la Pagesa Roquetes Sant Domènec Est Sant Francesc Torre Blanca Torre Negra
La Floresta	Buscarons Can Llobet Casino La Muntanyesa La Serreta	Mas Fortuny Sol i Aire Turó del Fumet
Les Planes	Can Borrull Can Cortés Les Planes	
Mira-Sol	Bell Indret Can Cabassa Can Mates Est Can Mates Nord Can Mates Oest	Ca n'Ametller Colònia Oller Mas Gener Mira-sol
Volpelleres	Can Barata Can Sant Joan Nord Can Sant Joan Sud Galliners	La Guinardera Sant Domènec Oest Volpelleres
Valldoreix (EMD)	Valldoreix	

Font: elaboració pròpia a partir del Reglament de funcionament intern dels Consells de Barris (2024) i informació disponible a <https://geociutat.santcugat.cat/geoportat/#/catalog>

⁵ Aquesta estructura es basa principalment en l'estructura dels Consells de Barri establerts recentment. L'EMD de Valldoreix, com a entitat descentralitzada, no compta amb un Consell de Barri però és una zona geogràfica i administrativa diferenciada.

1.2. Població

Sant Cugat del Vallès comptava l'any 2023 amb 97.579 habitants, fet que situa la ciutat com el dotzè municipi més poblat de Catalunya, vuitè de la província de Barcelona i tercer del Vallès Occidental. Tenia una densitat de població de 2023,2 habitants per km², relativament baixa: entre els 25 municipis més poblats de Catalunya, només Lleida, Manresa, Cerdanyola del Vallès i Vic tenen densitats inferiors.⁶

Sant Cugat es caracteritza també pel creixement de població continuat: la variació anual el 2023 va ser de l'1,94% i l'evolució de l'últim quinquenni del 7,22%. Cal recordar que l'any 1990 Sant Cugat comptava amb 39.316 habitants, l'any 2000 ja es trobava als 52.654 i l'any 2010 arribava als 81.745, amb un creixement, per tant, de gairebé 30.000 habitants durant la primera dècada d'aquest segle, que s'ha moderat lleugerament des de llavors.

Segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), l'any 2023 les dones representaven el 51,29% de la població de Sant Cugat. Pel que fa a l'estructura per edats, Sant Cugat compta amb una població més jove que no la mitjana de la demarcació, com mostra la Taula 2: mentre que el percentatge d'infants (fins a 15 anys) a Sant Cugat representa el 19% i el de gent gran el 15%, al conjunt de la província aquests percentatges s'inverteixen.

Taula 2: Població segons grans grups d'edat

Sant Cugat i província de Barcelona, en percentatge (2023)

Grup d'edat	Sant Cugat	Província de Barcelona
Infants (0-15)	19,14%	15,00%
Joves i adults (16-64)	65,82%	65,62%
Gent gran (65 i més)	15,04%	19,38%

Font: elaboració pròpia a partir de dades del programa Hermes de la Diputació de Barcelona (https://www.diba.cat/hq2/informes/sintesi_municipal_1.asp)

Aquesta realitat també es reflecteix en l'índex d'envelliment, que relaciona el percentatge d'habitants de 65 anys i més en relació amb els menors de 15 anys: l'any 2022, l'índex d'envelliment de Sant Cugat era del 81,13%, mentre que a la demarcació de Barcelona representava el 136,31%. Així mateix, el percentatge de persones en l'anomenada "edat d'emancipació" (25-34 anys) representava el 10,23% a Sant Cugat, mentre que les persones en "edat d'emancipació futura" (15-24 anys) representaven el 13,23% de la població de la ciutat. Mentrestant, aquests percentatges al conjunt de la província eren de l'11,9% i el 10,6%: d'aquesta manera, Sant Cugat compta, en general, amb una proporció de població superior a la mitjana en els grups d'edat fins als 25 anys, mentre que a partir d'aquesta edat la tendència s'inverteix.⁷

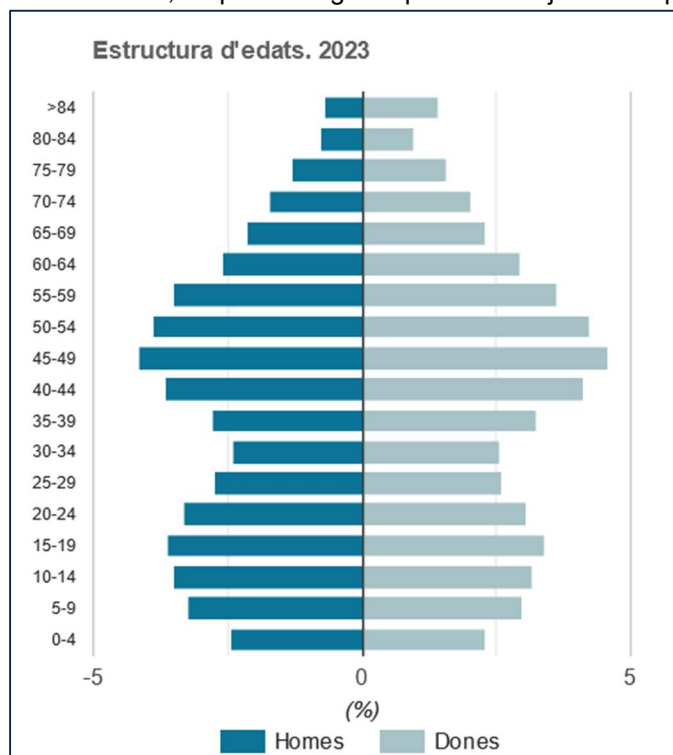
⁶ Idescat.

⁷ Dades extretes dels Indicadors Municipals d'Habitatge de la demarcació de Barcelona (INDI_MHAB), Observatori Local d'Habitatge, Diputació de Barcelona, disponibles a <https://media.diba.cat/diba/indicadors-habitatge/index.html>

Aquesta realitat coincideix amb la denominació de “ciutat dels infants” que sovint s’ha fet servir per qualificar Sant Cugat, per bé que l’evolució demogràfica dels darrers anys apunta que el municipi és de manera creixent una “ciutat dels joves”. Com mostra el gràfic 1, segons grups d’edat quinquennals l’any 2023 els grups d’edat majoritaris a Sant Cugat eren els de la població adulta entre 40 i 54 anys, seguits pels infants i joves entre 10 i 24 anys (amb predomini dels que en tenien entre 15 i 19). En canvi, els grups de 0 a 4 anys i de 5 a 9 anys eren més petits que no els següents grups d’edat.

Gràfic 1: Estructura d’edats de la població de Sant Cugat del Vallès

Segons grups d’edat i sexe, en percentatge respecte el conjunt de la població (2023)

Font: Programa Hermes de la Diputació de Barcelona (https://www.diba.cat/hg2/informes/sintesi_municipal_1.asp)

Un factor important en relació amb l’estructura segons grups d’edat són les dificultats relacionades amb l’emancipació, especialment a causa de l’elevat cost de l’habitatge i el cost de la vida en general. Així, dades recents han mostrat com la població entre 25 i 34 anys a Sant Cugat ha passat de representar el 17,1% de la població local l’any 2001 a ser només el 10,3% el 2023.⁸

El 2022, un 13,18% dels habitants eren persones de nacionalitat estrangera, un percentatge inferior a la mitjana de la província de Barcelona (15,48%). Les nacionalitats estrangeres amb més presència a Sant Cugat són, per aquest ordre, Itàlia, França, Alemanya, el Regne Unit, i Bolívia.⁹

⁸ Bella, B. (2024), “Sant Cugat, una ciutat d’infants (però no de joves)”, *Tot Sant Cugat*, 29/5/2024, disponible a https://www.totsantcugat.cat/actualitat/societat/sant-cugat-ciutat-infants-pero-no-joves_2198200102.html

⁹ Dades del Programa Hermes de la Diputació de Barcelona, disponibles a https://www.diba.cat/hg2/informes/sintesi_municipal_1.asp; i dels Indicadors Municipals

1.3. Dades socioeconòmiques

El creixement demogràfic de la ciutat i el progressiu accés dels joves al mercat de treball han fet que Sant Cugat també observés un progressiu augment de la seva població activa, la qual ha experimentat un increment del 6% en els darrers anys, passant de 42.228 persones el 2019 a 44.806 persones el 2022.¹⁰

La renda familiar disponible bruta (RFDB) de la població era de 2.352.237 milers d'euros l'any 2020, la sisena més elevada de Catalunya i la tercera de la comarca. Si es mira per famílies, la renda bruta familiar per habitant de més de 16 anys a Sant Cugat era de 32.828,95 €, gairebé un 40% superior a la mitjana de la província de Barcelona (23.454,53 €). D'altra banda, el repartiment dels ingressos mostra una major desigualtat a Sant Cugat que no en altres territoris: segons l'índex de Gini, una mesura de la desigualtat en els ingressos que va del 0 -cap desigualtat- al 100 -màxima desigualtat, la desigualtat a Sant Cugat és més marcada que no al conjunt de la província de Barcelona i de Catalunya. Amb tot, les darreres dades disponibles mostren que a Sant Cugat la desigualtat es redueix lleugerament (d'un índex del 35,7 el 2019 fins al 35,1 el 2020), mentre que la situació a la província de Barcelona (32,3 tots dos anys) i a Catalunya (32,3 tots dos anys) es manté estable.¹¹

Un aspecte especialment remarcable a Sant Cugat és el nivell d'estudis de la població. Segons el cens de 2011, el percentatge de població sense estudis, que no sabia llegir ni escriure o que només tenia estudis d'educació primària, en relació al total de població igual o major de 16 anys, era del 9,8% a Sant Cugat, menys de la meitat del conjunt de la província (20,39%). En sentit contrari, i segons dades de 2021, el 61,8% de la població de Sant Cugat té estudis superiors (2021), fet que contrasta amb el 33,9% i el 34,2% de Catalunya i la comarca del Vallès Occidental, respectivament.¹²

Pel que fa a la taxa d'atur, tot i que la crisi socioeconòmica causada per la pandèmia de la COVID-19 va comportar un increment de l'atur, el juliol de 2023 la taxa d'atur se situava al 5,2%, una dada inferior a les del període pre-pandèmic: el 2019, l'atur a Sant Cugat era del 6,25%. Tot i l'atur baix de Sant Cugat (uns quatre punts percentuals inferior a la mitjana de la província de Barcelona), no es pot perdre de vista que 2.460 persones no tenen feina i que els col·lectius més afectats per aquesta situació són els majors de 45 anys, que representen el 62% del total de persones aturades, i les dones, que representen el 57% del total.¹³

---

d'Habitatge de la demarcació de Barcelona (INDI_MHAB) de la Diputació de Barcelona, disponibles a <https://media.diba.cat/diba/indicadors-habitatge/index.html>

¹⁰ Dades proporcionades per l'Ajuntament de Sant Cugat.

¹¹ Dades proporcionades per l'Ajuntament de Sant Cugat i extretes del Programa Hermes de la Diputació de Barcelona.

¹² Dades proporcionades per l'Ajuntament de Sant Cugat i extretes de la base de dades INDI_MHAB de la Diputació de Barcelona.

¹³ Dades proporcionades per l'Ajuntament de Sant Cugat.

La pandèmia també ha tingut efectes pel que fa al nombre d'empreses registrades a la ciutat, que ha patit una davallada. Durant el 2020 es va comptabilitzar una pèrdua de 257 empreses respecte el 2019, equivalent a gairebé el 8%: de 3244 a 2987 empreses l'any següent. Malgrat aquesta dada negativa, la ciutat ha demostrat la seva resiliència i està recuperant poc a poc el nombre d'empreses: el 2022 hi havia 3042 empreses registrades.

La terciarització de l'economia es fa evident en les dades: el 87% del teixit empresarial forma part del sector serveis, mentre que la construcció representa el 7,8% i el sector industrial el 4,8% del total. En termes relatius, el sector més afectat per la pèrdua d'empreses ha estat l'industrial, on des de la pandèmia s'observa una baixada del 14% en el nombre d'empreses.

En el teixit empresarial de Sant Cugat hi conviuen petites i grans empreses multinacionals de sectors punters com el farmacèutic, la indústria biotecnològica i la banca. La ciutat compta amb set parcs empresarials (Can Sant Joan, Can Magí – Can Calders, Can Mates, Can Ametller, Sant Mamet, La Guinardera i Can Calopa), situats majoritàriament a la franja nord del terme municipal i ben connectats a diversos eixos de transport ferroviari (com les estacions de FGC de Sant Joan, Volpelleres i Hospital General) i de carreteres (AP7, B30).¹⁴ La ubicació propera a diversos equipaments de l'àmbit del coneixement (UAB, Sincrotró Alba, centre tecnològic Eurecat, ESADE, Centre d'Alt Rendiment Esportiu) afavoreix les sinergies i el desenvolupament d'oportunitats per a les empreses i altres agents econòmics.

---

¹⁴ Dades proporcionades per l'Ajuntament de Sant Cugat.

1.4. Síntesi

De les dades recollides pel que fa a la realitat territorial, demogràfica i socioeconòmica de Sant Cugat se'n poden destacar especialment els aspectes següents:

- La història de Sant Cugat està molt vinculada a elements que avui formen part del patrimoni cultural, com el Monestir, i a l'entorn natural de la serra de Collserola. Entre els altres elements definidors de la ciutat des del punt de vista cultural hi ha la tradició vinculada al tapís i l'art tèxtil.
- L'evolució recent de Sant Cugat destaca per un creixement poblacional molt marcat des de les darreries del segle XX, i que encara prossegueix, si bé de manera menys intensa. Això té implicacions, per exemple, pel que fa a la distribució de la població dins el terme municipal, la planificació de les infraestructures, i l'adequació dels recursos públics a la realitat i les demandes de la població.
- Pel que fa a l'estructura de la població, els indicadors mostren una composició més jove que no l'habitual en altres municipis de l'entorn. Progressivament, Sant Cugat passa de ser "la ciutat dels infants" a ser "la ciutat dels joves", un aspecte significatiu des del punt de vista de la imatge de la ciutat i l'oferta de serveis.
- En termes comparatius, la societat santcugatena mostra menys diversitat segons nacionalitat que no la mitjana de la província. La població de nacionalitat estrangera prové principalment de països de la Unió Europea i Amèrica.
- Els indicadors socioeconòmics mostren índexs de benestar significatius: una renda familiar per habitant notablement superior a la mitjana, nivells d'estudis també molt superiors als habituals, i un índex d'atur relativament baix. Alhora, s'observen dades de desigualtat superiors a la mitjana de la província de Barcelona i del conjunt de Catalunya.
- La ubicació de Sant Cugat, propera a la ciutat de Barcelona, amb la qual està molt ben connectada, i a nombrosos pols empresarials i de coneixement, pot afavorir tant el progressiu augment de la població com la generació d'oportunitats per a iniciatives econòmiques o d'altres tipus, com per exemple l'atracció de públics per a activitats culturals, educatives i de lleure.

2. La cultura a Sant Cugat

Aquest apartat descriu i analitza, de manera successiva, els principals agents culturals de Sant Cugat, els equipaments i espais culturals, les activitats i la realitat en diversos sectors, i les polítiques municipals, així com altres aspectes que permeten conèixer la realitat cultural de la ciutat. S'ha realitzat a partir de l'anàlisi de la documentació existent, les visites i les entrevistes mantingudes en el transcurs de l'elaboració del Pla d'Acció Cultural.

2.1. Agents culturals

L'anàlisi de la realitat cultural de Sant Cugat passa, en primer lloc, per la identificació, la descripció i l'anàlisi dels seus principals agents culturals: és a dir, aquells organismes, institucions, professionals i altres ens que d'una o altra manera vehiculen i contribueixen a conformar la vida cultural del municipi. D'entrada, podem identificar-hi els agents següents:

- L'Ajuntament, que gestiona equipaments, desenvolupa polítiques i té la funció d'atendre i mirar de donar resposta a les demandes i els interessos de la ciutadania.
- El teixit associatiu, és a dir, la ciutadania que, agrupada en diferents entitats i associacions, desenvolupa activitats que contribueixen a la qualitat i oferta cultural a la ciutat, en els seus diversos àmbits.
- Altres agents: les empreses, institucions, organismes i persones que també fan la seva aportació a la vida cultural.

2.1.1. L'Ajuntament

Estructura

L'acció municipal en matèria de cultura és liderada per la Regidoria de Cultura. En el mandat actual (2023-27), es tracta d'una Regidoria de Cultura i Esports. En mandats anteriors, també s'havia vinculat a àmbits com l'educació o la joventut.

A nivell tècnic, en l'actual organigrama municipal el Servei de Cultura i el Servei de Patrimoni Històric i Museu formen part de l'Àrea de Cultura, Esports i Educació. És important distingir, així, diversos serveis i organismes:

- La **Direcció d'Àrea de Cultura, Esports i Educació**, que dirigeix i supervisa l'acció en matèria de cultura (el Servei de Cultura i el Servei de Patrimoni Històric i Museu), a més d'àmbits com esports i educació (l'últim dels quals es gestiona a través del Patronat Municipal d'Educació, un ens amb personalitat jurídica pròpia).
- El **Servei de Cultura**, que gestiona i impulsa l'acció municipal en els àmbits de la música, les arts escèniques, les arts visuals, la cultura popular i tradicional, les lletres i el pensament, la cultura de proximitat i altres expressions artístiques i

culturals. L'organigrama en aquesta àrea compta amb personal tècnic (unes 6 persones en l'actualitat) i administratiu (unes 4 persones). La plaça de Cap de Servei, reconeguda en l'organigrama, resta inactiva en l'actualitat, un fet que diverses persones entrevistades durant l'elaboració d'aquest Pla han lamentat, especialment per l'absència d'una visió de conjunt que se'n deriva. Així mateix, resten pendents de cobrir diverses places de personal tècnic, majoritàriament a causa de canvis de funcions de membres del personal que no han estat substituïts (en concret, es tracta d'una de les places tècniques de cultura de proximitat, així com de la plaça de tècnica del programa de lletres i pensament, i la plaça de tècnica d'arts escèniques), un fet que comporta un sobre esforç. Pel que fa al personal administratiu, també es detecten mancances i una rotació elevada del personal. El personal del Servei de Cultura treballa distribuït en diversos equipaments i espais municipals, fet que en alguns moments pot dificultar la coordinació i la cohesió de l'equip, com han advertit algunes persones consultades. El Servei de Cultura té entre les seves funcions coordinar el calendari festiu i els projectes de ciutat en matèria de cultura, gestionar la relació amb les entitats dels àmbits culturals que li corresponen, coordinar el Consell de Cultura i acompanyar-ne les taules de participació, i coordinar diversos equipaments municipals i programar-hi una part de les activitats. En l'àmbit dels equipaments, cal esmentar especialment els nou espais que configuren la Xarxa de Centres Culturals Polivalents (XCCP), repartits en diversos barris del municipi i que ofereixen activitats de formació, espais de creació, suport a les entitats, i exhibició especialment en els àmbits de la cultura popular i tradicional, les arts escèniques, les arts visuals i la música, a més d'activitats d'altres àmbits (serveis socials, participació ciutadana, salut, joventut, etc.), com s'explicarà més endavant. Des del punt de vista organitzatiu, la gestió de la XCCP està externalitzada, mitjançant una licitació pública que es renova en períodes pluriennals. La coordinació de la XCCP es realitza des de la Secció de Cultura de Proximitat del Servei de Cultura. En la pràctica, el personal de les empreses subcontractades per a gestionar la XCCP desenvolupa tasques fonamentals en l'acció cultural municipal, que en molts casos serien equiparables a les del personal propi de l'Ajuntament.

- El **Servei de Patrimoni i Museus**, és responsable de la gestió i conservació dels espais patrimonials de propietat municipal (Monestir, Celler Cooperatiu, Torre Negra, Capella de Sant Domènec, etc.) i les activitats que s'hi fan, la gestió i conservació de la col·lecció patrimonial municipal i algunes col·leccions d'origen privat, les intervencions arqueològiques i els projectes de difusió en matèria de patrimoni, entre d'altres tasques. El Museu de Sant Cugat està distribuït en diversos edificis: principalment, el Monestir, que n'és la seu principal; el Celler Cooperatiu, un edifici modernista dissenyat per Cèsar Martinell; la Torre Negra, una casa fortificada al peu de Collserola, iniciada al segle XII i ampliada al XV, i que l'Ajuntament va adquirir l'any 2022; i la Capella de Sant Domènec, una ermita construïda cap al 1700 i que va ser testimoni de la Batalla de Sant Cugat l'any 1808, durant la Guerra del Francès. El Servei de Patrimoni i Museus compta amb un equip de personal tècnic (4 persones, inclosa la Cap de Servei) i administratiu (2 persones), així com una plaça de consergeria, propis, així com amb serveis externalitzats per a tasques d'atenció al públic, documentació de col·leccions, comunicació i suport a projectes.

- Dins l'acció cultural municipal cal esmentar també el paper de l'**Organisme Autònom Municipal Centre Cultural de Sant Cugat (OAMCCSC)**, responsable de la gestió del Teatre-Auditori de Sant Cugat, de les Biblioteques i del Cinemes de Sant Cugat i dels Cinemes. Aquesta estructura, establerta fa una vintena d'anys i deguda en bona part a la proximitat entre el Teatre-Auditori, els cinemes i la Biblioteca central de Sant Cugat (Biblioteca Gabriel Ferrater), està previst que variï a partir de gener de 2025. En aquell moment, les Biblioteques passaran a dependre directament de l'estructura municipal, a través del Servei de Cultura, mentre que el Teatre-Auditori i els cinemes es mantindran com a entitat autònoma, amb una naturalesa encara per determinar. Fins ara, la direcció de l'OAMCCSC ha recaigut en la direcció del Teatre-Auditori. El Teatre-Auditori compta amb un organigrama format per unes 20 persones, però en la pràctica diverses places estan vacants, en no haver estat cobertes quan hi ha hagut baixes, un fet que comporta dificultats per assolir els objectius. De fet, a tall d'exemple, hi va haver una direcció provisional inicialment prevista per sis mesos que es va allargar durant tres anys, la qual cosa impacta necessàriament en la capacitat de gestió. Les Biblioteques de Sant Cugat compten amb tres centres (Biblioteca Central i biblioteques de proximitat a Mira-sol i Volpelleres). En els darrers anys s'ha treballat per millorar les condicions de treball del personal de les biblioteques, racionalitzant-ne les tasques i els horaris. La internalització del servei de biblioteques a l'estructura municipal hauria de comportar un reforç de la coordinació dins el Servei de Cultura i podria facilitar la col·laboració amb altres serveis municipals, com ara Educació.

Entre els altres organismes públics significatius pel que fa a la vida cultural de la ciutat hi ha el Patronat Municipal d'Educació i l'Entitat Pública Empresarial Local (EPEL) Cugat.cat, responsable de la gestió directa del servei públic audiovisual local, que inclou un diari digital i canals de ràdio i TV. Les relacions entre els serveis culturals i aquests altres àmbits de l'acció municipal s'analitzaran més endavant, en l'apartat relatiu a la transversalitat de les polítiques culturals.

En conjunt, l'anàlisi dels organigrames i els recursos humans dedicats a l'acció cultural municipal mostra un grau elevat d'esgotament en la major part del personal, derivat de l'elevat volum de feina i la percepció generalitzada de manca de suport institucional i poc lideratge polític. La falta de càrrecs suficients de coordinació d'equips, com ara les funcions de direcció del Servei de Cultura, i la percepció que el Servei de Cultura és feble i té poca capacitat d'influència en el conjunt de l'estructura municipal, tampoc no hi ajuden. En un nivell més general, qüestions com l'augment de processos burocràtics derivats dels canvis en la legislació de l'administració pública, també comporta que el personal hagi de dedicar molt temps a procediments de poc valor afegit. Això es combina amb una certa sensació de que els serveis jurídics de l'Ajuntament no faciliten l'execució de les tasques del servei i alenteixen tots els processos.

El Consell de Cultura

La participació ciutadana en matèria de cultura s'estructura mitjançant el Consell de Cultura de Sant Cugat, un consell sectorial derivat del Reglament de Participació Ciutadana de Sant Cugat, amb caràcter consultiu, d'informe, de formulació de propostes i suggeriments, per tal de canalitzar les iniciatives i inquietuds ciutadanes en matèria de cultura. Entre les funcions del Consell de Cultura hi ha el seguiment del Pla de Cultura (com ara el que es desplegarà en aquest mateix document), l'anàlisi de projectes i programes culturals per valorar-ne la idoneïtat i adequació a les expectatives de la ciutadania i fer-hi propostes de millora, la proposta de criteris en relació a l'atorgament de subvencions i ajuts a les entitats culturals, i la formulació de propostes al projecte de pressupost anual de l'Ajuntament en matèria de cultura.

El Ple del Consell inclou representants polítics (del govern i de tots els grups municipals), entitats i grups culturals registrats, persones individuals (fins a quatre persones santcugatzenques d'especial rellevància i representació en matèria de cultura; i fins a set persones escollides aleatòriament del padró municipal), i personal municipal. Es reuneix almenys una vegada cada sis mesos. A més de les reunions del Ple, el Consell compta amb taules de participació (amb funcions d'estudi, informe, consulta i proposta dels assumptes que els siguin encomanats) i comissions de treball específiques (amb funcions similars, generalment amb un abast sectorial i un mandat temporal determinat).¹⁵ En l'actualitat, el Consell compta amb set taules de participació (centrades respectivament en el patrimoni, les arts visuals, la cultura popular i tradicional, la música, la dansa, el teatre i el seguiment del procés d'elaboració d'aquest Pla d'Acció Cultural), i s'ha previst crear-ne una de lectura pública.

El Consell de Cultura té un caràcter únicament consultiu però, d'acord amb les funcions descrites al seu Reglament, podria incidir en els debats d'importància en matèria cultural a la ciutat o en la proposta de criteris per a l'atorgament de subvencions, entre d'altres. En la pràctica, però, s'ha consolidat progressivament com un espai sobretot d'informació per part dels responsables municipals, amb poc marge per al debat, especialment en la seva configuració com a plenari. Aquest fet comporta que algunes entitats el percebin com un fòrum poc útil, tant pel que fa al debat i la incidència en les polítiques culturals com quant a la capacitat d'afavorir el coneixement mutu i ajudar a teixir col·laboracions entre entitats i agents culturals.

Pel que fa a les taules de participació, la situació és lleugerament diferent, almenys pel que fa aquelles que, gràcies a l'esforç de les entitats que en formen part i del personal municipal que en facilita l'activitat, han impulsat plans sectorials en els seus àmbits (com ara música, cultura popular i tradicional, o arts visuals) o han coordinat projectes comuns (com dansa o teatre). En aquest sentit, el treball al voltant de les taules sectorials (que podria inspirar fórmules semblants de naturalesa transversal) apareix com un model interessant per a enfortir a la llarga el funcionament del Consell de Cultura. Com s'explicarà després, el seguiment d'aquest PAC també hauria de ser una de les comeses

---

¹⁵ Ajuntament de Sant Cugat del Vallès (2022), "Reglament de funcionament i organització del Consell Sectorial de Cultura de Sant Cugat del Vallès", *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona*, disponible a https://www.santcugat.cat/files/651-18625-fitxer/ReglamentConsellCultura_BOP20220714.PDF

del Consell de Cultura en els propers anys, d'acord, amb la funció, ja establerta al Reglament, de fer un seguiment del Pla de Cultura vigent, amb la col·laboració de l'equip tècnic municipal i a partir d'indicadors. La creació el març de 2024 d'una taula per fer seguiment del procés d'elaboració d'aquest PAC és un primer pas en aquest sentit.

Planificació estratègica en cultura: antecedents

Des de principis d'aquest segle, Sant Cugat s'ha dotat de diversos documents estratègics per orientar la seva acció en matèria cultural. Cal destacar, en primer lloc, el **Pla de Cultura de Sant Cugat**, elaborat per l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona l'any 2005. De la diagnosi feta en aquell moment en van sorgir quatre objectius específics, concretats en quatre àmbits d'acció: la cultura com a eix vertebrador de l'acció política en el municipi; les entitats ciutadanes com a motor de l'acció cultural; la cultura com a factor de cohesió social i de generació de referents d'identitat; i un nou impuls a la cultura (que es concretava en àmbits com el suport a la creació local, els ensenyaments artístics, la difusió del coneixement contemporani, o la comunicació de la cultura). A més, s'hi identificaven dos eixos transversals: mantenir la qualitat com un signe distintiu de l'oferta cultural a Sant Cugat; i fer dels joves un sector prioritari d'actuació. Cadascun d'aquests àmbits i eixos comportava projectes estratègics i propostes d'acció. Entre els primers, cal esmentar-ne alguns que podrien ser vigents encara avui, com ara l'optimització dels recursos municipals mitjançant una millor coordinació amb els recursos privats i associatius, l'impuls del Consell de Cultura com a espai d'encontre, diàleg, reflexió i avaluació, l'acollida de nous veïns i veïnes des de la cultura, la necessitat de reforçar la programació familiar, el desenvolupament d'un pla integral de formació artística, una estratègia integral de comunicació de la cultura, o el disseny d'un pla d'accés de nous públics a la cultura.¹⁶ De fet, el Pla de Cultura de 2005 ha estat esmentat sovint en el decurs de les converses mantingudes durant l'elaboració del present PAC. Malgrat que se'n destaca l'esforç fet de participació i concreció, també es creu, en general, que s'hi van recollir un nombre excessiu de propostes, poc prioritzades. D'aquesta manera, moltes de les idees que es van plantejar en aquell moment no s'han implementat mai.

Aquesta idea quedava reflectida en el segon dels documents que cal esmentar, el **Resum dels debats i de les reflexions de les taules de participació del Consell de Cultura en el període 2007-2015**, que per la seva cronologia abraça pràcticament la primera dècada d'implementació del Pla de 2005. En la primera part del document, es fa un balanç d'aquell primer Pla, que conclou que "la seva amplitud i, en part, la manca de concreció en alguns temes també han dificultat que es transformés en un instrument eficaç d'acció política a curt i a mitjà termini." A més, "la crisi d'ingressos viscuda per l'Ajuntament, reflex de la crisi econòmica general, n'ha entorpit el desenvolupament, especialment pel que fa a les actuacions més cares, com ara la construcció de nous equipaments o la remodelació dels ja existents."¹⁷ L'informe també argumentava que els

---

¹⁶ Ajuntament de Sant Cugat del Vallès i Diputació de Barcelona (2005), *Pla de Cultura de Sant Cugat*. Ajuntament de Sant Cugat i Diputació de Barcelona, disponible a <https://www.diba.cat/documents/326398/1973736/PAC-SantCugat.pdf/916e4071-7bbc-1e6a-3b8f-b7eb8466bddc?t=1699517735344>

¹⁷ Consell de Cultura de Sant Cugat del Vallès (2015), "Documents del Consell de Cultura 2007-2015. Resums dels debats i de les reflexions de les taules de participació del Consell de Cultura", Ajuntament de Sant Cugat, p. 3.

quatre objectius específics establerts al Pla de 2005 restaven vàlids. Entre les altres observacions fetes el 2015 que són significatives des de la perspectiva d'avui hi ha la percepció que calia millorar la coordinació entre entitats, la importància de desenvolupar polítiques potents per afavorir la incorporació activa a la vida cultural de les persones que havien arribat més recentment a la ciutat, o la percepció de llunyania o inaccessibilitat que moltes entitats i agents culturals sentien respecte el Teatre-Auditori.

L'últim document d'anàlisi i prospectiva del conjunt de les polítiques culturals és **Anàlisi de les Polítiques Culturals a partir de Cultura 21: Accions. Recomanacions per a la implementació de l'Agenda 21 de la cultura** (2019), resultat d'un procés impulsat per l'Ajuntament de Sant Cugat amb el CERC de la Diputació de Barcelona i la Comissió de Cultura de la xarxa internacional Ciutats i Governos Locals Units (CGLU). La particularitat d'aquest exercici és que vincula l'acció cultural de la ciutat amb el foment del desenvolupament sostenible a nivell local, d'acord amb documents internacionals promoguts per CGLU, com l'Agenda 21 de la cultura (2004) i *Cultura 21: Accions* (2015). D'aquesta manera, es connecta la cultura amb àmbits com l'educació, la inclusió social, l'economia o el medi ambient. L'elaboració del document va passar per una anàlisi de la transversalitat i les interseccions entre les polítiques culturals i les polítiques i programes d'altres àmbits de l'acció municipal, que va permetre identificar algunes bones pràctiques, i per la celebració d'un taller d'autoavaluació, amb la participació de personal municipal, entitats i empreses, a més de CGLU i el CERC.

L'informe final d'aquest exercici afirmava que “[en] general, a Sant Cugat, el conjunt de la política cultural i les altres polítiques amb qui aquesta dialoga reben una bona valoració per part de la ciutadania que ha participat en el taller participatiu (...), tot i que, generalment, quanta més implicació es té en un sector, més s'expressa la crítica, constructiva, cap a les seves polítiques.”¹⁸ Això es complementava amb 8 grans recomanacions, que es poden resumir de la manera següent:

- Aprofundir en la transversalitat institucional i funcional de l'acció municipal: “Sovint no es tracta de fer més, sinó de fer-ho més coordinadament. (...) Es proposa que hi hagi tècnics de cultura en les taules pròpies d'altres sectors (urbanisme, medi ambient, educació, etc.).”¹⁹
- Establir estratègies transversals d'actuació, en àmbits com cultura i educació o cultura i polítiques socials, per anar més enllà dels projectes puntuals, com ara les activitats educatives d'equipaments culturals com el Museu de Sant Cugat, el Teatre-Auditori, les biblioteques o els centres culturals polivalents.
- Desenvolupar periòdicament un projecte per a la ciutat que incorpori el màxim de departaments municipals, amb objectius comuns i accions compartides.
- Comunicar més i millor les accions culturals existents, atès que sovint són poc conegudes fins i tot per a qui participa activament en la vida cultural.

---

¹⁸ Comissió de Cultura de CGLU (2019), *Anàlisi de les Polítiques Culturals a partir de Cultura 21: Accions. Recomanacions per a la implementació de l'Agenda 21 de la cultura. Sant Cugat del Vallès* (2019), Diputació de Barcelona / Ajuntament de Sant Cugat / CGLU, p. 39, disponible a <https://www.diba.cat/documents/326398/231419184/An%C3%A0lisi+de+les+Pol%C3%ADtiques+Culturals+a+partir+de+Cultura+21/435bbc8d-71e2-47ce-8250-9e3ec935ad67>

¹⁹ Ibid., pp. 39-40.

- Enfortir el paper de la cultura en la projecció exterior de la ciutat, entenent que la cultura és un element important de la qualitat de vida de la població i que hi ha suficients actius en la realitat cultural local que mereixen ser més coneguts a fora.
- Potenciar la dimensió de la cultura com a element d'acollida, integració i cohesió, atenent les necessitats dels grups menys afavorits i veient en la diversitat un factor d'enriquiment.
- Incorporar la cultura en les estratègies municipals de desenvolupament sostenible, a través de programes que fomentin els drets humans, la diversitat, la democràcia participativa i la governança.
- Definir anualment algunes accions concretes que contribueixin a la implementació de l'Agenda 21 de la cultura a Sant Cugat, i valorar la possibilitat de participar en altres accions proposades per CGLU en l'àmbit de la cultura i la sostenibilitat.

A més d'aquestes recomanacions generals, també n'hi havia d'específiques en cadascun dels nou àmbits temàtics analitzats durant el taller d'autoavaluació, com ara els drets culturals, el vincle entre cultura i educació, o la governança de la cultura.

El canvi de govern municipal pocs mesos després de la celebració del taller d'autoavaluació i la publicació de l'informe que se'n derivava va comportar, segons diverses persones consultades, que no hi hagués un seguiment de les recomanacions que s'hi havien fet. En aquest sentit, i malgrat que els anys transcorreguts fan que alguns reptes i circumstàncies hagin variat, les recomanacions fetes el 2019 es poden considerar en bona part encara vigents.

Deixant de banda els plans relatius al conjunt de la vida cultural, cal remarcar que Sant Cugat compta també amb diversos plans sectorials, elaborats majoritàriament al llarg de l'última dècada i en la redacció dels quals hi han intervingut tant l'administració com, de manera molt significativa, entitats, empreses i persones vinculades als diversos sectors. En diversos casos, aquests processos s'han dut a terme en el marc de les taules de participació del Consell de Cultura.

Des del punt de vista del present PAC, que té un abast més general i que no pot analitzar de manera detallada la realitat de cada sector, l'existència d'aquests plans sectorials és una aportació molt significativa. En aquest sentit, és important tenir-ne en compte les principals conclusions, sobretot en el cas dels plans elaborats més recentment, i buscar integrar-les en els eixos i propostes que s'establiran en el PAC. És hora, per tant, de procedir a una breu síntesi dels resultats dels plans sectorials esmentats:

- L'octubre de 2005 l'Ajuntament de Sant Cugat va publicar el **Pla d'Escultura Pública de Sant Cugat del Vallès**, elaborat per un Consell redactor format per diverses persones vinculades al Museu, l'Escola d'Art, la Universitat de Barcelona i l'escultura, en col·laboració amb els àmbits de Territori i de Medi Ambient de l'Ajuntament. El Pla, i el Programa d'Escultura Pública que s'hi estableix, tenia com a objectiu general "ordenar les intervencions escultòriques al municipi i establir les bases [per a] futures aportacions, (...) [per tal de] constituir un patrimoni artístic i cultural col·lectiu a l'abast de tota la ciutadania,

així com (...) generar una dinàmica d'identificació d'aquesta amb el fet escultòric com a expressió cultural i de personalitat col·lectiva.”²⁰ Entre les actuacions previstes hi havia la creació de circuits d'escultures al municipi, la implantació d'escultures al conjunt de la ciutat i en entorns específics (com ara les escoles), la projecció de Sant Cugat als circuits internacionals d'escultura pública, o l'establiment de criteris per a l'articulació del Parc Escultòric del Turó de Can Mates. L'any 2015, el document de resum dels debats i les reflexions de les taules de participació del Consell de Cultura coordinat per Jordi Casas feia només un esment puntual al Pla d'Escultura Pública, per indicar que caldria “reactivar-lo”, fent una atenció especial a artistes santcugatencs destacats (Fede Gómez, Pep Codó, Salvador Juanpere, Neus Colet, Lluís Ribas, etc.), després que durant el període de crisi econòmica (2008-2015) el Pla hagués “hivernat”.²¹ El pas dels anys i el fet que en general no sembla que les orientacions establertes al Pla d'Escultura Pública s'hagin seguit gaire fan que aquest marc sigui poc rellevant avui, però és important deixar-ne constància.

- En un marc temporal més recent, cal esmentar la publicació l'any 2017 del **Pla Director de la Música Clàssica a Sant Cugat del Vallès 2017-2021**, una iniciativa de l'Ajuntament en concertació amb múltiples agents vinculats a la música clàssica, tant en el seu vessant artístic com educatiu. Es tractava del primer document d'aquest tipus fet a Catalunya després de l'aprovació del Pla Integral de la Música per part de la Generalitat (2016), que en part s'adoptava com a referent. L'objectiu principal del Pla Director de la Música Clàssica a Sant Cugat era impulsar polítiques que donessin suport a la presència i el gaudi de la música clàssica entre els ciutadans. El document constata uns sentiments d'“orgull i il·lusió” entre els participants a la música clàssica a Sant Cugat, però també la percepció d'un reconeixement limitat per part de la ciutadania i les institucions. També es posava de relleu la necessitat de revisar la distribució dels recursos de suport als projectes (“Existeix la percepció (...) que no es revisen les inèrcies musicals que des de fa molts anys estan instal·lades en el dia a dia a Sant Cugat. Això provoca que no hi hagi un arbitratge rigorós sobre la seva qualitat, ni sobre la conveniència o no de tenir més suport, més presència i més ajuts econòmics”), la conveniència de potenciar les activitats proposades per la Taula de Música del Consell de Cultura i la insuficiència dels equipaments relacionats amb la música clàssica, més enllà del Teatre-Auditori: “Mentre s'analitza la viabilitat d'una sala B al costat del Teatre-Auditori, i es posa en marxa la rehabilitació del Teatre La Unió que haurà de permetre també acollir propostes de música clàssica, es fa peremptòria l'adequació dels equipaments de concerts ja existents, així com també la d'altres localitzacions que, per la seva idoneïtat, puguin ser tractats com espais musicals.”²² Pel que fa als públics, es constata el seu progressiu envelliment, similar al que s'observa en altres territoris, i el desajust entre el gran nombre d'estudiants de música a Sant Cugat i el reduït nombre d'assistents als concerts. Des del punt de vista de les polítiques

---

²⁰ Ajuntament de Sant Cugat del Vallès (2005), *Pla d'Escultura Pública de Sant Cugat del Vallès*, Ajuntament de Sant Cugat, p. 5.

²¹ Consell de Cultura de Sant Cugat del Vallès (2015), p. 31.

²² Ajuntament de Sant Cugat del Vallès (2017), *Pla Director de la Música Clàssica a Sant Cugat del Vallès 2017-2021*. Ajuntament de Sant Cugat, pp. 7-8.

públiques, el Pla suggeria la creació de noves estructures organitzatives que contribuïssin a implementar-lo de manera “compromesa, àgil i continuada.”²³ El Pla conclou amb una vintena d’accions estratègiques estructurades en quatre eixos, relatius a l’articulació del sector, l’enfortiment de la formació musical per crear nous públics, l’impuls d’accions per afavorir l’accés, el gaudi i la cohesió social a través de la música clàssica, i la promoció de la creació, la producció i la difusió de la música clàssica (cicles, espais, etc.). És interessant observar com algunes de les reflexions fetes en aquell moment, i especialment les que fan referència a la necessitat de posar al dia els equipaments, han aparegut de nou durant la diagnosi per a l’elaboració d’aquest PAC.

- **El Pla Estratègic de la Cultura Popular i Tradicional d’Arrel Catalana** va sorgir a petició de les entitats d’aquest àmbit integrades al Consell de Cultura, i es va treballar durant diversos anys, fins la seva aprovació a finals de l’any 2020. El Pla constata diverses forteses de la cultura popular i tradicional a Sant Cugat, com la força del teixit social i la sintonia amb la ciutadania o el suport inequívoc de l’Ajuntament. També identificava punts febles: entre d’altres, les dificultats de relleu generacional i el cansament d’algunes entitats, els dubtes sobre l’eficàcia de la Coordinadora d’Entremesos de Cultura Popular i Tradicional de Sant Cugat i la Taula de Participació existent dins el Consell de Cultura, la manca de participació de la població provinent de la resta de l’Estat o de l’estranger en les activitats de la cultura popular i tradicional d’arrel catalana (i viceversa, fet que impedeix un veritable intercanvi), les dificultats per innovar en les propostes, la percepció d’excessiva burocràcia en les relacions amb l’Ajuntament (per exemple, en els procediments de sol·licitud de via pública i material), alguns conflictes pel que fa a l’ús de l’espai públic entre entitats i equipaments, la manca d’un espai firal cobert com a alternativa en cas de pluja, o la manca d’espais comuns o pròxims que facilitin la relació, cohesió i sinergies entre entitats. Així, amb la finalitat de donar un nou impuls a la cultura popular i tradicional a la ciutat, el Pla plantejava una desena d’objectius relatius al reconeixement i el prestigi de la cultura popular i tradicional a la ciutat i a l’enfortiment i el reconeixement de les entitats actives en aquest àmbit. D’aquí en sorgien vuit eixos o línies estratègiques, relacionades amb:
  - L’estructuració de la cultura popular i tradicional com a sector, mitjançant l’aprovació del Pla o la creació del Centre de Cultura Popular de Sant Cugat, “com a espai de promoció de les expressions de la cultura popular i tradicional de la ciutat, centre de documentació, d’exposicions, de formació...”²⁴
  - La consolidació formal de la cultura popular i tradicional, mitjançant la definició de protocols específics en relació amb les manifestacions més emblemàtiques del cicle festiu (Aplec de Sant Medir, Gegants, Gall del Carnaval, festa del Carnaval, Ball del Paga-li, Joan, etc.), l’elaboració d’un catàleg d’expressions de la cultura popular i tradicional de la ciutat

---

²³ Ibidem, p. 11.

²⁴ Ajuntament de Sant Cugat del Vallès (2020), *Pla Estratègic de la Cultura Popular i Tradicional d’Arrel Catalana*. Ajuntament de Sant Cugat, p. 29.

amb una adaptació divulgativa per a entorns educatius, o l'elaboració d'una guia o codi de bones pràctiques en relació amb les contractacions i la gestió de les activitats festives, per garantir transparència entre administració i entitats.

- Les entitats com a motor de la cultura popular i tradicional, mitjançant l'impuls d'un programa de suport a les entitats o l'establiment d'un model d'atorgament de subvencions basat en les propostes i no en els convenis nominatius.
- La interlocució i la participació ciutadanes, mitjançant l'impuls a la Taula de Participació de la Cultura Popular i Tradicional, l'increment del treball en xarxa o la definició de projectes transversals que impliquin diferents departaments municipals, entitats i altres sectors culturals.
- La cultura popular i tradicional com a factor de cohesió i diversitat, mitjançant la promoció d'un programa d'acollida per atraure nous públics i, alhora, un apropament a les expressions d'altres orígens: "volem que aquelles persones que mai s'atansen a les activitats de cultura popular i tradicional facin un primer pas i participin, cadascuna d'elles amb el seu nivell d'implicació, en aquestes propostes. Les activitats festives són, pel seu caràcter lúdic, sovint de carrer i multitudinàries, una de les portes d'entrada a la societat i a la cultura local per part d'aquelles persones que són noves a la comunitat o que en solen restar més al marge. Però el viatge és de doble direcció: les entitats de la cultura popular i tradicional d'arrel catalana han de veure en les manifestacions festives d'altres cultures una manera de comunicar-se i interrelacionar-se amb tota la comunitat."²⁵ En aquest sentit, es plantejava la necessitat d'incentivar les col·laboracions, així com de fomentar la tarifació social, diversificar els espais de celebració de les activitats de cultura popular i tradicional, i desenvolupar programes de foment de l'accessibilitat adreçats a col·lectius específics.
- El foment d'una cultura respectuosa amb l'entorn, mitjançant un protocol per a la sostenibilitat del cycle festiu, l'adopció de mesures per garantir un oci segur (com la integració dels Punts Lila, de prevenció de violències de gènere; o dels Punts Groc, de prevenció de drogues) i la incorporació d'una perspectiva de gènere i LGTBI+ en les activitats.
- La potenciació de la ciutat i el carrer com a escenaris de la festa, mitjançant un protocol o reglament d'ús del carrer com a espai de la festa, l'aprovació d'una normativa sobre el soroll, o la creació d'un espai firal polivalent disponible per acollir activitats en cas de pluja.
- El foment de la recerca i el coneixement, per a una major valoració de la cultura popular i tradicional, mitjançant l'establiment d'un programa de recerca en aquest àmbit.
- La presència de la cultura popular i tradicional a les escoles i centres de lleure, mitjançant un programa permanent en aquest àmbit i l'elaboració de guies didàctiques, materials audiovisuals i altres propostes que afavoreixin l'accés i la participació de la comunitat educativa en les activitats de la cultura popular i tradicional.

---

²⁵ Ibidem, p. 35.

Per al seguiment del Pla es proposava la creació d'un grup de treball emanat de la Taula de Cultura Popular i Tradicional del Consell de Cultura, que tindria la funció d'elaborar i difondre un informe anual sobre la implementació del Pla; en la pràctica, aquest grup de treball no s'ha arribat a crear. Mentrestant, diverses de les propostes incloses al Pla de 2020, com la gestió de l'espai públic, la disponibilitat d'espais per a realitzar-hi activitats en cas de pluja o el foment de la diversitat i la inclusió en les activitats en aquest àmbit, apareixen com a reptes encara pendents.

- L'aportació sectorial més recent és la proposta de **Pla Director del Sector de les Arts Visuals i Plàstiques de Sant Cugat del Vallès 2023-2028**. El Pla, sorgit de la Taula de les Arts Visuals i Plàstiques del Consell de Cultura l'any 2022, es va acabar a principi de 2023 però, en el moment de redactar aquesta diagnosi, encara no ha estat aprovat formalment a nivell municipal, un fet degut a la confluència de les eleccions municipals primer i a la previsió d'elaborar aquest PAC després. En qualsevol cas, cal entendre que, atès que el Pla Director fa una anàlisi detallada del sector que queda fora de l'abast d'aquest PAC, i per la seva elaboració ben recent, les seves propostes són plenament vàlides. El procés d'elaboració del Pla Director va comptar, entre d'altres, amb diverses activitats de debat obertes a la ciutadania, amb la participació de ponents provinents de Sant Cugat i d'altres indrets. El Pla planteja la necessitat d'un "art implicat i transversal (arts visuals, dissenys i arquitectura, arts plàstiques, artesanies) que connecti amb els interessos de la ciutadania com [a] acompanyament en una època plena d'incerteses i de crisis ecològiques i socials" i, per tal d'afavorir-ho, remarca el paper de la Taula com a plataforma participativa i de propostes que assessori i acompanyi l'acció municipal.²⁶ La diagnosi sorgida del procés de treball remarca les limitacions dels espais expositius existents, l'existència del Centre Grau-Garriga, especialitzat en tèxtil contemporani, com un tret diferencial de la ciutat, l'elevada demanda dels espais i convocatòries públiques la poca freqüència de l'activitat expositiva als espais públics, la manca d'oportunitats per exposar el Fons d'Art Municipal, l'existència d'un equip de gestió competent i professional, i la percepció d'excessiva burocràcia, per exemple a l'hora de presentar-se a les convocatòries. Pel que fa al treball en xarxa, es constata un major dinamisme en l'àmbit fotogràfic (Lumínic, QGAT foto, CLICfoto) així com el referent de Firart al llarg de molts anys. També s'observen mancances pel que fa a la visibilització i la comunicació del sector. Entre les propostes derivades del Pla, cal esmentar les següents:
  - Creació: necessitat de més suport per a la creació, la recerca, l'exhibició, la comunicació i la formació permanent.
  - Espais de producció: centralització de les activitats d'artistes en residència a la Casa Aymat, fet que hauria de comportar deixar-hi de fer la major part d'activitats de formació que s'hi ofereixen en l'actualitat.

---

²⁶ Taula participativa de les arts visuals i plàstiques (2023), *Proposta de Pla Director pel Sector de les Arts Visuals i Plàstiques de Sant Cugat del Vallès 2023-2028*, p. 10.

- Espais d'exhibició: proposta de comptar, a més dels espais vigents, amb 3-4 espais de petit format, per a una activitat expositiva dinàmica i diversa; consideració d'un possible museu local d'art; flexibilització dels grans espais patrimonials (Monestir, Torre Negra, etc.) per a usos artístics; i existència d'un protocol clar per al suport públic a iniciatives expositives privades.
- Xarxa: elaboració d'un directori complet, per afavorir la comunicació i les col·laboracions.
- Accions: manteniment i actualització de les ajudes a la producció; revisió d'algunes convocatòries; proposta d'una Biennal de petit format, oberta a tots els llenguatges; i celebració del Centenari de la Casa Aymat com a Manufactura de Catifes i Tapissos (2026).
- Equipaments: reforç dels espais de creació, investigació i producció; creació d'un nou Centre de Formació en Arts i Disseny, que hauria d'integrar els estudis reglats de l'Escola d'Art i Disseny de Sant Cugat, l'oferta no reglada del Taller Triangle i la formació permanent en arts de Casa Aymat i el Centre d'Art Maristany; i millora dels magatzems de les col·leccions artístiques municipals.
- Art i educació: integració de tota l'oferta formativa pública sota el paraigua de l'Escola d'Art i Disseny; tractament de la desigualtat en l'accés a la formació artística; i enfortiment de l'àmbit artístic en el Pla de Dinamització Educativa de la ciutat.
- Espectadors: foment de la pràctica familiar, suport a la interacció dels artistes locals amb les escoles, millora de la comunicació cap a la ciutadania, etc.

Pressupostos

L'anàlisi pressupostària es farà en base a la informació del Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM) de la Diputació de Barcelona. Les dades disponibles de l'Ajuntament de Sant Cugat arriben fins l'any 2021, per tant l'anàlisi comparada no contempla exercicis posteriors.

Les dades del SIEM, que consideren els anys 2018, 2019, 2020, 2021 i 2022 ens permeten comparar el municipi amb municipis de dimensions similars dins de la província de Barcelona. En el cas de Sant Cugat, les seves xifres es comparen amb la mitjana de municipis amb població entre 75.000 i 150.000 habitants.

L'anàlisi dels últims anys indica que, des de 2018, en termes generals la despesa corrent en cultura per habitant s'ha trobat sempre per sobre del municipis de referència, amb una diferència notable. Pel que fa el % de despesa corrent en cultura en relació al pressupost total de l'Ajuntament, també es troba per sobre dels municipis de referència, però amb una diferència molt menor, que oscil·la entre un 1,09% i un 2,43%.

Tot i així, cal destacar que fins l'any 2022 la tendència pressupostària en cultura a Sant Cugat era creixent, excepte l'any 2021 on s'ha notat una davallada, tal com es pot apreciar al quadre següent:

Taula 3: Despesa corrent en cultura de l'administració municipal

Indicador		2018	2019	2020	2021	2022
Despesa corrent en cultura per habitant (€)	Sant Cugat	84,49	87,96	91,42	90,62	98,46
	Grup referència	54,03	53,6	47,05	52,04	63,42
% de la despesa corrent en cultura sobre el pressupost municipal total	Sant Cugat	6,01	5,91	6,89	6,18	6,77
	Grup referència	4,92	4,63	4,46	4,49	5,03

D'altra banda, hi ha informació comparativa amb altres municipis pel que fa a la distribució pressupostària, que surten dels Cercles de Comparació Intermunicipal (CCI) de la Diputació de Barcelona²⁷, amb les dades disponibles de l'any 2022. En el cas de Sant Cugat, la comparativa es realitza en relació amb la mitjana dels municipis de més de 60.000 habitants que participen als CCI.

La despesa corrent en cultura, en l'anàlisi que fan els Cercles de Comparació Intermunicipal, es distribueix entre serveis centrals de cultura, festivals municipals, cicle festiu, espais de creació, centres d'art, espais escènics, arxius, museus, centres culturals polivalents i biblioteques. Segons dades de 2022, la part més important de despesa per habitant corresponia a la despesa en espais escènics (aproximadament un 21% del total, per sobre de la mitjana) seguida de la despesa en centres culturals polivalents (al voltant del 18%, gairebé el doble que la mitjana). Per la banda baixa, les menors despeses corresponen a biblioteques (al voltant del 13%, menys de la meitat de la mitjana) i a espais de creació (al voltant d'un 0,23%, en comparació amb el gairebé 10% de la mitjana).

Pel que fa la gestió dels recursos econòmics, tant el percentatge de la despesa en transferències a entitats sobre despesa corrent en cultura com el percentatge de la despesa en personal sobre despesa corrent en cultura es troben per sota de la mitjana dels CCI els anys 2021 i 2022. Això pot correspondre, per una banda, a les successives reduccions en les aportacions que s'han anat fent a les entitats degut a la situació econòmica, i, per altra banda, a la situació de poc personal i no restitució d'algunes places dins de l'àrea de cultura, com s'ha explicat anteriorment. En tot cas, la tendència a la baixa en aquests dos apartats mostra, per una part, un suport a les entitats cada cop menor, i per altra banda, una situació de tensió laboral dins de l'equip tècnic de cultura cada cop més gran.

A finals de 2023, el govern municipal va anunciar que el pressupost de 2024 patiria una reducció important, a causa del deute acumulat en els anys anteriors. Entre les implicacions que això té en matèria de cultura hi ha la reducció d'inversions i de despeses de personal (on no es substitueixen les places de persones que s'han jubilat), així com la disminució o eliminació de diverses partides concretes: en concret, cal esmentar el tancament del Centre d'Art Maristany, la reducció de les activitats en àmbits com arts visuals, arts escèniques, biblioteques o patrimoni cultural, la supressió d'activitats habituals de la temporada de Nadal com l'Envelat o el Parc Jove (elements

²⁷ Al llarg d'aquesta diagnosi s'esmentaran en diversos moments dades provinents dels CCI, proporcionades per la Diputació de Barcelona. Per a més informació, vegeu <https://www.diba.cat/web/cci>

que, en aquest cas, es van suspendre ja en l'exercici 2023), la reducció dels ajuts a entitats, etc. Un altre efecte derivat d'aquesta situació és la decisió de publicar en els primers mesos de 2024 l'anunci de licitació dels serveis externalitzats de la XCCP, en comptes de renovar el contracte vigent i poder-ne fer una nova licitació, amb criteris revisats i incorporant-hi nous elements, el 2025 o el 2026. En la pràctica, la licitació llançada l'any 2024 manté el model anterior, que diverses persones entrevistades consideren poc adequat a les necessitats dels equipaments i de la ciutat.

2.1.2. La societat civil

Sant Cugat del Vallès compta amb un teixit associatiu molt ampli i divers en matèria cultural, que és protagonista de moltes de les activitats i processos artístics, de cultura popular i tradicional i de patrimoni cultural que tenen lloc a la ciutat i que, d'aquesta manera, contribueix a l'accés i la participació cultural de la ciutadania, la construcció de la identitat sancugatenca i la representació dels interessos i les inquietuds de la població davant l'administració.

Tot i que és difícil donar dades completes pel que fa a la naturalesa del moviment associatiu i la resta d'iniciatives que configuren la societat civil (fundacions, plataformes, col·lectius informals, etc.), entre d'altres coses pel seu dinamisme, la configuració del Consell de Cultura pot oferir-hi una aproximació: en el mandat 2023-2027, en formen part 49 entitats, 7 de les quals s'hi han incorporat per primera vegada. Cal especificar que algunes d'aquestes entitats emanen d'iniciatives del sector privat (escoles de música o de dansa que alhora s'han dotat d'una personalitat jurídica sense ànim de lucre, per exemple), i que n'hi ha que es podrien associar més aviat amb altres àmbits, com l'educació (en el cas de la Universitat Internacional de la Pau o l'Aula d'Extensió Universitària, per exemple). Alhora, cal recordar que hi ha algunes iniciatives de la societat civil que no s'han integrat al Consell de Cultura, o bé per manca d'interès (sovint en considerar que es tracta d'un espai poc obert a la participació, especialment en el cas de grups crítics amb l'actuació municipal) o bé perquè no responen als criteris d'entitat o grup estable establerts al Reglament (per exemple, en el cas de les plataformes ciutadanes al voltant de qüestions concretes, com el grup creat arran del tancament del Centre d'Art Maristany).

El món associatiu de Sant Cugat, pel que fa a l'àmbit cultural, mostra una diversitat notable. Alhora, es poden observar graus variables de densitat, amb més presència d'entitats al centre de la ciutat, al costat d'algunes iniciatives que s'identifiquen amb barris específics: per exemple, Mira-sol Teatre, Pastorets de La Floresta, Senglar Cultural (La Floresta), Associació Cultural Corals L'Harmonia de Valldoreix, o Gilgal Solidari, que actua principalment als barris del Monestir i Sant Francesc, a més de les comissions de festes dels barris. Així mateix, una anàlisi per sectors també mostra que hi ha més presència d'entitats en àmbits com la cultura popular i tradicional o la música que no en d'altres. En concret, de manera orientativa es poden observar els agents i tendències que es descriuen tot seguit:

- **Cultura popular i tradicional:** La cultura popular i tradicional d'arrel catalana és l'àmbit en què intervé un major nombre d'entitats culturals de Sant Cugat. Entre d'altres, s'hi poden esmentar els Bastoners, els Caparrots, els Castellers, els Diables, l'Esbart, els Geganters, els Sardanistes, els Trabucaires, els Amics dels Veterans i la Penya Regalèssia, l'Ateneu Santcugatenc, la Societat Coral La Lira, el Grup Mediterrània, Òmnium Cultural o la Comissió del "Paga-li, Joan". Moltes d'aquestes entitats s'agrupen a la Coordinadora d'entremesos de cultura popular i tradicional de Sant Cugat, que actua com a "punt de trobada" de les entitats d'aquest àmbit. Algunes, com els Bastoners de Sant Cugat o el Grup Mediterrània, són també seccions de La Unió Santcugatenc. D'aquesta manera, l'àmbit de la cultura popular i tradicional d'arrel catalana evidencia un grau elevat de confluència i coneixement mutu, un fet que afavoreix certa coordinació a l'hora de planificar i preparar activitats. Aquestes estan molt marcades pel cicle festiu, amb moments àlgids al calendari com els Tres Tombs, el Carnaval, Sant Medir, Sant Jordi, l'Encabronada, la Festa Major, o el cicle de Nadal i Reis. La publicació l'any 2020 del Pla Estratègic de la Cultura Popular i Tradicional d'Arrel Catalana, ja esmentada, és també una bona prova de la fortalesa d'aquest sector a Sant Cugat, per bé que en anys posteriors ha estat difícil implementar-ne els compromisos, per motius relacionats, entre d'altres, amb l'impacte de la pandèmia, el volum de feina de les entitats i del personal municipal, o la reducció pressupostària viscuda recentment. Deixant de banda les entitats vinculades a la cultura popular i tradicional d'arrel catalana, cal esmentar aquelles que connecten amb les cultures d'altres orígens, com ara el Centro Popular Andaluz o l'Associació Afrocultural Alamuta. En conjunt, cal recordar que una bona part de les iniciatives vinculades a la cultura popular i tradicional també es relacionen amb altres llenguatges artístics (música, dansa, etc.) i amb la conservació i posada en valor del patrimoni, de manera que algunes entitats incloses en aquest àmbit també poden pertànyer a altres sectors.
- **Patrimoni:** entre les entitats més significatives en aquest àmbit hi ha el Grup d'Estudis Locals, els Amics dels Veterans i la Penya Regalèssia, l'Ateneu Santcugatenc, La Unió Santcugatenc, la Fundació Privada Cabanas, i l'Associació d'Amics de la UNESCO de Sant Cugat. La taula de participació en matèria de patrimoni establerta en el marc del Consell de Cultura ha perdut força en els darrers temps, per la percepció d'una relativa desmobilització de les entitats, i després d'uns dos anys sense reunir-se, recentment a tornat a reactivar-se.
- **Música:** l'àmbit de la música compta també amb nombroses entitats i iniciatives, tant pel que fa al vessant clàssic (Orquestra Simfònica de Sant Cugat, Orquestra Diletant de Catalunya, Ensemble Contratemp, Joventuts Musicals, Apròpera) com al modern i popular (SantCuBlack Dissidència Sònica), i de manera molt destacada l'àmbit de l'educació musical (Fusió, Aula de So, Escola de Música Tradicional, Camerata Sant Cugat, etc.). D'altra banda, cal esmentar l'elevat nombre de conjunts i grups vinculats a la música en totes les seves expressions, des de les corals fins a les bandes emergents o consolidades. Més enllà de l'existència d'una taula de participació en el marc del Consell de Cultura, que organitza una programació conjunta en ocasió del Dia Internacional de la Música, les iniciatives d'estructuració en l'àmbit de la música s'han centrat en àmbits específics, com la música clàssica (el Pla Director de la Música Clàssica aprovat

l'any 2017) o l'educació musical. Pel que fa a aquest darrer àmbit, a finals de 2022 es va constituir la Xarxa d'Escoles de Música de Sant Cugat del Vallès (XEMUSC), que reunia centres públics (Escola Municipal de Música Victòria dels Àngels, Conservatori de Sant Cugat, Escola de Música de Valldoreix, aquesta última amb gestió externalitzada) i privats (Aula de So, Fusió), una iniciativa derivada de l'esmentat Pla Director i que ha estat ben valorada per diversos dels centres que hi participen, per bé que sembla haver perdut centralitat després del canvi de govern.

- **Teatre:** en aquest àmbit cal destacar especialment les diverses companyies i entitats vinculades al teatre amateur, com ara Amants del Teatre, Teatre a l'Ombra, Mira-sol Teatre, Pastorets de La Floresta, els Marxosos del Vallès o Fila Zero, així com les escoles de teatre i iniciatives com l'Associació Amics de Pedra i Sang, La Xixa Teatre o Can Ninot (companyia de titelles). La taula de teatre establerta dins el Consell de Cultura organitza una obra conjunta anualment, coincidint amb el Dia Mundial del Teatre, en la qual han arribat a participar més d'una desena de companyies.
- **Dansa:** el ventall d'entitats i iniciatives vinculat a la dansa també combina els conjunts i col·lectius (Esbart, Grup Mediterrània, Fem Lindy, etc.) i nombroses escoles de dansa amb diverses especialitzats, algunes de les quals, com La Tacones, estan establertes alhora com a entitats. La taula de dansa del Consell de Cultura és de creació recent però ha impulsat algunes iniciatives de col·laboració, com ara l'espectacle "El carrer dansa", que va tenir lloc l'abril de 2023, en dates properes al Dia Internacional de la Dansa.
- **Arts visuals:** en l'àmbit de les arts visuals el nombre d'entitats és relativament reduït. Hi destaquen Firart, Qgat Foto i Lumínic. La taula d'arts visuals del Consell de Cultura es nodreix d'aquestes entitats i, sobretot, d'artistes, galeries i persones individuals, entre les quals algunes de vinculades a l'Escola d'Art i Disseny (EAD), un centre dependent del Patronat Municipal d'Educació. Aquest nucli és a l'origen del Pla Director de les Arts Visuals i Plàstiques que es va acabar d'elaborar a principi de 2023, i que s'ha esmentat anteriorment. D'altra banda, el febrer de 2024, l'anunci del tancament del Centre d'Art Maristany, un espai de formació i exposició en matèria d'arts visuals gestionat des de fa anys per l'Ajuntament, ha provocat el sorgiment de la plataforma SOS Maristany, que agrupa artistes, usuaris de l'espai i ciutadans. Entre les entitats vinculades fins ara al Centre d'Art Maristany cal esmentar també Windowdown, que ofereix tallers d'art amb vocació inclusiva. D'altra banda, encara en l'àmbit de les arts visuals cal esmentar també la Fundació Privada del Còmic i la Il·lustració, vinculada al Museu del Còmic i la Il·lustració; i Amicart Valldoreix, que organitza una biennial d'escultura.
- **Lletres:** en aquest àmbit, les entitats més significatives són l'Associació Gabriel Ferrater i Òmnium Cultural. A nivell privat, també cal esmentar diverses llibreries que ofereixen activitats de difusió i debat. Fins ara no existeix una taula sectorial al Consell de Cultura però, s'havia intentat impulsar amb anterioritat i es preveu relançar en els propers temps.
- **Altres:** més enllà de les iniciatives esmentades fins ara, i sovint fora de les taules sectorials del Consell de Cultura, hi ha altres entitats culturals significatives i més difícils de classificar per sectors. Serien els casos de Cal Temerari, que compta amb un equipament i intervé en àmbits com l'economia social i solidària, la

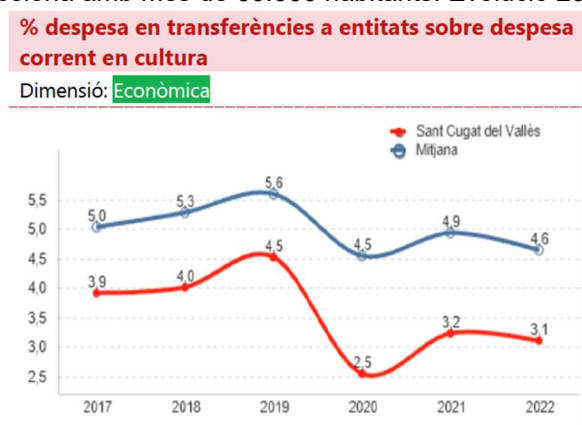
cultura popular i la intervenció social; o Senglar Cultural, que promou el desenvolupament cultural de La Floresta. D'altra banda, cal esmentar el rol de les entitats de lleure, i especialment dels espais i els agrupaments escoltes o caus, com a espais d'accés a la cultura i de foment de l'esperit crític.

La relació entre les entitats culturals i l'Ajuntament comprèn diverses modalitats: interlocució de les entitats amb els responsables polítics i amb el personal tècnic corresponent als seus àmbits d'actuació (cultura popular i tradicional, arts escèniques, personal dels equipaments, etc.), prestació d'espais per al treball quotidià o per a la realització d'activitats (especialment a través dels equipaments de la XCCP, però també altres instal·lacions municipals o l'espai públic), assessorament, suport econòmic, etc.

El suport econòmic de l'Ajuntament al teixit associatiu ha anat baixant al llarg dels anys. Segons les dades dels CCI, la comparació de la despesa en transferències a entitats, en relació amb la despesa corrent en matèria de cultura, mostra com Sant Cugat se situa per sota de la mitjana dels municipis de referència, i els últims anys registrats (fins 2022) ha anat disminuint de forma progressiva (del 3,9% al 3,1%, després d'haver assolit el 4,5%), tal com es pot apreciar al gràfic següent.

Gràfic 2: Despesa en transferències a entitats culturals

En percentatge sobre la despesa corrent en cultura, a Sant Cugat i en municipis de la província de Barcelona amb més de 60.000 habitants. Evolució 2017-2022

Font: Cercles de Comparació Intermunicipal, Diputació de Barcelona.

El suport econòmic de l'Ajuntament a les entitats s'estructura principalment en dues tipologies. D'una banda, una desena d'entitats, especialment aquelles amb més historial o amb un major volum d'activitat, disposen d'un conveni amb l'Ajuntament, que els dona dret a rebre una subvenció nominativa. De l'altra, anualment es publiquen dues convocatòries de subvencions amb concurrència competitiva: una s'adreça a la realització dels projectes o programes d'activitats de les entitats; l'altra dona suport a les entitats i empreses que disposen d'un local propi. També hi ha entitats que, per voluntat pròpia o per poc volum d'activitat, queden fora d'aquests mecanismes de suport.

En conjunt, aquest sistema contribueix a fer que les entitats culturals puguin participar en la vida cultural de la ciutat i ha servit per consolidar un teixit d'iniciatives ampli i divers. Alhora, s'hi poden observar algunes debilitats. Algunes són semblants a les que afecten el teixit cultural en altres municipis: dificultats en la renovació generacional d'algunes

entitats, efectes de la pandèmia de la Covid-19 en el nombre de membres o el grau d'activisme, etc. Altres tenen a veure amb aspectes més específics del context: per exemple, la percepció de poc lideratge municipal pel que fa a la determinació dels criteris d'atribució dels ajuts, i la manca de canals adequats de diàleg entre els responsables polítics i les entitats, que sovint valoren bé la interlocució amb el personal tècnic de l'Ajuntament, però detecten un volum de feina elevat i manca de temps en els seus interlocutors i lentitud en la concessió i el pagament de les subvencions i la tramitació de permisos (una qüestió que no es pot desvincular de les limitacions de recursos humans ja esmentades), i troben que l'espai del Consell de Cultura és insuficient per al diàleg amb els equips polítics.

Des de la perspectiva de l'administració, les limitacions en matèria de recursos humans i l'elevat volum de procediments relacionats amb la tramitació d'expedients són alguns dels factors que dificulten l'atenció adequada a les entitats. També s'observen certes relacions de dependència generades envers una part del teixit associatiu, fet que suggereix novament la conveniència de revisar els criteris d'atribució dels ajuts en una òptica més estratègica.

Una altra qüestió significativa des del punt de vista de les relacions entre l'administració i les entitats és el tipus de rols o de funcions que poden acomplir els agents de la societat civil en la gestió de la cultura a la ciutat. Algunes persones consultades durant l'elaboració d'aquest PAC, alhora que lamenten la percepció d'una progressiva "privatització" de la cultura (amb un rol més preponderant de les empreses privades que gestionen els equipaments de proximitat, i d'equipaments de gestió pública però amb preus elevats en la seva programació), suggereixen que caldria implicar més la ciutadania en la gestió d'alguns equipaments, seguint els models de gestió comunitària o gestió ciutadana que s'han aplicat en altres municipis en els equipaments de proximitat de titularitat pública o mixta.

A nivell orientatiu, també es pot indicar que el suport de l'administració municipal a les entitats i els col·lectius culturals apareix com el tercer aspecte menys valorat entre els nou que es van incloure a la consulta a la ciutadania difosa durant l'elaboració d'aquest PAC. En concret, en una escala entre 1 i 5, on 1 és "molt dolent" i 5 és "excel·lent", la valoració d'aquest suport té una nota mitjana de 2,56, només per sobre del suport als professionals de la cultura (2,42) i l'oferta cultural per a joves (2,42). Aquesta valoració pot estar influïda en part per les característiques de la mostra.²⁸

---

²⁸ La consulta, en format electrònic, es va difondre a través de la plataforma municipal Decidim i per e-mail a entitats culturals, així com al conjunt de la ciutadania a través de les llistes de distribució de diversos equipaments municipals i mitjans de comunicació. Va estar oberta entre els dies 9 i 21 d'abril de 2024 i va rebre 177 respostes. Tenint en compte la mida de la mostra i els canals de difusió utilitzats, els resultats no es poden considerar estadísticament significatius, per bé que ofereixen informació útil. La pregunta relativa al suport a entitats i col·lectius culturals va rebre 140 respostes, mentre 37 persones van abstenir-se de respondre-hi.

2.1.3. Altres agents

Entre els agents privats que contribueixen a la vida cultural de Sant Cugat cal esmentar alguns centres d'educació artística (escoles privades de música, teatre, dansa o arts visuals, per exemple), comerços (llibreries, galeries d'art, etc.), museus (com el Museu del Còmic i la Il·lustració) o bars i sales de concerts. Algunes d'aquestes iniciatives disposen també de personalitat jurídica com a entitats sense ànim de lucre, en forma d'associacions o fundacions, i han aparegut ja en l'apartat anterior.

Com s'ha explicat als primers apartats d'aquest document, Sant Cugat disposa també d'un important teixit empresarial, amb iniciatives en sectors molt diversos. En general, les principals empreses establertes a la ciutat no participen gaire en el seu desenvolupament cultural. Algunes persones entrevistades apunten que és més fàcil, en canvi, que patrocini iniciatives en l'àmbit esportiu. En aquest sentit, es detecta un cert marge per millorar la implicació de les empreses de Sant Cugat en el suport a la cultura.

2.1.4. Síntesi

De la informació recollida pel que fa als agents culturals de Sant Cugat se'n poden destacar especialment els aspectes següents:

- Sant Cugat compta amb un ecosistema cultural madur i divers, gràcies al paper de les entitats de la societat civil, l'Ajuntament i altres agents privats que participen en la vida cultural, que en general dona resposta a les principals demandes i inquietuds ciutadanes en aquest àmbit.
- Els equips humans que gestionen l'acció cultural municipal es troben des de fa temps tensionats i evidencien desgast i esgotament, en part per les baixes i l'escassetat de recursos humans, i en part per la percepció de manca de coordinació interna i lideratge i suport institucional.
- El Consell de Cultura, que agrupa bona part de les entitats culturals de la ciutat i té el potencial d'afavorir-ne la concertació i el diàleg amb l'administració, ha estat útil per estructurar alguns sectors però ha anat perdent centralitat pel que fa a la interlocució entre Ajuntament i entitats, i és percebut sobretot com un espai d'informació de l'administració.
- Sant Cugat s'ha dotat des de fa anys de plans d'acció cultural generals i plans sectorials, que permeten constatar necessitats i prioritats. En especial, els plans sectorials elaborats en els darrers anys ofereixen panoràmiques útils de la realitat dels seus àmbits respectius i les propostes per als propers anys. Alhora, el fet que s'hagin elaborat plans d'acció cultural que després s'han complert poc alimenta l'escepticisme respecte iniciatives com aquest PAC, un aspecte que cal intentar revertir per a veure aquest procés com una oportunitat de millora.
- La despesa municipal en cultura a Sant Cugat se situa molt per sobre de la mitjana de municipis equiparables a la província de Barcelona. Amb tot, la reducció pressupostària anunciada a finals de 2023, que ha tingut efectes molt substancials l'any 2024, suposa una disminució de l'activitat i la qualitat i genera preocupació en els agents culturals.

- La ciutat compta amb un ventall ampli d'entitats culturals, en tots els àmbits. Hi destaquen especialment la cultura popular i tradicional d'arrel catalana i la música. En alguns àmbits, la realització de plans sectorials, la col·laboració en el marc de les taules de participació del Consell de Cultura i, en el cas de la cultura popular i tradicional o les escoles de música, l'existència d'altres espais de concertació (la Coordinadora d'Entremesos i la XEMUSC) han permès estructurar internament els sectors i hi han afavorit les sinergies.
- La major part d'entitats culturals reben suport econòmic de l'Ajuntament. Tot i que el sistema funciona, la distribució dels recursos és a vegades reiterativa i genera dependències, i podria necessitar una visió més estratègica i prioritats més clares. La interlocució entre administració i entitats és en general correcta, per bé que algunes entitats lamentin la manca de canals i temps suficient per al diàleg. També podria ser convenient innovar en els models de col·laboració entre administració i entitats.

2.2. Equipaments i espais culturals

Sant Cugat del Vallès compta amb diversos equipaments d'ús cultural, tant de caire polivalent com d'especialitzats. Val a dir que la distribució territorial dels equipaments és molt centralitzada. Es compta amb equipaments polivalents a alguns dels barris, però la majoria dels equipaments, i sobretot els més especialitzats, es troben al centre de la ciutat.

L'anàlisi dels equipaments es pot fer des de la perspectiva de la comparació amb els CCI, com a apartats anteriors, i des de la comparació amb els estàndards establerts al Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (PECCat²⁹). Segons aquest últim document, els estàndards per ciutats de més de 50.000 habitants com Sant Cugat haurien d'incloure un arxiu municipal, una Biblioteca Central Urbana (BCU) i un Sistema Local de biblioteques, un centre cultural polivalent (CCP3) o una Xarxa Local de CCP, un espai escenicomusical local multifuncional (E3), i un espai d'arts visuals (AV2). En termes de tipologia d'equipaments, Sant Cugat compleix amb els estàndards del PECCat, tot i que les característiques definides per cada tipologia s'analitzaran en els apartats següents.

Des de la perspectiva dels CCI, la disponibilitat d'equipaments culturals a Sant Cugat, si es compara amb els municipis de més de 60.000 habitants, és positiva: com es pot observar al gràfic 3, Sant Cugat està molt per sobre de la mitjana, amb 1,7 equipaments per cada 10.000 habitants, en relació als 1,3 de la mitjana del grup de municipis comparables, i la situació es manté relativament estable en els darrers anys.

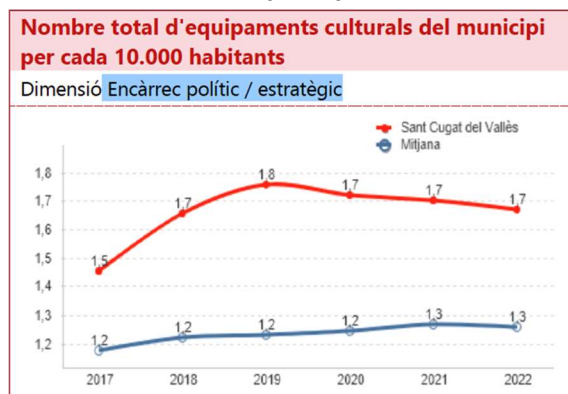
²⁹

https://cultura.gencat.cat/web/.content/dgcc/08_Serveis/Publicacions/documents/arxiu/pec_26_01_11.pdf

Gràfic 3: Nombre d'equipaments culturals per cada 10.000 habitants

A Sant Cugat i en municipis de la província de Barcelona amb més de 60.000 habitants.

Evolució 2017-2022

Font: Cercles de comparació intermunicipal, Diputació de Barcelona.

De manera similar, la consulta ciutadana difosa durant l'elaboració d'aquest PAC també ofereix bons resultats en relació amb la qualitat dels equipaments culturals: amb una valoració global de 3,40 (en una escala entre 1 i 5), les persones que van respondre el qüestionari van situar aquesta qüestió com la tercera més reeixida en les polítiques culturals de Sant Cugat, només per darrera de l'oferta cultural per a infants i famílies (3,52) i la qualitat de l'oferta d'activitats culturals (3,47).³⁰ Malgrat aquesta valoració eminentment positiva, algunes persones també van esmentar la concentració dels equipaments al centre del municipi i l'envelliment i la falta de manteniment d'alguns espais com a aspectes que caldria tractar ("Qualitat humana (...) excel·lent, [però] els equipaments en si com a edifici estan massificats, vells, poca inversió municipal"). També hi ha valoracions específiques per a alguns equipaments concrets, com s'explicarà després.

En general, la situació dels equipaments ha variat poc en relació a la situació que s'expressava en el Pla d'equipaments de 2010, a excepció d'alguns elements que ja s'indicaven com a actuacions en curs o per realitzar-se en el curt termini, i que ja s'han executat: l'ampliació de l'Escola Municipal de Música Victòria dels Àngels i l'obertura de les biblioteques de Mira-sol i Volpelleres.³¹ Encara en curs es troba l'actualització del teatre La Unió, com a sala d'escèniques d'un aforament mitjà. D'altra banda, aquests anys s'ha obert i consolidat l'espai d'arts visuals Can Maristany, actualment en procés de tancament.

Les mancances detectades en el document del 2010 es mantenen, en molts casos, encara vigents. A continuació es fa un breu repàs dels equipaments agrupats per sector, sense ànim de valoració individual, sinó més aviat de detecció de mancances generals.

³⁰ Entre les 177 persones que van participar a la consulta, 172 van respondre la pregunta relativa a la qualitat dels equipaments culturals.

³¹ Bissap (2010), *Pla Local d'Equipaments Culturals (PLEC) de Sant Cugat del Vallès*. Ajuntament de Sant Cugat.

2.2.1. Equipaments escènics

L'àmbit escènic compta amb un gran equipament de referència orientat a la programació professional i de caire comercial: el **Teatre-Auditori**. Aquest equipament, amb un aforament de 788 butaques (ampliables a 920 en alguns casos), cobreix les necessitats de la ciutat i sovint és referent també a altres poblacions de la comarca. Aquesta oferta de butaques és una mica superior a la mitjana dels CCI. L'espai escènic del Teatre-Auditori es complementa amb una sala soterrani, fins ara utilitzada com a taller d'escenografies, un vestíbul i un espai de restauració, que eventualment es poden fer servir també per a programar. Està previst que el soterrani esdevingui a partir de finals de 2024 un espai de residència per a la creació artística, amb un acompanyament per part de l'equip del Teatre-Auditori, que ha pres com a referència exemples similars en països com França. La proposta preveu que l'espai de residència es pugui utilitzar també com a espai de programació. Aquest és un dels elements de canvi introduïts per la nova direcció del Teatre-Auditori, que ha elaborat un pla d'acció de l'equipament que s'anirà desplegant els propers anys.

La utilització de la sala soterrani deixaria el Teatre- Auditori amb els espais requerits per un equipament escènicomusical E3³², segons el PECCat, ja que els estàndards estableixen que hauria de comptar, a banda de la sala gran, amb una sala addicional de volum únic on es pugui programar i que pugui acollir unes 300 persones.

El Teatre-Auditori és, molt probablement, l'equipament cultural més reconegut a Sant Cugat i amb més projecció a l'exterior. Al llarg dels seus més de 30 anys d'activitat, ha ofert una programació escènica de qualitat per a una població en creixement, i ha afavorit l'hàbit d'anar al teatre: així, segons dades dels Cercles de Comparació Intermunicipal, el nombre relatiu d'assistents als espais escènics a Sant Cugat (48,6 assistents per cada 100 habitants) duplicava la mitjana dels municipis semblants de la província (24,3); cal dir, amb tot, que la proporció havia disminuït des del període anterior a la pandèmia, en què la proporció a Sant Cugat se situava al voltant dels 100 espectadors per cada 100 habitants (és a dir, que, de mitjana, cada persona assistia un cop l'any a un espai escènic) i triplicava la mitjana.

A més de la programació adreçada al públic adult, el Teatre-Auditori ofereix alguns espectacles familiars i adreçats a grups escolars. Aquests últims, emmarcats en el Pla de Dinamització Educativa del municipi, gaudeixen d'un preu reduït i van acompanyats de dossiers pedagògics amb propostes didàctiques i altres elements que afavoreixen la participació de l'alumnat. Així mateix, el centre participa al programa Apropa Cultura, tot oferint entrades amb descompte per a col·lectius en risc d'exclusió social i activitats específiques, com "Un matí d'orquestra", que inclou un taller musical participatiu, una trobada amb músics de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat i una audició en directe d'aquesta. En conjunt, unes 140.000 persones visiten cada temporada el Teatre-Auditori.

---

³² Segons el PECCat, un espai escènicomusical E3, hauria de comptar amb: Foyer de públic, Sala gran per 700-800 espectadors, escenari sala gran d'entre 675 i 858m2, cabines de control, Sala de volum únic per 300 espectadors, Camerinos, Salles d'assaigs, Coordinació, Magatzems i manteniment, i Locals tècnics

Alhora, l'evolució de la ciutat, que ha esdevingut més diversa i evidencia demandes més variades, la percepció d'un pes excessiu del Teatre-Auditori en la gestió pública de la cultura i alguns aspectes relacionats amb el seu model de gestió fan que aquest equipament no estigui exempt de crítica. Per a moltes entitats culturals, dels àmbits escènics o de la cultura popular i tradicional, el Teatre-Auditori és massa gran, es relaciona poc amb la resta de l'ecosistema cultural de la ciutat i estableix preus d'ús que són prohibitius per a moltes entitats o escoles; així, per exemple, diverses escoles de música o d'arts escèniques fan els espectacles de fi de curs fora de Sant Cugat, per l'absència d'escenaris adequats i accessibles. Aquesta qüestió, en qualsevol cas, tampoc no es pot desvincular d'altres aspectes importants, com ara l'absència fins ara d'equipaments escènics de mitjà format, o el model de finançament del Teatre-Auditori, que el condueix a prioritzar els usos més rendibles dels seus espais i limita molt el temps disponible per tal que altres iniciatives puguin fer-ne ús.

Des de la perspectiva de la ciutadania, algunes respostes a la consulta feta durant l'elaboració d'aquest PAC fan palesa la percepció d'una programació excessivament comercial ("Necessitem un teatre de "petit" format i centric per espectacles més íntims i també per programar un tipus d'espectacle més alternatiu que el del Teatre Auditori") i poc accessible ("L'accés a la cultura no és [equitatiu] (...). Auditori car i poc innovador"). Així, apunten, com també s'ha detectat en alguna de les entrevistes i trobades mantingudes, el risc d'identificar la vida cultural de Sant Cugat amb el Teatre-Auditori, amb el que això comporta en termes de poca diversitat, preu i possible elitisme ("Es considera l'oferta del TA com l'oferta cultural de [Sant Cugat]."), qüestions que caldria tenir en compte des de la perspectiva de les polítiques culturals.

Deixant de banda el Teatre-Auditori, i encara en l'àmbit escènic i musical, cal esmentar el **Teatre de Mira-sol**, amb un aforament de 170 butaques, integrat al Casal de Mira-sol, un dels equipaments de la XCCP; i l'**Aula Magna de l'Escola Municipal de Música Victòria dels Àngels (EMMVA)**, amb una aforament proper a les 180 butaques.

Així, en termes d'oferta de butaques en espais escènics, Sant Cugat es troba per sobre de la mitjana dels municipis de referència, amb 9,6 butaques cada 1.000 habitants, davant les 9,1 de la mitjana. Val a dir que hi ha altres espais que podrien considerar-se com d'ús escènic de petit format, però que tenen importants limitacions, com ara la Sala Polivalent de l'EMMVA, un espai que al moment de la seva construcció no es va acabar amb l'equipament necessari i que compta amb barreres d'accessibilitat infranquejables.

D'altra banda, actualment es troba en fase final la reforma del **Teatre de La Unió**, una de les sales del nou edifici de La Unió Santcugatena. L'edifici, situat al centre de la ciutat, ha viscut un important procés de reforma, desenvolupat amb fons públics a través d'un consorci establert entre l'Ajuntament i La Unió. L'any 2021 se'n va obrir la primera part, que inclou espais per a les activitats de les seccions de La Unió, i que estan oberts a la utilització per part d'altres entitats. En aquest marc, també s'ha desenvolupat un viver de suport a la creació, mitjançant convocatòries obertes de residències per a projectes de teatre, dansa o cultura popular d'arrel tradicional amb caràcter innovador, desenvolupats per artistes o col·lectius consolidats o emergents. Algunes de les creacions que en surten s'inclouen després a la programació. A més, des de juliol de 2024 es realitzen algunes presentacions de les creacions en curs, en l'anomenada

“Jornada dels Inacabats”. Així mateix, l’edifici compta amb un espai polivalent, la **Sala Clavé**, que acull moltes activitats d’entitats de tot tipus, així com de serveis municipals. El pati del recinte, el vestíbul i el bar de l’edifici també són importants espais de trobada.

El Teatre de La Unió preveu un aforament d’unes 400 butaques (o 800 persones a peu dret) i hauria d’obrir les portes a principi de 2025. Aquest fet hauria de servir per resoldre la manca d’un espai escènic de format mitjà, que permeti l’ús per part de les entitats i el sector escènic local, donant resposta a les peticions en aquest sentit que s’han detectat durant l’elaboració d’aquest PAC, entre d’altres en la consulta ciutadana (“Cal un espai per acollir altres formats d’espectacles i concerts i espais de creació artística. Esperem que algun dia obri el Teatre de la Unió”).

El model de gestió i direcció artística d’aquest espai no s’ha acabat de definir, per bé que se sap que el Teatre de La Unió seria un equipament municipal un cop obri les portes. El personal tècnic de la sala s’integra en el contracte d’externalització dels serveis de la XCCP que l’Ajuntament ha licitat a principi de 2024, i queda per determinar el model de direcció i programació, on haurien de participar diversos agents, inclosos representants de La Unió.

Des de la perspectiva dels equipaments escènics que puguin donar resposta a la fase de creació de la cadena de valor, actualment no hi ha espais adequats ni programes que hi donin suport. Aquest fet queda palès en comparar Sant Cugat amb els municipis de referència en l’indicador de superfície d’espais de creació per cada 1.000 habitants, on Sant Cugat disposa de 3,1 m², en comparació amb els 22 de la mitjana de municipis de referència, i més tenint en comte que aquest indicador, en el cas de Sant Cugat, fa referència als espais de creació d’arts visuals.

Una altra mancança que sovint s’ha posat de manifest és una sala de concerts de petit o mitjà format d’àmbit públic. En diversos moments al llarg dels anys hi ha hagut demandes ciutadanes, i dels col·lectius vinculats a la música, per tal de poder comptar amb un equipament d’aquest tipus. Malgrat que se n’ha parlat sovint, cap de les iniciatives contemplades s’ha arribat a concretar.

2.2.2. Equipaments polivalents i de proximitat

Pel que fa els equipaments culturals polivalents, Sant Cugat compta, com ja s’ha explicat, amb **diversos espais integrats a la Xarxa de Centres Culturals Polivalents (XCCP)**, que vol donar resposta a les necessitats del teixit cultural local i de la ciutadania en el seu contacte amb la cultura de proximitat. La Xarxa té equipaments tant al centre de la ciutat, on el principal és la Casa de Cultura (juntament amb el Casal Torrelblanca i el Xalet Negre), com als barris (Casal de Les Planes, Casal de Mira-sol i Casino de La Floresta).³³ En termes de dotació de centres culturals polivalents, si comparem el municipi amb la mitjana de municipis de referència, Sant Cugat es troba en la línia de la resta de municipis: la superfície dels CCP per cada 1.000 habitants és de 48m², en

---

³³ La XCCP compta també amb el Centre d’Art Tèxtil Grau Garriga (Cal Quitèria), la Casa Aymat i, fins a mitjans de 2024, el Centre d’Art Maristany. Amb tot, atès que aquests equipaments se centren en les arts visuals, s’analitzaran en l’apartat corresponent a aquest sector.

relació als 47m² de la mitjana. També aconsegueix els estàndards del PECCat pel que fa dotació d'aquests tipus d'equipament.

Tot i que hi ha diversos equipaments, no són d'ús exclusiu de cultura, sinó que sovint comparteixen funcions amb altres serveis municipals (Ciutadania, Serveis Socials, Salut, etc.), la qual cosa fa que els espais efectivament disponibles per a ús cultural siguin en alguns casos insuficients. La Casa de Cultura, per exemple, acull el Centre de Normalització Lingüística, el Centre de Formació de Persones Adultes, el centre d'educació artística Taller Triangle (gestionat pel Patronat d'Educació) i un centre obert de joves, entre d'altres, i és seu d'entitats d'àmbits molt diversos (salut, accessibilitat, cooperació internacional, drets humans, etc.).

L'aprofitament transversal dels centres reforça la importància dels equipaments culturals i els converteix en nodes clau de la vida ciutadana tant al centre de la ciutat com als barris. Amb tot, també hi ha el risc que, a mesura que l'administració vol descentralitzar l'estructura municipal (consells de barri, regidors de districte, etc.) i la prestació de serveis, faci recaure més responsabilitat en uns centres culturals de proximitat amb recursos humans i materials molt limitats, fet que afecta tant la qualitat del servei com la capacitat de fer acció cultural als barris. La consulta ciutadana feta durant l'elaboració d'aquest PAC també ho ha posat de manifest ("Cal millorar els equipaments culturals de petit format. Per exemple la sala d'actes del Casal Torreblanca i el teatre de Mira-sol. Cal destinar més recursos a poder millorar l'oferta i l'accessibilitat a la cultura de proximitat i de Sant Cugat"). En alguns casos, la combinació de molts serveis també perjudica la dimensió cultural del centre i la seva capacitat de definir una identitat de l'espai i una programació coherent. Així mateix, es detecten limitacions pel que fa a la capacitat d'acollida d'entitats i les prestacions que se'ls poden oferir, una qüestió que ha portat a suggerir que caldrien més espais per a entitats ciutadanes.

Alguns dels equipaments integrats a la XCCP ofereixen espais i activitats adreçats específicament a la població jove de la ciutat. Entre aquests cal esmentar el Casal Torreblanca, equipament de referència del Servei de Joventut, on hi ha l'Oficina Jove i la PUA – Oficina Musical de dinamització i promoció musical (amb bucs d'assaig i una sala de concerts), i on tenen lloc xerrades, tallers i cursos adreçats a joves i a famílies o professionals que treballen amb joves. D'altra banda, el Casal de Les Planes inclou un Espai Jove, que ofereix espais d'estudi, de trobada, tallers, cinefòrums i altres activitats per a joves de 12 a 18 anys. En una línia similar, hi ha un Espai Jove a La Floresta, que en aquest cas s'integra al Centre Sociosanitari de La Floresta.

A més dels equipaments que actualment conformen la XCCP, en els propers anys es preveu establir un nou centre cultural de proximitat a l'antiga Masia de Can Banyameres, al barri de Volpelleres. Aquest edifici va ser adquirit per l'Ajuntament i, després d'un procés participatiu que es va concretar en un pla funcional, s'ha previst que es dediqui a la promoció de l'art, la cultura i la transformació social i cultural de la zona, així com a impulsar la dinamització sociocultural i juvenil i fomentar la participació ciutadana.³⁴ D'aquesta manera, Volpelleres, que actualment només compta amb una biblioteca de proximitat, disposarà a mig termini d'un segon equipament cultural.

---

³⁴ Vegeu <https://decidim.santcugat.cat/processes/cancanyameres>

2.2.3. Equipaments bibliotecaris

Actualment Sant Cugat disposa d'una xarxa formada per 3 biblioteques: la Biblioteca Central Gabriel Ferrater i dues biblioteques de proximitat ubicades a Mira-sol (Biblioteca Marta Pessarrodona) i Volpelleres (Biblioteca Miquel Batllori). Aquestes tres biblioteques pertanyen a la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona. El municipi també disposa del Biblioaccés Vall d'Or a Valldoreix, que no compleix els requisits mínims per integrar-se a la xarxa de biblioteques de la Diputació de Barcelona, però que rep algun suport de la xarxa municipal (préstec de llocs, préstec interbibliotecari, etc.).

La **Biblioteca Gabriel Ferrater** està situada al complex cultural estructurat al voltant del Teatre-Auditori, la qual cosa explica la seva especialització en teatre i arts escèniques. Tant el Pla Municipal del servei bibliotecari de Sant Cugat del Vallès (2008), com el Pla d'Equipaments Culturals (2010) manifesten la necessitat d'ampliació o trasllat de la biblioteca Gabriel Ferrater per tal que pugui exercir les seves funcions de biblioteca central de la xarxa local i pugui oferir un servei adequat al nucli de la població. Els 1.182 m² útils actuals estan força per sota del que estableixen els Estàndards i el Mapa de Lectura Pública de Catalunya i el PECCat: una superfície de programa de 3.494 m² (equivalent a uns 4000 m² útils). A això s'hi ha d'afegir una sèrie de carències i desperfectes de la infraestructura actual que no afavoreixen que es pugui portar a terme l'activitat amb la qualitat corresponent: manca d'una aula o espai de formació, absència d'un espai adequat per a activitats divulgatives, problemes d'aïllament, dificultats de climatització i impermeabilització, manca d'il·luminació al pati exterior (que impedeix fer-hi activitats al vespre), mala conservació de l'exterior de l'àrea infantil, dimensions reduïdes de l'espai de treball intern, problemes de sonorització que fan incompatibles les activitats divulgatives amb les aules d'estudis, problemes de manteniment dels elements exteriors, etc. L'any 2018 es va realitzar un procés participatiu per establir amb la ciutadania els espais i usos que hauria de tenir la futura Biblioteca Central. D'aquest procés destaca la idea de que hauria de ser un edifici amb diferents espais que permetin acollir programació i activitats diverses, així com el fet que la seva integració en el parc Ramon Barnils afavoriria que esdevingués un nexa de comunicació entre els equipaments del voltant (Centre Cultural, Mercat de Torre Blanca o Monestir)³⁵.

Així, en el marc del Pla de Biblioteques de 2008 es van crear les **biblioteques de Mira-sol i Volpelleres**, inaugurades el 2011 i 2015 respectivament. El centre de Mira-sol està especialitzat en poesia catalana, mentre que el de Volpelleres disposa d'un espai dedicat al còmic. En el cas d'aquest equipament, situat en un barri que ha crescut molt al llarg dels últims anys i on mancaven altres espais públics, la biblioteca ha funcionat com un punt de trobada veïnal molt destacat, i també s'ha caracteritzat per les col·laboracions amb l'àmbit educatiu i altres serveis municipals. Les dues biblioteques de proximitat tenen algunes limitacions, derivades del fet que estan ubicades en edificis pensats inicialment per a altres usos.

---

³⁵ Vegeu <https://decidim.santcugat.cat/processes/bibliotecacentral>

D'altra banda, resten pendent l'ampliació i trasllat de la Biblioteca Gabriel Ferrater i la creació de la biblioteca de Valldoreix. La nova biblioteca central ha estat contemplada a nivell municipal des de fa anys. En el mandat 2015-19 es va dur a terme un procés participatiu i es va definir el projecte del centre, en col·laboració amb la Diputació, però el procés va quedar aturat el mandat següent. A finals de 2023 es va recuperar la iniciativa, mantenint el projecte arquitectònic i conceptual desenvolupat anteriorment, i s'espera que se'n concreti el període d'execució en el mandat actual. La nova biblioteca se situarà al parc de Ramon Barnils, proper a l'emplaçament de l'actual, fet que hauria de permetre donar nous usos a l'edifici actual. S'ha contemplat la possibilitat que esdevingui un espai expositiu en arts visuals, un fet que, en qualsevol cas, hauria de comportar una reforma de l'edifici per tal d'adequar-lo a aquestes funcions i resoldre els problemes d'aïllament i de seguretat que s'hi detecten en l'actualitat.

La Gerència de Biblioteques de la Diputació de Barcelona ha recomanat que Sant Cugat actualitzi la seva estratègia i previsió d'inversions a través d'un nou Pla de Biblioteques. Aquest document també hauria de permetre avançar en el repte de renovar el model de gestió de les biblioteques del municipi i potenciar el treball de xarxa urbana. Així mateix, podria oferir una solució a dues realitats específiques: d'una banda, decidir si s'avança en la biblioteca de proximitat a Valldoreix per oferir servei als més de 8.000 habitants d'aquesta EMD. I de l'altra, donar resposta a la realitat d'un altre nucli amb densitat més baixa, com és el de La Floresta, que no compta amb cap biblioteca.

Pel que fa a l'àmbit de les biblioteques, cal posar de manifest també que existeix una moció aprovada pel Ple on s'acordava la creació d'una biblioteca a La Floresta i, mentre aquesta no pogués ésser una realitat, es cerquessin opcions en d'altres formats per tal de facilitar i garantir l'accés a la lectura per a tothom. Per altra banda, i en aquesta mateixa línia, caldria esmentar que el barri de Les Planes necessitaria algun servei de bibliobús o préstec a través del Casal de Les Planes, doncs es tracta d'un barri que per les seves característiques i orografia, queda allunyat de la resta de biblioteques públiques del municipi.

2.2.4. Equipaments d'arts visuals

En l'àmbit de les arts visuals, Sant Cugat ha comptat els darrers anys amb tres equipaments públics: el Centre d'Art Maristany, la Casa Aymat, i el Centre d'Art Tèxtil Grau Garriga (Cal Quitèria). Els tres espais formen part de la XCCP però, per la seva especialització, es gestionen de manera conjunta entre el programa d'arts visuals del Servei de Cultura de l'Ajuntament i el personal del servei externalitzat per a la gestió dels espais de la XCCP.

El **Centre d'Art Maristany**, ubicat en un antic recinte comercial que l'Ajuntament va llogar fa uns anys, ha ofert durant els últims anys exposicions d'art contemporani i activitats de formació en arts visuals. A principi de 2024 l'Ajuntament va decidir tancar-lo a mitjans d'any, en el marc de la reducció pressupostària municipal. La decisió va anar acompanyada del compromís de traslladar les activitats habituals del Centre d'Art Maristany a altres equipaments municipals, com ara Cal Quitèria (per a les exposicions) o Casa Aymat (per a la formació). Posteriorment, el maig de 2024 es va presentar el nou disseny del programa municipal d'arts visuals, art.santcugat, que desenvoluparà les

activitats a la Casa Aymat, Cal Quitèria, la sala d'exposicions de la Casa de Cultura i els entorns de la fortificació de la Torre Negra, a Collserola. Així mateix, a mig termini es contempla la conversió en centre d'art de l'edifici de l'actual biblioteca central, un cop s'inauguri la nova biblioteca.

Amb tot, en conjunt es tracta d'una pèrdua significativa, atès que, com han recordat diverses entitats, el Centre d'Art Maristany era l'únic espai municipal que permetia fer exposicions d'art contemporani de qualitat, amb condicions de conservació, exhibició i divulgació adequades. També pel que fa a la formació, les alternatives disponibles són més limitades pel que fa a l'espai. Aquestes qüestions també han quedat reflectides a la consulta ciutadana difosa durant l'elaboració d'aquest PAC: "Pel que fa als equipaments destinats a la formació i creació en les arts plàstiques i visuals hi ha una deixadesa per part de l'Ajuntament respecte altres àmbits artístics com la música, el teatre i la dansa, que reben o han rebut més atenció i inversió econòmica"; "La prioritat és augmentar, diversificar i sobretot mantenir els centres de divulgació i oferta cultural i artística. Els artistes, professionals implicats en el projecte Maristany i els alumnes i visitants a les exposicions reivindiquem el dret a disposar d'aquest espai, junts i no separats, en aquest edifici o altre de similars característiques." Davant el malestar generat pel tancament del Centre Maristany, l'Ajuntament ha informat de la previsió de construir un nou espai d'art contemporani en els propers anys.

La **Casa Aymat**, ubicada a l'antiga manufactura de catifes i tapissos Aymat, serveix per identificar Sant Cugat amb la renovació del tapís a Catalunya i Espanya. Es conserva poc de l'edifici original. Fins a 2003 era un centre de formació, després va passar a ser un centre museístic i el 2019 va esdevenir un espai de formació, residències artístiques i magatzem. També compta amb un espai polivalent per a xerrades o presentacions. Com a espai de residència, està obert a artistes de qualsevol lloc, i dona certa prioritat a l'art tèxtil i el tapís, als quals ofereix un espai de treball i un petit ajut econòmic. Al llarg dels últims anys ha anat rebent un nombre creixent de peticions de residències. L'edifici conserva la col·lecció d'art municipal, amb algunes limitacions pel que fa a l'espai.

L'antiga masia de Cal Quitèria acull des de 2019 el **Centre Grau-Garriga d'Art Tèxtil Contemporani**, un museu especialitzat en tapís i art tèxtil, i sobretot en la figura de Josep Grau-Garriga, artista nascut a Sant Cugat i que va ser clau en la renovació del tapís i de l'art tèxtil, a nivell nacional i internacional. La seva programació inclou exposicions i activitats divulgatives.

Pel que fa la situació dels equipaments d'arts visuals en relació al PECCat, aquest document estableix que l'espai d'arts visuals de tipologia AV2 recomanat hauria de comptar amb una superfície útil aproximada de 550m², distribuïts entre espais de recepció, exposició, coordinació i comunicació, sala polivalent i tallers, i logística i locals tècnics, on gairebé el 40% d'aquesta superfície hauria de correspondre a espai expositiu. Aquests estàndards es podien considerar propers a la realitat de Sant Cugat si considerem el Centre d'Art Maristany. El seu tancament fa que els equipaments actuals s'allunyin de les recomanacions del PECCat en l'àmbit de les arts visuals.

2.2.5. Equipaments patrimonials i museístics

El **Monestir de Sant Cugat** és la seu central dels Museus de Sant Cugat. Va esdevenir un museu municipal l'any 2003, després d'haver estat, als anys 90 del segle passat, la seu del Servei de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat. A més de poder descobrir l'edifici, amb el seu Claustre, el Monestir disposa d'una exposició permanent que permet apropar-se a la història de Sant Cugat fins a l'Edat Mitjana. Això fa que sigui destí de pràcticament totes les escoles i instituts de la ciutat. El Claustre del Monestir disposa també d'una sala polivalent, que s'utilitza per a debats o presentacions de llibres; una sala capitular que acull algunes exposicions i, cada Nadal, la representació de la tragicomèdia local "Pedra i Sang"; una sala de laboratori didàctic per a escoles; i espais de conservació i magatzem de col·leccions històriques, amb limitacions pel que fa a l'espai. Una de les sales havia acollit durant anys una exposició interactiva basada en el costumari del monjo Pere Ferrer (segle XIII), que després es va quedar obsoleta. Actualment aquesta sala s'està adaptant per transformar-se en sala d'exposicions temporals.

D'altra banda, el Museu de Sant Cugat compta també amb seus al Celler Cooperatiu, un edifici modernista dissenyat l'any 1921 per Cèsar Martinell, situat al centre de la ciutat; la Torre Negra, una casa fortificada al peu de Collserola, iniciada al segle XII i ampliada al XV, i que l'Ajuntament va adquirir l'any 2022; i la Capella de Sant Domènec, una ermita construïda cap al 1700, situada fora del nucli urbà i que va ser testimoni de la Batalla de Sant Cugat l'any 1808, durant la Guerra del Francès. En algunes ocasions s'ha debatut la conveniència de disposar d'un espai que permeti explicar la història contemporània de Sant Cugat, atès que hi ha un buit en aquest sentit: així, si bé s'ha fet una bona tasca de documentació històrica, que es pot consultar en format d'exposició digital al web del Museu,³⁶ no hi ha un espai físic que expliqui aquesta part de la història més recent de la ciutat.

2.2.6. Altres equipaments i espais

A més dels equipaments que s'identifiquen amb els àmbits de l'acció municipal en cultura, cal apuntar que hi ha altres espais i equipaments que juguen un paper significatiu en la vida cultural, així com algunes mancances detectades que no s'han descrit fins ara.

En primer lloc, Sant Cugat compta amb els **Cinemes Sant Cugat**, un complex de quatre sales (amb unes 730 places, en total) situat al mateix edifici del Teatre-Auditori, però amb accessos propis. Ofereix principalment cinema d'autor en versió original subtitulada i les produccions incloses al Cicle Gaudí de l'Acadèmia del Cinema Català, així com retransmissions en directe d'òpera i ballet. Els cinemes, oberts cada dia, tenen un públic fidel, que permeten que al cap de l'any hi passin aproximadament 65.000 espectadors. Es tracta d'una instal·lació de propietat pública i gestió privada, mitjançant un conveni. L'equip de gestió de les sales ha detectat diverses necessitats d'inversió que resten

---

³⁶ Vegeu "Vila de Sant Cugat, 900 anys: del 1120 al futur", a <https://exposmuseum.santcugat.cat/900anys/>

pendents (milliores d'accessibilitat de les portes exteriors, reformes dels lavabos, entapissat de les butaques per motius de confort i de protecció contra incendis, etc.).

Així mateix, cal apuntar el rol de l'**Ateneu Santcugatenc**, una entitat dedicada a la divulgació cultural, l'associacionisme i el lleure que disposa d'un edifici de propietat municipal cedit temporalment, al centre de la ciutat. Les seves instal·lacions acullen una àmplia programació de cursos i tallers (humanitats i pensament, benestar, idiomes, fotografia, dansa, literatura, art, cuina, etc.), així com activitats culturals diverses (exposicions, conferències i taules rodones, presentacions de llibres, concerts, tertúlies literàries, etc.). Així mateix, l'Ateneu és punt de trobada de diversos col·lectius, promou grups de lectura i activitats de voluntariat (en àmbits com l'aprenentatge del català), activitats vinculades al cicle festiu i la cultura popular i tradicional, com el concurs de pessebres, i projectes de foment del consum ecològic i conscient i la sostenibilitat (mercat de pagès, horts urbans, mercat de segona mà, etc.).

Per la seva banda, el **Club Muntanyenc Sant Cugat (CMSC)** és una entitat d'origen muntanyenc però que ofereix activitats en diversos àmbits, entre els quals hi ha la cultura, per tal de fomentar la cohesió social, l'ecologia i l'amor per la naturalesa. Compta amb gairebé 2000 socis i una seu social que acull activitats de manera regular. La Secció de Cultura del CMSC ofereix, entre d'altres, exposicions de pintura i fotografia, xerrades, cursos d'història, grups de lectura, fotografia, tertúlies d'art i de cinema, i compta amb una coral.

D'altra banda, l'**espai públic** és l'escenari de moltes activitats culturals, especialment en l'àmbit de la cultura popular, però també en dansa o música. Durant l'elaboració d'aquest document s'han detectat algunes problemàtiques en aquest sentit, per la sensació d'algunes entitats que hi ha restriccions a l'ús cultural de l'espai públic i que s'hi prioritzen altres activitats de caràcter privatiu, així com poca agilitat en la tramitació dels permisos. Per això, algunes entitats han suggerit que caldria una figura tècnica, a l'Ajuntament, que facilités la coordinació entre serveis municipals i l'atenció a les peticions de les entitats en aquest àmbit, així com la creació d'un catàleg amb informació detallada de cada espai de la via pública que podria utilitzar-se per programar. Cal recordar, amb tot, que l'Ajuntament ja disposa d'alguns mecanismes de coordinació pensats per resoldre aquestes casuístiques. D'altra banda, també s'ha observat que la realització d'activitats a l'espai públic genera algunes tensions, com recorda alguna de les respostes rebuda a la consulta ("Per mi hi ha massa actes culturals a la via pública").

Finalment, una petició freqüent de les entitats, i no resolta, és la disponibilitat d'un espai cobert que permeti realitzar activitats culturals previstes per a l'espai públic en dies de pluja. Es podria tractar d'alguna de les instal·lacions esportives municipals. Alguna idea en aquesta línia també ha aparegut a la consulta ("Falten espais polivalents on poder desenvolupar activitats populars a cobert. No tots els pavellons han de ser esportius, perquè quan hi entra l'esport, ja no es pot fer servir per fer-hi altres activitats. Pavelló cultural, per a fer-hi representacions, actes, àpats multitudinaris, el quinto, el Cap d'Any, concerts, etc."). En una línia similar, es podria analitzar l'aprofitament dels patis i altres

espais de les escoles i instituts públics (auditoris, sales d'actes, etc.), a les tardes o caps de setmana, com a seu d'activitats culturals, com ja es fa en altres municipis.³⁷

2.2.7. Síntesi

De la informació recollida pel que fa als equipaments i espais culturals de Sant Cugat se'n poden destacar especialment els aspectes següents:

- Sant Cugat disposa d'un bon ventall d'equipaments culturals, on sobresurten el Teatre-Auditori i el Teatre de La Unió, pel que fa a les arts escèniques i la música; els espais de la XCCP, pel que fa a la cultura de proximitat; la Casa Aymat i el Centre d'art tèxtil Grau-Garriga, pel que fa a les arts visuals; i el Claustre del Monestir, seu central dels Museus de Sant Cugat, pel que fa al patrimoni.
- La major part dels equipaments culturals de ciutat (el Teatre-Auditori, el Teatre de la Unió, els equipaments d'arts visuals, la Casa de Cultura o el Claustre del Monestir) se situen al centre de Sant Cugat. En barris com La Floresta, Les Planes, Mira-sol o Volpelleres hi ha alguns equipaments de proximitat i biblioteques, sovint amb mancances i limitacions d'espai. A banda d'això, també hi ha alguns espais patrimonials distribuïts en altres punts del terme municipal, com la Torre Negra.
- Hi ha diverses millores pendents des de fa anys, algunes de les quals s'haurien de resoldre a curt termini (el Teatre de la Unió, que completarà l'edifici on ja estan en funcionament la Sala Clavé i els espais per a entitats) i altres que s'esperen per al mig termini (la nova Biblioteca Central, encara a l'inici de desenvolupament).
- Mentrestant, les mancances detectades en àmbits com els centres culturals polivalents (tant al centre de la ciutat com, especialment, als barris), les biblioteques de proximitat, les arts visuals (agregades amb l'anunci del tancament del Centre d'Art Maristany) o la música (l'absència d'una sala de petit format) no tenen resposta clara de moment. L'actual situació pressupostària de l'Ajuntament tampoc no facilita que es puguin fer plans concrets en aquest sentit.

---

³⁷ Vegeu, per exemple, el projecte "Patis oberts" de la ciutat de Barcelona: <https://ajuntament.barcelona.cat/infancia/ca/canal/programa-patis-oberts>

2.3. Activitat cultural

L'activitat cultural a Sant Cugat es nodreix d'una banda de la programació que fa l'Ajuntament i de l'altra d'aquella que genera el teixit associatiu de la ciutat i la resta d'agents culturals que hi intervenen. En conjunt, abasta tots els sectors de la cultura.

La consulta adreçada a la ciutadania feta durant l'elaboració d'aquest PAC ofereix algunes dades d'interès pel que fa a la valoració de l'oferta cultural. D'entrada, l'oferta cultural per a infants i famílies (3,52, en una escala entre 1 i 5) i la qualitat de l'oferta d'activitats culturals en general (3,47) són els dos elements que reben una millor valoració, entre els nou que calia avaluar.³⁸ Malgrat la bona valoració aparent de l'oferta adreçada a infants i famílies, aquesta qüestió ha aparegut en alguns moments de la diagnosi com una problemàtica, un fet que també s'observa en algunes respostes al qüestionari (“Calen més activitats dirigides a públic infantil. Aquestes són clau per desenvolupar els valors culturals i lingüístics de la ciutadania del futur.”; “Cal potenciar la programació de teatre i altres arts escèniques al Teatre la Unió, oferint espectacles de petit / mitjà format i alternatius al “mainstream” comercial, també amb una programació infantil-familiar ben curada”). Decisions recents com la suspensió de l'envelat de Nadal l'any 2023 (una proposta cultural molt consolidada, de llarga trajectòria, i molt valorada per part de les famílies) i els efectes de la reducció pressupostària en la programació municipal adreçada a infants i joves també han generat preocupació.

En canvi, hi ha valoracions en la franja mitjana pel que fa a la diversitat de l'oferta d'activitats culturals (3,25, que és la quarta de les nou valoracions), l'accessibilitat de l'oferta (3,06) i l'oferta i el suport per a qui vol formar-se en àmbits culturals (2,86).³⁹ Alguns comentaris permeten aprofundir en les dificultats relacionades amb l'accessibilitat, especialment des del punt de vista territorial (“L'oferta no és equitativa entre tot el territori poblat del municipi; a l'entorn del casc urbà santcugatenc totes les respostes tindrien un 5 [en l'escala 1-5 de valoració] però la resposta engloba la mitja que conec entre barris, EMD i centre”; “Manca d'espais i activitats pels joves a partir de 12 anys, sobretot en barris nous com Volpelleres”) i preu (“La cultura a Sant Cugat és molt cara i no tothom hi pot accedir”). Entre la majoria de les persones entrevistades hi ha consens que l'oferta de preus amb descompte és insuficient i no afavoreix un accés equitatiu a les propostes culturals.⁴⁰

D'altra banda, a la consulta també hi ha qui destaca la qualitat de l'oferta en àmbits com la formació i la programació de proximitat (“Vull mostrar el meu agraïment a l'oferta de formació cultural i de diferents àmbits de la Xarxa de Centres Culturals. És molt rica i variada.”).

---

³⁸ La pregunta relativa a la qualitat de l'oferta per a infants i famílies va rebre 150 respostes; en el cas de la qualitat de l'oferta cultural, van ser 173.

³⁹ Aquestes preguntes van rebre, respectivament, 171, 172 i 142 respostes.

⁴⁰ El Teatre-Auditori, per exemple, ofereix un abonament amb descompte per a persones residents a Sant Cugat l'any en què fan 18 anys (5 espectacles per 15€), un abonament per a persones de 14 a 25 anys (4 espectacles a 10€ cadascun) i descomptes generals en totes les entrades per a menors de 20 anys (30%) i de 21 a 35 anys (20%). Alguns espectacles queden exclosos d'aquests descomptes.

Finalment, les dues qüestions que reben valoracions més baixes són l'oferta cultural per a joves (2,53) i el suport per a professionals de la cultura (2,42).⁴¹ Això, especialment pel que fa als joves, coincideix també amb diverses respostes a les preguntes obertes de la consulta: "Atenció a la creativitat artística jove. Molts sectors joves es senten "marginats". L'art, les arts, joves és/són per definició experimentals, arriscades, heterodoxes, no accepten la protecció, el seguiment, el "consell" (...); "Crec que s'haurien de programar molts més actes per a joves i facilitar-los el preu."; "espais per a l'autoprogramació dels joves"). Reflexions d'aquest tipus han aparegut en diversos moments al llarg de la diagnosi, i posen de manifest que, en una població que progressivament passa de ser la "ciutat dels infants" a la "ciutat dels joves", cal impulsar l'activitat pensada per a aquest segment d'edat.

A continuació es fa una revisió, sense ànim d'exhaustivitat, dels diversos sectors d'activitat.

2.3.1. Arts escèniques i música

Des de la perspectiva de l'oferta en les arts escèniques, Sant Cugat en general mostra una sèrie d'indicadors que el situen per sobre de la mitjana del grup de comparació. Cal destacar els següents:

- D'una banda, la intensitat de l'oferta es pot veure reflectida en les places ofertes en els espais escènics (aforament anual x nombre de funcions) per cada 1.000 habitants. En aquest indicador, Sant Cugat l'any 2022 gairebé duplica la mitjana del grup de comparació, amb 654,9 places en relació amb les 375 que ofereix la mitjana.
- L'alta ocupació dels espais escènics és també un punt fort en relació al grup de comparació: el percentatge d'assistents als espais escènics sobre l'aforament és de 74% en relació al 68% de mitjana.
- També cal destacar l'elevat nombre total de funcions d'arts escèniques i música i projeccions audiovisuals per 10.000 habitants: 31,9, en comparació a 22 de mitjana.

Tal com s'ha comentat a l'apartat d'equipaments, les arts escèniques compten amb un espai de referència a nivell de comarca, el Teatre-Auditori, que per les seves dimensions i l'orientació de la programació permet una programació permanent d'obres de caràcter professional i comercial (música clàssica, òpera, teatre, dansa, màgia i programació familiar), i que per altra banda destaca per l'oferta pròpia adreçada a escoles (Escola a Escena), que es fa en col·laboració amb el Patronat d'Educació com a oferta exclusiva per a les escoles de Sant Cugat. El Teatre-Auditori també fa una programació complementària de màgia i jazz a la cafeteria, i acull programació paral·lela organitzada per altres empreses o entitats que lloguen l'espai. D'altra banda, acull diversos festivals i activitats de projectes de ciutat, com ara el festival de música infantil "Petits Camaleons", el Festival "El més petit" o el festival Dansa Metropolitana. D'altra banda, diversos espais acullen cicles i festivals escènics i musicals impulsats des de l'Ajuntament.

---

⁴¹ En aquest cas, el nombre efectiu de respostes és de 147 i 125, respectivament.

Les activitats de caire més amateur en relació a l'exhibició, es porten a terme, liderades per les entitats del sector, a d'altres equipaments, especialment els que conformen la XCCP. Les residències al Casal de Mira-sol i l'espai d'assaig del Casal de Les Planes permeten cobrir una part de la demanda en matèria d'assajos i suport a la creació. Es detecta una mancança important pel que fa a espais d'assaig i exhibició de petit i mitjà format al centre de la ciutat, un element que hauria de quedar resolt, almenys parcialment, amb l'obertura del nou teatre de La Unió, previst per a principi de 2025.

Una de les constatacions fetes durant l'elaboració d'aquesta diagnosi és que, a diferència d'altres sectors, en les arts escèniques manca una visió de conjunt des de la perspectiva municipal, un fet que es pot deure a la diversitat interna d'aquest àmbit (on hi ha teatre, dansa, circ, etc.) però també a la fragmentació de l'acció municipal, que queda repartida entre el Teatre-Auditori i els espais de proximitat. La posada en marxa del Teatre de La Unió, que per la seva envergadura requerirà una coordinació amb el Teatre-Auditori i que, alhora, té funcions vinculades a l'acció cultural de proximitat, podria servir per afavorir les sinergies i el sorgiment d'una perspectiva conjunta.

En l'àmbit de la música, a més de l'oferta del Teatre-Auditori cal destacar el treball educatiu que duen a terme el Conservatori, l'EMMVA i la resta de centres d'educació musical, com l'Escola Fusió de Música i Dansa o l'Escola de Música Aula de So. L'EMMVA ha establert bones col·laboracions amb les escoles de la ciutat. Pel que fa al suport a la creació musical, la PUA – Oficina Musical és el servei municipal de dinamització del sector i ofereix, entre d'altres, activitats de formació, bucs d'assaig, informació i assessorament. També programa l'activitat musical del cicle "De prop", la programació municipal en matèria de cultura de proximitat. L'absència de sales adequades de petit format fa que no es pugui donar suficient sortida a les bandes que sorgixen dels bucs d'assaig o de les escoles de música de la ciutat.

2.3.2. Arts visuals

L'activitat d'arts visuals a la ciutat abraça des de la creació fins a la distribució i l'exhibició, liderada per diferents actors tant públics com privats. L'Ajuntament lidera els espais de creació i formació que es porten a terme a Casa Aymat, amb una forta presència de l'art tèxtil. Fins a aquesta legislatura, es desenvolupava també la vessant més contemporània (tant de formació com d'exhibició) a l'espai Centre d'ArtMaristany, actualment a punt de tancar les portes, com ja s'ha indicat.

En la formació inicial, són importants el Taller Triangle, escola d'arts gestionada pel Patronat d'Educació i que ofereix tallers i activitats de formació en arts plàstiques per a infants i adolescents; i l'EAD, integrada al mateix Patronat, que imparteix ensenyaments oficials d'arts plàstiques i disseny de la família professional de la comunicació gràfica i audiovisual, i que dona cabuda a uns 200 alumnes, amb un cicle de grau mitjà i quatre de grau superior. L'oferta formativa no curricular que abans oferia l'EAD va passar després a Casa Aymat.

Des de la perspectiva del suport a la creació, cal esmentar les convocatòries de residència a Casa Aymat, que en els últims anys han afavorit el desenvolupament de noves obres i les col·laboracions entre artistes que no es coneixien prèviament.

Pel que fa la programació, els indicadors dels CCI corresponents a 2022 mostren que Sant Cugat té un nombre d'exposicions temporals d'organització municipal per cada 10.000 habitants força per sobre de la mitjana, amb 4,4 en comparació amb un 2,8. El gràfic següent mostra, per altra banda, que els últims anys, tot i que ha anat variant any rere any, ha estat gairebé sempre per sobre de la mitjana:

Gràfic 4: Exposicions temporals d'organització municipal

En nombre, per cada 10.000 habitants, a Sant Cugat i en municipis de la província de Barcelona amb més de 60.000 habitants. Evolució 2017-2022

Font: Cercles de comparació intermunicipal, Diputació de Barcelona.

Aquestes exposicions temporals es porten a terme a diferents espais, no tots amb les condicions d'exhibició adequades, com ja s'ha comentat a l'apartat d'equipaments. Les exposicions temporals es porten a terme principalment a l'espai públic (particularment en el cas de fotografia), a la sala d'exposicions de la Casa de Cultura, a la Sala capitular i Claustre del Museu del monestir, al Centre d'Art Maristany, i al Centre d'Art Tèxtil Can Quitèria.

L'Ajuntament impulsa també una convocatòria per a projectes de comissariat. Alguns projectes seleccionats en aquest marc han estat seleccionats després per la Xarxa Pública de Centres i Espais d'Arts Visuals de Catalunya per tal d'itinerar a altres municipis. El programa municipal d'arts visuals també participa en iniciatives de l'Oficina de Difusió Artística de la Diputació de Barcelona i a la Taula d'Arts Visuals de la Xarxa Transversal de municipis catalans, fet que permet intercanviar coneixements i pràctiques i plantejar iniciatives conjuntes.

Entre les iniciatives amb participació de la societat civil, cal esmentar especialment la Mostra d'Art al carrer que Firart organitza quinzenalment a la Plaça d'Octavià, des de fa una trentena d'anys, així com el festival de fotografia Lumínic, centrat en la fotografia d'autor, que se celebra des de 2019 i que és organitzat per l'associació Lumínic i l'Ajuntament de Sant Cugat.

Quant a la demanda, el nombre de visites presencials als centres d'art per cada 100 habitants es troba per sobre la mitjana, amb 9,5 en relació als 7,2 de mitjana.

En aquest àmbit, i des d'una vessant no professional, cal comentar que hi ha també programació d'exposicions a la sala d'exposicions de la Casa de Cultura, com a principal espai expositiu no professional a l'abast d'artistes amateurs i entitats. Es tracta, en qualsevol cas, d'un espai de dimensions reduïdes.

2.3.3. Foment de la lectura i les lletres

El foment de la lectura i l'activitat literària es porta a terme fonamentalment des de dues vessants: d'una banda les biblioteques i la seva programació d'activitats, a banda del seu servei habitual de préstec, i de l'altra banda les activitats promogudes per l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament. Hi ha, també, presència d'algunes entitats actives en l'àmbit de la literatura, així com llibreries que promouen activitats en aquest àmbit.

Així, per una banda, la Biblioteca Gabriel Ferrater acumula una tendència creixent tant d'activitats realitzades de foment de la lectura com de visites escolars els últims 3 anys. El nombre d'activitats ha crescut un 73% entre 2020 i 2022, tot considerant que el 2020 és un any poc representatiu degut a les restriccions produïdes per la Covid-19. Tot i així, si comparem el nombre d'activitats de dinamització cultural portades a terme a les biblioteques, Sant Cugat es troba força per sota la mitjana dels municipis de referència, com mostra el gràfic següent. Aquest fet no es pot desvincular d'altres aspectes importants: Sant Cugat té també una dotació bibliotecària inferior a la que li correspondria d'acord amb el volum de població, i la Biblioteca Gabriel Ferrater té limitacions pel que fa als espais que permeten fer activitats divulgatives. La previsió d'una nova biblioteca central hauria de permetre resoldre aquestes mancances.

Gràfic 5: Activitats de dinamització cultural a les biblioteques públiques

En proporció per cada 10.000 habitants, a Sant Cugat i en municipis de la província de Barcelona amb més de 60.000 habitants. Evolució 2017-2022

Font: Cercles de comparació Intermunicipal, Diputació de Barcelona.

D'altra banda, el Servei de Cultura genera programació en l'àmbit de les lletres. L'activitat més representativa en aquest sentit és el Festival Nacional de Poesia, amb

una trajectòria de més de 20 anys. Fins a 2019 va ser coorganitzat amb la Institució de les Lletres Catalanes (ILC), i va contribuir a consolidar el posicionament de la ciutat com a “Ciutat Poètica”. Posteriorment, la ILC, en el marc d’una reducció de les seves col·laboracions, va deixar de participar-hi, i el Festival ha continuat amb l’Ajuntament com a únic organitzador. Això també ha comportat una disminució del pressupost disponible i de la projecció de l’esdeveniment. El Festival es complementa amb el Premi de Poesia Gabriel Ferrater, creat l’any 2001 i que, amb una dotació de 10.000 € en l’actualitat, es considera un dels certàmens poètics en llengua catalana més ben dotats. El Premi l’organitzen l’Ajuntament de Sant Cugat i Edicions 62, que edita l’obra premiada.

Finalment, cal esmentar l’existència d’algunes entitats que promouen grups de lectura i activitats de foment de la literatura (Associació Gabriel Ferrater, Òmnium Cultural, Ateneu Santcugatenc, Club Muntanyenc, etc.) o activitats de formació per afavorir la divulgació literària i el gaudi de la lectura per als més menuts (Institut de la Infància).

2.3.4. Centres culturals de proximitat

D’acord amb les dades dels CCI, les activitats als centres culturals polivalents de Sant Cugat mostren una tendència a la baixa en el nombre d’activitats per cada 10.000 habitants, tot i que han repuntat lleugerament entre 2021 i 2022. En qualsevol cas, es troben considerablement per sobre la mitjana dels municipis equiparables, com es pot veure al gràfic següent:

Gràfic 6: Activitats realitzades als Centres Culturals de Proximitat

En proporció per cada 10.000 habitants, a Sant Cugat i en municipis de la província de Barcelona amb més de 60.000 habitants. Evolució 2017-2022

Font: Cercles de comparació Intermunicipal, Diputació de Barcelona.

L’oferta municipal en matèria de cultura de proximitat s’estructura al voltant de programes com “De prop”, que cada semestre ofereix més d’un centenar d’activitats pròpies, principalment als espais de la XCCP. Aquests mateixos espais acullen moltes activitats impulsades per les entitats de la ciutat.

Des de la perspectiva de la demanda, aquesta es troba per sota de la mitjana dels CCI, amb un nombre d’usos dels CCP per cada 100 habitants de 36, menys de la meitat de la mitjana.

2.3.5. Patrimoni cultural

L'activitat relacionada amb el patrimoni cultural immoble està liderada principalment per l'Ajuntament i particularment pel Servei de Patrimoni i Museus. Hi destaquen sobretot les visites al Monestir, visita molt freqüent per part del públic escolar. Tot i així, els indicadors dels CCI mostren oportunitats de millora en l'àmbit de la oferta, sobretot pel que fa al percentatge d'exposicions temporals de producció pròpia o coproduïdes sobre el total d'exposicions temporals del Museu, amb un 33,3% en relació al 60% de mitjana dels municipis equiparables.

D'altra banda, com s'ha comentat a l'apartat d'equipaments, a banda de la visita al Monestir, s'organitzen visites guiades o comentades als altres espais gestionats pel Servei de Patrimoni: Celler Cooperatiu, Torre Negra i Capella de Sant Domènec. Així mateix, aquests espais ofereixen un ampli ventall d'activitats de difusió i mediació del patrimoni cultural de la ciutat, per a tot tipus de públics (jornades, tallers, presentacions, conferències, etc.).

Des de la perspectiva de la demanda, i segons dades dels CCI, els visitants presencials als Museus de Sant Cugat, en termes relatius, més que dupliquen la mitjana dels municipis equiparables de la província: l'any 2022, a Sant Cugat es van registrar 52 visitants per cada 100 habitants, en comparació als 20 de mitjana d'altres municipis.

En matèria d'arxius, l'Arxiu Municipal està adscrit als serveis generals de l'Ajuntament de Sant Cugat, i s'encarrega de la conservació i la preservació tant de la documentació municipal (arxiu administratiu) com de la documentació particular i altres elements de valor històric. L'Arxiu duu a terme també algunes activitats didàctiques i ha promogut un projecte d'identificació i geolocalització dels arxius privats de Sant Cugat, en col·laboració amb el Grup d'Estudis Locals.⁴²

D'altra banda, cal recordar que l'Arxiu Nacional de Catalunya té, des de 1995, la seu a Sant Cugat. Gràcies a un conveni específic signat amb l'Ajuntament, l'Arxiu Històric Municipal de Sant Cugat es troba físicament a l'Arxiu Nacional, però és gestionat per personal municipal. Actualment s'està treballant per la previsió de que en un futur es pugui disposar d'un edifici propi d'arxiu, que inclogui tant la documentació administrativa com la històrica.

L'any 2024, i mitjançant un conveni entre l'Ajuntament de Sant Cugat i la Diputació de Barcelona, s'ha iniciat una actualització de l'inventari del patrimoni immoble, que permetrà actualitzar i millorar el catàleg de la Revisió del Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic de la ciutat i, d'aquesta manera, facilitar la gestió del patrimoni històric. Està previst que aquesta revisió conclougui a mitjans de 2025, i que els resultats s'incorporin als Mapes de Patrimoni Cultural de la Diputació.

---

⁴² Vegeu <https://www.santcugat.cat/web/que-ofereix-larxiu>

2.3.6. Cultura popular i tradicional i festes majors

El cicle festiu estructura les activitats de la cultura popular i tradicional d'arrel catalana al llarg de l'any, com ja s'ha indicat. A això cal afegir-hi les festes majors de ciutat i dels barris. El Servei de Cultura de l'Ajuntament s'implica especialment en algunes celebracions de ciutat (especialment el Carnaval, la Festa Major i el Nadal) i les festes majors dels barris de Mira-sol, La Floresta i Les Planes. L'Àrea de Ciutadania de l'Ajuntament també s'implica a la festa major del barri de Sant Francesc – Monestir.

Com ja s'ha indicat, les entitats juguen un paper molt significatiu en l'impuls i la gestió de les activitats de cultura popular i tradicional. Algunes tradicions, com el Ball de Gitanes, celebrat per Carnaval i que pot arribar a implicar més de 600 dansaires, o els Quintos de Nadal, es consideren elements distintius de la cultura i la identitat sancugatenques, i contribueixen també a cohesionar el teixit associatiu i a connectar-ho més amb la ciutadania. La Festa de Tardor, una jornada pensada per posar en valor el teixit associatiu de la ciutat, també facilita la connexió entre entitats.

Tal com apuntava el Pla Estratègic de la Cultura Popular i Tradicional d'Arrel Catalana aprovat l'any 2020, un dels reptes que es detecta en aquest àmbit és la diversificació de públics, especialment per arribar a la població sancugatenca amb orígens a la resta de l'Estat o a l'estranger. El mateix Pla plantejava la conveniència d'enfortir el vincle entre la cultura popular i tradicional i l'àmbit de l'educació, un element que podria contribuir a arribar a públics infantils i familiars més diversos i, alhora, podria facilitar la renovació de la participació associativa en aquest àmbit.

Un altre repte detectat té a veure amb la necessitat de garantir la continuïtat en la tradició i el rigor en el tractament dels aspectes patrimonials relacionats amb la festa. En alguns moments s'han detectat interpretacions diverses en el tractament d'elements tradicionals (com ara els gegants, caparrots i altres elements de la festa), entre els agents partidaris de la continuïtat d'allò que és propi i distintiu de Sant Cugat i els qui optarien per relaxar l'atenció als ritus tradicionals. En aquest sentit, i sense renunciar a la natural evolució de les activitats, és important garantir el respecte pels elements patrimonials, una tasca en la qual el Servei de Cultura de l'Ajuntament té una funció especialment clau.

2.3.7. Síntesi

De la informació recollida pel que fa a l'activitat cultural de Sant Cugat se'n poden destacar especialment els aspectes següents:

- El volum d'activitat cultural a Sant Cugat és elevat si es compara amb municipis de la província equiparables pel que fa al seu pes demogràfic. Segons la consulta feta durant l'elaboració d'aquest PAC, hi ha també una bona valoració ciutadana de la qualitat de l'oferta cultural. En general, també hi ha la percepció que les activitats culturals proposades tenen una bona acollida pel que fa al volum de públic.
- Aspectes com la diversitat de les activitats culturals generen més dubtes. En especial, es detecta una manca de propostes suficients adreçades als joves (tant pel que fa a la naturalesa del que s'ofereix com quant a la possibilitat de participar en el disseny o la gestió de les activitats) i, per bé que en menor mesura, a infants i famílies. Això va relacionat amb la percepció que l'oferta cultural és sovint poc accessible, per motius relacionats amb la poca descentralització o amb el preu.

Transversalitat

L'anàlisi de la situació de la cultura a Sant Cugat des de la perspectiva de l'acció municipal ha de passar també per la seva relació amb altres àmbits de les polítiques públiques. Reforçar el paper de la cultura hauria de comportar enfortir els vincles amb altres sectors de l'acció municipal, mitjançant estratègies, processos i accions més transversals. Per això, en les properes pàgines s'analitzen les relacions i els potencials existents, començant per aquells àmbits amb els quals la relació és més directa, com ara Joventut o Educació, i passant després a la resta d'àmbits significatius. Cal recordar que la transversalitat ja ha estat analitzada en alguns dels anteriors exercicis de reflexió i planificació estratègica, i especialment *l'Anàlisi de les Polítiques Culturals a partir de Cultura 21: Accions. Recomanacions per a la implementació de l'Agenda 21 de la cultura* realitzada l'any 2019, tot i que les recomanacions formulades en aquell moment no han tingut un seguiment posterior.

2.3.8. Joventut

Des de fa anys, els equips municipals de Cultura i Joventut han tingut una relació estreta, derivada del fet que constituïen un mateix servei, una situació que ha variat en l'actual mandat. Malgrat això, encara avui les relacions entre els equips són properes i hi ha col·laboracions concretes en qüestions com la gestió del Casal Torreblanca, que forma part de la XCCP i acull diversos recursos per a joves; o el Casal de Les Planes, que inclou un espai jove, així com en els aspectes relacionats amb la joventut de la Festa Major i altres moments del cicle festiu.

El potencial de la relació entre cultura i joventut es reflecteix també en diversos documents estratègics adoptats a nivell municipal en el mandat anterior. D'una banda, el Pla Local d'Infància i Adolescència (PLIA) va ser adoptat per l'Ajuntament de Sant Cugat el novembre de 2020 i establia objectius per al període 2020-2023. Prenent com

a premissa la idea de ser una ciutat “amiga de la infància” i la necessitat de polítiques transversals en aquest àmbit, el Pla abordava els àmbits prioritats establerts per la UNICEF per al desenvolupament de la infància i l’adolescència, entre els quals hi ha la cultura, el lleure i el joc.

Així, diverses de les propostes incloses al PLIA fan referència a la cultura. L’objectiu 1.3, relatiu a garantir la perspectiva inclusiva de les activitats educatives, inclou accions en matèria de cultura accessible i inclusiva, amb especial èmfasi en l’accés a la cultura per a persones amb discapacitats o dificultats d’aprenentatge. D’altra banda, l’objectiu 3.2 se centra a garantir l’accés a la cultura dels infants i adolescents, mitjançant nous formats i el foment de les capacitats creatives. En aquest sentit, es plantejaven un programa d’oci juvenil, activitats de patrimoni i història per a adolescents i famílies, la continuïtat de les activitats adreçades a joves en el marc de la Festa Major i altres festivitats, i la inclusió d’activitats per a joves en programes culturals de proximitat com “De prop”.⁴³ Algunes d’aquestes activitats s’han implementat, com ara les activitats de descoberta del patrimoni o la integració d’activitats per a joves en les festes i la programació de proximitat.

D’altra banda, diverses de les activitats incloses al PLIA, principalment aquelles que tenen implicacions per a la franja d’edat entre 12 i 17 anys, també s’inclouen al Pla Local de Joventut, que té el mateix horitzó temporal. A més, però, el Pla de Joventut inclou accions adreçades a les franges de 18 a 24 i de 25 a 30 anys. És el cas de la proposta d’una línia de creació jove, en el marc de les convocatòries de suport de la XCCP, o d’organitzar un festival de cultura i pensament crític.⁴⁴ Tot i que no consta que aquestes activitats s’hagin posat en marxa, la necessitat de repensar les propostes culturals per a joves que s’ha posat de manifest en diversos moments d’aquesta diagnosi fa pensar que caldria recuperar algunes d’aquestes idees.

Finalment, cal dir que, des del punt de vista de la societat civil, en l’actualitat no es detecten entitats juvenils significatives que actuïn en la vida cultural, més enllà de les iniciatives d’educació en el lleure (caus, esplais, etc.) i d’algunes entitats culturals que compten amb joves entre els seus membres (com ara els Diables o els Castellans). Així, en el marc del Consell de Cultura no hi ha una representació visible de la població jove de Sant Cugat.

2.3.9. Educació

L’acció municipal en matèria d’educació recau en el Patronat Municipal d’Educació, un agent significatiu en l’àmbit de la cultura perquè és responsable d’alguns equipaments relacionats amb l’educació artística, com el Taller Triangle, l’EAD, l’EMMVA o el Conservatori.

---

⁴³ Ajuntament de Sant Cugat del Vallès (2020), *Pla Local d’Infància i Adolescència de Sant Cugat del Vallès*. Ajuntament de Sant Cugat, disponible a https://www.santcugat.cat/files/651-16880-fitxer/PLIA_Sant%20Cugat_novembre2020.pdf

⁴⁴ Ajuntament de Sant Cugat del Vallès (2021), *Pla Local de Joventut de Sant Cugat del Vallès 2020-2023*. Ajuntament de Sant Cugat, disponible a https://www.santcugat.cat/files/651-17177-fitxer/PlaLocalJoventut_2020-2023_20210423.PDF

En aquest àmbit, el Pla de Dinamització Educativa (PDE) és un projecte de l'Ajuntament de Sant Cugat consistent en un recull d'activitats a disposició dels centres educatius del municipi per fomentar el treball en xarxa i compartir recursos i metodologies. Entre els seus diversos objectius, a més dels que s'adrecen a donar suport al professorat o a enfortir les col·laboracions entre agents educatius i socials, n'hi ha que fan referència explícitament a contribuir a un major coneixement del patrimoni per part de la població de Sant Cugat i a enfortir el sentiment de pertinença a la ciutat com a part inherent a la identitat dels ciutadans i ciutadanes. Una bona part de les més de 200 activitats que s'hi inclouen en l'actualitat tenen a veure amb la vida cultural i comporten la participació dels equipaments i els agents culturals de la ciutat, en àmbits com la cultura popular i tradicional (sardanes, Paga-li Joan, etc.), les lletres (visites a les biblioteques, premis de narrativa i poesia, recursos d'animació lectura, etc.), les arts escèniques (diversos espectacles al Teatre-Auditori), la música (cantates, tallers, concerts a l'Aula Magna de l'EMMVA), les arts visuals (visites a museus i equipaments d'arts visuals, tallers, etc.) o el patrimoni (visites al Monestir, rutes guiades, etc.).⁴⁵

Durant el procés d'elaboració d'aquest PAC s'ha constatat l'existència de vincles sòlids entre els principals equipaments culturals de la ciutat i els sectors educatius. Alhora, quan s'interroga els agents educatius, sovint queda la sensació que fan servir un ventall relativament reduït de les múltiples ofertes culturals de la ciutat, malgrat la diversitat que pot oferir el PDE. En aquest sentit, potser caldria contemplar mesures per acompanyar els equips educatius en la tria d'altres propostes culturals de la ciutat i promoure'n un millor coneixement, amb tot el ventall de propostes que s'hi inclouen. Així mateix, i especialment per a l'educació secundària, podria convenir innovar en les propostes, per tal d'oferir oportunitats de més protagonisme actiu per part dels joves.

La participació de Sant Cugat en diverses xarxes de l'àmbit de l'educació també té implicacions en matèria cultural: la ciutat participa a l'Associació Internacional de Ciutats Educadores (AICE) i a la Xarxa Estatal de Ciutats Educadores (RECE), i a través d'aquesta última s'ha integrat en una xarxa temàtica per tal de vincular l'educació i la cultura, un fet que podria afavorir el desenvolupament de noves iniciatives en aquest àmbit.

Dins l'Ajuntament, hi ha la percepció que hi ha potencial per treballar millor la relació entre l'educació i la cultura, però que organitzativament falta prioritzar-ho, establir els mecanismes i els recursos necessaris i fomentar una major cultura de la col·laboració.

2.3.10. Gènere

El Pla d'Igualtat, Feminismes i LGBTI de l'Ajuntament de Sant Cugat per al període 2021-2025 indica, en la seva diagnosi, l'absència d'una perspectiva de gènere i LGBTI a la programació cultural, i d'accions específiques per visibilitzar aquestes qüestions a través de la cultura. Tot i que hi ha consciència de la necessitat de promoure una cultura amb perspectiva de gènere des de l'Ajuntament, el Pla també percep desconeixement sobre com treballar amb indicadors de gènere i dificultats a l'hora de promoure una

---

⁴⁵ Disponible a <https://www.santcugat.cat/web/pla-de-dinamitzacio-educativa> i <https://www.santcugat.cat/PlaDinamitzacio>

programació paritària o incloure criteris d'aquest tipus a les subvencions. Amb tot, es detecta potencial per avançar en aquest àmbit mitjançant el teixit associatiu, que és conscient dels biaixos de gènere a l'oferta cultural i mostra predisposició per abordar-los i incorporar una perspectiva de gènere.

En la part propositiva, el pla inclou un objectiu relatiu a la inclusió de la perspectiva de gènere i LGBTI a la programació cultural del territori, que hauria de passar pel foment d'una oferta cultural més paritària, el tractament de temes transformadors des d'una perspectiva de gènere, la presentació de referents dones i LGBTI, l'assessorament i accions de sensibilització a les festes populars, la implementació d'una programació cultural per a escoles amb mirada coeducativa o la incorporació de fons bibliotecaris especialitzats en feminisme i diversitat sexual. Aquestes mesures haurien de comportar la col·laboració entre els serveis de cultura i de feminismes de l'Ajuntament.⁴⁶

En la pràctica, s'han iniciat algunes accions en aquest àmbit, com ara l'itinerari guiat "Sant Cugat en femení, del món tradicional a l'actualitat", impulsat pels Museus de Sant Cugat, o la creació de punts liles en diverses festes populars. Amb tot, hi ha potencial per seguir avançant en la incorporació d'una perspectiva de gènere a les polítiques culturals, en la línia del que plantejava el Pla d'Igualtat, Feminismes i LGBTI.

2.3.11. Ciutadania

Els àmbits municipals relacionats amb la gent gran, la discapacitat, la immigració o la cooperació internacional incorporen en algunes ocasions activitats artístiques o culturals, especialment per tal de facilitar processos d'educació i sensibilització. En són bons exemples projectes com "Fotomemòries", impulsat pels Museus de Sant Cugat i en el qual també participen l'àrea de Ciutadania, l'Arxiu Municipal i l'Associació de Familiars afectats per l'Alzheimer, per tal de millorar la qualitat de vida de persones afectades per malalties neurodegeneratives mitjançant l'ús de la fotografia antiga; "Fem un museu", un projecte dels Museus de Sant Cugat adreçat a les persones amb discapacitat intel·lectual; i "Guia'm pel Monestir", coordinat pel Museu amb la implicació del Servei de Ciutadania, que permet que persones amb Síndrome d'Asperger guïïn visites en aquest espai.

D'altra banda, es continua vetllant per l'accessibilitat dels equipaments i les activitats culturals organitzades per l'Ajuntament. Entre d'altres, un dels trams de la Cavalcada de Reis s'ha adaptat per a col·lectius amb necessitats especials i persones amb trastorns de l'espectre autista, amb menys soroll i un ambient més calmat. Aquesta mesura neix d'una demanda de la Taula per a Persones amb Discapacitat, que agrupa diverses entitats en aquest àmbit, i s'ha posat en marxa mitjançant la col·laboració entre els Serveis de Ciutadania i de Cultura. D'altra banda, cal destacar que part de la programació municipal (programació al Teatre Auditori, visites al Monestir o a Cal Quitèria, per exemple), participa del programa Apropa Cultura per facilitar l'accés a la cultura a les persones en situació de vulnerabilitat de la mà de les entitats socials.

---

⁴⁶ Ajuntament de Sant Cugat del Vallès (2021), *Pla d'Igualtat, Feminismes i LGBTI de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès 2021-2025*. Ajuntament de Sant Cugat, disponible a <https://www.santcugat.cat/files/651-17769-fitxer/Pla%20d%20Igualtat,%20Feminismes%20i%20LGBTI%202021-2025.pdf>

El document marc del Pla Estratègic en l'àmbit de les persones grans, aprovat el novembre de 2023 i amb validesa en el període 2023-2027, inclou poques referències a la vida cultural. Cal destacar, amb tot, que el seu primer eix estratègic, relatiu a la participació social i cívica de la gent gran, compta entre els seus objectius específics amb la idea de promoure l'educació i la cultura al llarg de la vida. En tractar-se d'un document marc, la concreció de les propostes al voltant d'aquest objectiu es farà a través d'una comissió de treball encarregada del disseny de les accions i el seguiment del Pla.⁴⁷ Entre els altres elements significatius del Pla hi ha la constatació que, igual com passa en altres municipis, però de manera més lenta aquí, Sant Cugat viu un procés d'augment progressiu de la gent gran, un element que caldrà tenir en compte en les polítiques públiques, també en cultura, de cara als propers anys.

2.3.12. Medi ambient i emergència climàtica

En general, en el transcurs de l'elaboració d'aquest PAC s'han detectat poques sinergies entre els àmbits de cultura i medi ambient en l'acció municipal. Hi ha consciència, però, que aspectes com el Parc de Collserola dins el terme municipal, on conflueixen elements del patrimoni natural i el cultural, ofereixen oportunitats en aquest sentit: la Torre Negra o Can Monmany, per exemple, podrien ser escenari d'iniciatives d'aquest tipus. El Pla Director del Monestir també preveu treballar-ne el vessant natural i contribuir a la renaturalització de la ciutat. El Servei de Medi Ambient, de fet, veu el Monestir com una "illa" que pot afavorir les rutes de les aus.

També és interessant assenyalar que el Pla d'Acció d'Emergència Climàtica aprovat per l'Ajuntament l'any 2021 (i derivat de la Declaració d'Emergència Climàtica adoptada dos anys abans) fa referència explícita a la transició cultural com un dels sis eixos necessaris per mitigar i adaptar-se al canvi climàtic abans de 2030. Entre els objectius que es plantegen en aquest sentit hi ha ampliar la sensibilització de la ciutadania envers la crisi climàtica i reduir el ritme de vida i donar importància al temps d'oci i la cultura. Això hauria de passar, entre d'altres, per la promoció de campanyes de sensibilització i activitats formatives en àmbits relacionats amb l'emergència climàtica, l'enfortiment de les activitats d'educació ambiental (un àmbit en el qual poden participar els equipaments culturals, entre d'altres) i l'increment de la dotació econòmica de les subvencions en àmbits relacionats amb l'emergència climàtica.⁴⁸

Cal destacar que no són gaires els ajuntaments que hagin adoptat plans d'acció en matèria d'emergència climàtica on s'hi inclogui la cultura.⁴⁹ Es tracta d'un àmbit amb

---

⁴⁷ Ajuntament de Sant Cugat del Vallès (2023), *Pla estratègic en l'àmbit de les persones grans. Document marc*. Ajuntament de Sant Cugat, disponible a <https://www.santcugat.cat/files/651-20732-fitxer/Pla%20estrat%C3%A8gic%20en%20l'%C3%A0mbit%20de%20les%20persones%20grans%20perio-de%202023-2027.pdf>

⁴⁸ Ajuntament de Sant Cugat del Vallès (2021), *Pla d'Acció d'Emergència Climàtica*. Ajuntament de Sant Cugat, disponible a https://www.santcugat.cat/files/651-16907-fitxer/PlaAccioEmergenciaClimatica_20210519.pdf; vegeu també Ajuntament de Sant Cugat del Vallès (2019), "Declaració Institucional d'Emergència Climàtica a Sant Cugat", disponible a https://www.santcugat.cat/files/651-15782-fitxer/Declaracio_Emergencia_Climatica_20191216.pdf

⁴⁹ En relació amb això, vegeu Baltà Portolés, J.; i Bashiron Mendolicchio, H. (2021), *Cultura, medi ambient i emergència climàtica. Com actuar en l'àmbit de la gestió i les polítiques culturals locals*. Diputació de

potencial a Sant Cugat, i que hauria de requerir més atenció en els propers anys: per exemple, es podrien potenciar les interrelacions entre patrimoni cultural i natural, en el marc del Pla de Dinamització Educativa, especialment en l'entorn de Collserola i d'espais com la Torre Negra.

2.3.13. Comunicació

El Servei de Comunicació de l'Ajuntament és responsable dels principals canals de difusió de l'administració, com ara la pàgina web i els perfils en xarxes socials, a més d'establir els criteris generals de la comunicació municipal. Progressivament, des del mandat municipal anterior, s'ha tendit a prioritzar la difusió per canals digitals, fet que ha comportat la reducció de materials de comunicació en paper, un element coherent en el context de l'emergència climàtica i la reducció de despeses però que genera algunes crítiques des del punt de vista de la bretxa digital i l'accés a la informació de la ciutadania.

A la pràctica, malgrat que els canals oficials de comunicació municipal fan difusió d'algunes activitats culturals (i especialment de grans esdeveniments, com Sant Medir, Sant Jordi, la Festa Major o el cicle de Nadal), la comunicació cultural recau de manera molt destacada en els mateixos serveis culturals. Així, la XCCP disposa d'una pàgina web i perfils en xarxes socials propis, igual com el Teatre-Auditori.

Aquesta situació, malgrat l'autonomia que concedeix, no està exempta de crítica. Per diverses persones entrevistades, falta una pla de comunicació a nivell municipal i, en aquest marc, caldria establir una estratègia més clara i coordinada en matèria de comunicació cultural. Això hauria de permetre diagnosticar les debilitats del model actual, com ara la identificació dels segments de la població als quals els mitjans de comunicació actuals no arriben. De manera més general, a nivell municipal hi ha consciència de la necessitat de renovar la pàgina web de l'Ajuntament, que ha quedat obsoleta i planteja moltes dificultats des del punt de vista de l'accessibilitat.

En l'àmbit associatiu, algunes persones entrevistades també consideren que la comunicació municipal, en l'actualitat, és més una comunicació "de govern" que no "de ciutat", i desaprofita el potencial de Sant Cugat. En aquest sentit, l'esmentada estratègia de comunicació també hauria d'abordar les dificultats per difondre fora de la ciutat, a mitjans d'àmbit català, les principals propostes culturals sorgides de la ciutat, que ara per ara tenen poca projecció i tendeixen a quedar en un àmbit eminentment local.

2.3.14. Participació

La relació amb el Servei de Participació de l'Ajuntament inclou els aspectes relacionats amb els consells de participació, i especialment el Consell de Cultura. El Consell de Barri de La Floresta també compta amb una Comissió de Cultura. A més, mitjançant la plataforma digital de participació ciutadana *Decidim Sant Cugat* s'han fomentat alguns processos participatius relacionats amb temes culturals, com ara el projecte de la nova biblioteca central, la tria d'alguns espectacles de dues temporades del Teatre-Auditori o

el desenvolupament del pla funcional de la Masia de Can Banyameres com a futur centre cultural de proximitat. En el marc de l'elaboració d'aquest PAC, la plataforma Decidim també ha facilitat la realització d'una consulta adreçada a la ciutadania.

El Servei d'Acció Comunitària establert recentment en el marc del Servei de Participació ha establert relacions amb alguns equipaments culturals de proximitat, com ara la biblioteca de Volpelleres. En concret, la tècnica d'acció comunitària per a les zones de Volpelleres i Centre treballa des de la biblioteca i s'han fet alguns projectes comuns, com l'esmentat desenvolupament del procés participatiu de la Masia de Can Banyameres o el mercat de segona mà. D'aquest marc també n'estan sorgint idees per a futures col·laboracions.

2.3.15. Projectió de ciutat i relacions internacionals

A l'actualitat, l'Ajuntament de Sant Cugat està desenvolupant un Pla d'Internacionalització per al període 2024-2027, que es preveu que incorpori eixos relacionats amb la projecció internacional i la visibilitat de la ciutat a nivell europeu, la participació en xarxes internacionals, i l'alineament de les estratègies locals de desenvolupament sostenible amb els ODS i la Nova Agenda Urbana. Seria convenient que en aquest Pla s'hi incorporessin aspectes relacionats amb la projecció internacional de la cultura de Sant Cugat i la participació dels agents culturals de la ciutat en xarxes i projectes a nivell europeu.

Tenint en compte la dimensió de la ciutat, la diversitat d'orígens de la seva població i l'existència d'aspectes singulars i amb potencial de projecció en la seva vida cultural (especialment en àmbits com les arts visuals, les arts escèniques o la música), hi ha un potencial fins ara poc aprofitat en aquest sentit. Algunes persones entrevistades durant l'elaboració d'aquest PAC han lamentat la poca ambició internacional de Sant Cugat, mentre d'altres han plantejat dubtes al voltant de la capacitat de l'estructura municipal per gestionar projectes d'aquesta naturalesa.

D'altra banda, en un àmbit territorial més proper, també semblaria pertinent explorar més col·laboracions amb poblacions veïnes, com Cerdanyola o Rubí, per tal d'afavorir la projecció de la ciutat en el marc de l'àrea metropolitana.

2.3.16. Altres

A més dels serveis esmentats als apartats anteriors, el Servei de Cultura es relaciona de manera regular amb les àrees municipals de seguretat i neteja (per a activitats que tenen lloc en l'espai públic). El Servei de Patrimoni i Museus també es relaciona amb urbanisme, en el marc de la Comissió de Patrimoni, que examina sol·licituds de permisos per assegurar-ne la coherència d'acord amb les normatives de protecció del patrimoni arquitectònic; amb Planejament, en qüestions relacionades amb els usos de l'espai públic; amb Turisme, per qüestions relacionades amb la promoció del patrimoni cultural i natural de la ciutat; i amb Memòria Democràtica, per qüestions relacionades amb la recuperació del llegat històric de la vila. En general la coordinació en aquests àmbits funciona bé, per bé que en ocasions se senti que caldria atendre més les qüestions de cultura i patrimoni en la planificació del desenvolupament urbà.

2.3.17. Síntesi

De la informació recollida pel que fa a la transversalitat de l'acció cultural amb altres polítiques municipals a Sant Cugat se'n poden destacar especialment els aspectes següents:

- El Servei de Cultura i el Servei de Patrimoni i Museus han establert des de fa anys bones relacions amb alguns serveis municipals, com ara Joventut o Educació però no sempre es recolzen en estratègies gaire definides ni organigrames facilitadors.
- També hi ha col·laboracions més operatives amb altres serveis municipals, com seguretat o neteja, i alguns projectes de col·laboració més puntuals, en àmbits com la participació o la ciutadania,
- Diversos plans i estratègies sectorials aprovats a nivell municipal els darrers anys (infància i adolescència, joventut, emergència climàtica, gènere, etc.) esmenten el paper clau de la cultura a l'hora d'assolir els seus resultats. Amb tot, no sempre és clar que s'hagin establert els mecanismes operatius adequats per fer-los funcionar (un fet que no és aliè a les limitacions pel que fa a recursos humans), ni que s'hagi establert la sensibilització interna adient per treure prou profit del potencial de la cultura, per exemple en àmbits com la igualtat de gènere, l'atenció a la diversitat o l'emergència climàtica.
- Des del punt de vista de l'acció cultural, també és necessari incidir en la revisió de l'estratègia municipal de comunicació, que hauria de comportar més garanties d'arribar a públics diversos i de projectar a l'exterior les propostes culturals de la ciutat, i en l'enfortiment de la internacionalització, per tal d'ampliar la visibilitat i les oportunitats per als agents culturals santcugatencs, a més de facilitar l'arribada de propostes de fora.

3. Conclusions

L'anàlisi del context de la ciutat, de la seva vida cultural i de les polítiques municipals constitueix la base sobre la qual, en la segona part d'aquest document, s'estructuraran els objectius, els eixos i les mesures per al desplegament del PAC en els propers anys. Una primera constatació de la diagnosi té a veure amb el mal regust que han deixat, en nombrosos agents culturals, alguns dels exercicis de planificació estratègica en cultura fets anteriorment, sobretot per la percepció que han tingut pocs efectes reals. En aquest sentit, tan important com l'elaboració d'aquest PAC és establir les estructures que en puguin permetre la implementació i, alhora, que afavoreixin una actualització regular de les concrecions que se'n puguin desprendre, fent del PAC un procés viu.

La qüestió dels sistemes per a la implementació i el seguiment del PAC esdevé, així, fonamental, i ha de jugar un paper central en la concreció dels eixos i mesures que es presentarà després. Hi podem distingir dos àmbits d'incidència: d'una banda, el necessari enfortiment de la capacitat municipal per incidir en la vida cultural; de l'altra, la revisió dels models de col·laboració entre l'administració i la societat civil.

Enfortir la capacitat municipal per incidir en la vida cultural

Sant Cugat ha de situar les polítiques culturals a l'altura d'una ciutat de, ben aviat, 100.000 habitants. Això passa, en primer lloc, per **enfortir el discurs i l'estratègia en matèria de polítiques culturals**, destacant-ne el rol central en la construcció i el desenvolupament de la ciutat, i explorant les sinergies amb altres àmbits de l'acció pública (educació, joventut, ciutadania, desenvolupament econòmic, gènere, medi ambient, internacionalització), en una transversalitat que fins ara només s'ha explorat de manera parcial. La segona part d'aquest PAC oferirà algunes orientacions en aquest sentit. També ha de servir per fer de paraigües d'algunes de les aportacions fetes en plans sectorials anteriors, en àmbits com la música clàssica, la cultura popular i tradicional d'arrel catalana o les arts visuals, que segueixen sent vàlides.

En segon lloc, cal **incrementar la capacitat dels serveis municipals** per intervenir en aquesta direcció, amb més recursos humans i un rol més relacional i facilitador de l'acció dels altres agents i les seves sinergies. L'enfortiment de l'estratègia en matèria cultural hauria de servir, en aquest sentit, per establir criteris més clars respecte a les prioritats en matèria de cultura a la ciutat, així com a l'hora de distribuir recursos públics a altres agents, definir contrapartides més clares en els convenis signats amb tercers, i afavorir les sinergies i les col·laboracions entre entitats de la societat civil.

En tercer lloc, ens trobem davant d'una ciutat avui més complexa i diversa, un fet que s'hauria de reflectir en la seva vida cultural més que no pas ara. Durant l'elaboració de la diagnosi, diverses persones han expressat la sensació que els esforços públics tendeixen a concentrar-se excessivament en el Teatre-Auditori, d'una banda, i en les activitats de la cultura popular i tradicional i els equipaments de proximitat, de l'altra. Tot i que, evidentment, hi ha moltes iniciatives públiques en altres direccions, no és menys cert que hi ha àmbits desatesos: entre d'altres, determinats grups d'edat (els joves o la gent gran, per exemple), els barris allunyats del centre, i els grups de la població amb

menor capacitat econòmica. Entre aquestes diverses qüestions, la transició de Sant Cugat des de ser una “ciutat dels infants” fins a esdevenir en l’actualitat una “ciutat de la joventut” sembla merèixer una atenció especial. En els propers anys, caldria **vetllar per atendre tota aquesta diversitat**, revisant els continguts de l’oferta, les maneres com es comunica, les condicions per accedir-hi (preu, lloc, etc.), les col·laboracions que poden afavorir l’accés, i les modalitats de participació (fomentant, per exemple, la implicació dels joves en el disseny d’activitats i programacions).

En quart lloc, resten pendents diverses **millores en la xarxa d’equipaments culturals**. L’actual situació pressupostària i la necessitat d’invertir amb seny fan que, de moment, calgui prioritzar l’obertura del Teatre de La Unió i la nova biblioteca central. A mig termini, també sembla necessari dotar-se d’un espai adequat per a les arts visuals, que compensi la pèrdua del Centre d’Art Maristany i doti Sant Cugat d’un equipament a l’altura de la ciutat. D’altra banda, i en la mesura de les possibilitats, caldria introduir millores en les prestacions i els recursos, tant del Teatre-Auditori per actualitzar les instal·lacions tècniques i escèniques, com de la XCCP, que és clau per a l’accés a la cultura d’una part important de la població.

En cinquè lloc, Sant Cugat té una dimensió suficient per **aspirar a més centralitat cultural**, tant a nivell metropolità com de Catalunya i, almenys en alguns casos, també a nivell de l’Estat Espanyol i internacional. Afavorir el creixement dels artistes sorgits de la ciutat o que s’hi ha instal·lat, complementant els mecanismes incipients de suport a la creació amb més recursos per afavorir la producció i la difusió, reforçar les propostes i els esdeveniments singulars, desenvolupar més les col·laboracions amb municipis propers i potenciar la comunicació cultural apareixen com a orientacions necessàries en aquest sentit.

Revisar els models de col·laboració entre l’administració i la societat civil

La revisió dels models de col·laboració entre l’administració i la societat civil hauria de **tenir en el Consell de Cultura un espai privilegiat**. Fins ara, sembla evident que el Consell de Cultura guanya en eficàcia quan funciona a través de taules de participació actives. Caldria reforçar aquesta línia, connectant el treball de les taules a projectes i reflexions concrets i atribuint recursos a les col·laboracions que en puguin sorgir.

Així mateix, el Consell de Cultura, en consonància amb el que estableix el seu Reglament, hauria de jugar un paper important en el seguiment de la implementació d’aquest PAC i a l’hora de revisar-ne, quan calgui, les premisses i les orientacions. Caldria enfortir el Consell com a espai de debat al voltant de la vida cultural de la ciutat i les polítiques que hi fan referència, i en general, com a espai actiu i operatiu més que passiu.

En la mateixa lògica de promoure la cooperació entre Ajuntament i entitats, caldria **explorar altres formes de participació en projectes conjunts**, que podrien passar per la implicació d’entitats i iniciatives ciutadanes en, per exemple, la programació o gestió d’alguns equipaments de proximitat.

La segona part d'aquest PAC desenvoluparà aquestes idees i en concretarà les implicacions en forma d'objectius, eixos d'acció i mesures concretes, per al desplegament del PAC a mig termini.

Propostes

La diagnosi presentada a la primera part d'aquest Pla d'Acció Cultural (PAC) apunta, entre d'altres coses, la necessitat d'enfortir la capacitat municipal per incidir en la vida cultural i de revisar els models de col·laboració entre l'administració i la societat civil, per tal d'afavorir una implementació efectiva de les mesures que derivin del PAC. Entre les qüestions prioritàries que s'hi han identificat hi ha també la necessitat d'enfortir el discurs i l'estratègia en matèria de polítiques culturals i incrementar la capacitat dels serveis municipals, la conveniència de fomentar més diversitat en l'oferta cultural i afavorir-hi l'accés, la necessitat d'introduir algunes millores a la xarxa d'equipaments culturals, i la conveniència de reforçar el paper del Consell de Cultura i altres mecanismes que afavoreixin la col·laboració entre l'Ajuntament, el sector privat i les entitats.

A partir d'aquestes conclusions, la segona part del PAC planteja els objectius general i específics del Pla i estructura en tres eixos les accions proposades per a l'assoliment d'aquests objectius a mig termini. A cada mesura s'hi han detallat els elements principals, els agents afectats, el cronograma aproximat i els indicadors per al seguiment.

El marc temporal del PAC cobreix el període entre finals de 2024, en què es preveu aprovar-lo, i l'any 2030. Es tracta d'un període prou llarg per poder introduir canvis estructurals en la manera de pensar i implementar les polítiques culturals, i per aplicar mesures concretes que evidencin aquests canvis. Alhora, és evident que en aquest termini apareixeran noves necessitats, demandes i oportunitats. Tenint en compte això, i el fet que la diagnosi del PAC ha abordat la vida cultural de la ciutat i els seus agents de manera general, però sense fer-ne una anàlisi detallada en tots els casos, el PAC ofereix algunes orientacions generals, que caldrà concretar durant el transcurs de la seva implementació.

En aquest sentit, diverses mesures del PAC busquen enfortir els mecanismes de reflexió, presa de decisions participada i rendició de comptes, elements que han d'afavorir l'adaptació i la concreció de les accions, a partir dels objectius general i específics descrits. La inclusió d'indicadors de seguiment també ha de facilitar aquest exercici de reflexió continuada, així com la detecció de dificultats a l'hora d'implementar el PAC. En darrera instància, i malgrat que s'ha fet un esforç per concretar les mesures proposades, cal entendre que el canvi principal que ha d'aportar aquest PAC té a veure amb el procés que en sorgeixi, i la capacitat d'implementar canvis que situïn la cultura en un lloc més central de la vida de la ciutat.

Objectius

L'**objectiu general** del PAC és enfortir el paper de la cultura en la construcció d'una ciutat diversa, inclusiva, participativa, dinàmica i amb projecció, mitjançant l'actualització i la revisió continuada de les polítiques culturals de Sant Cugat.

Aquest objectiu general es tradueix en els tres **objectius específics** següents:

1. Enfortir la capacitat municipal per incidir en la vida cultural
2. Fomentar una vida cultural més diversa i inclusiva
3. Impulsar noves formes de col·laboració entre l'administració i la societat civil

Els tres objectius específics permeten estructurar els eixos en els quals es desplegaran les mesures concretes del PAC, tal com s'explica a les properes pàgines.

Eixos i mesures

El Pla d'Acció Cultural consta de 27 mesures, distribuïdes en 3 eixos, tal com mostra aquest quadre:

Eix 1: Enfortiment de la capacitat municipal

- 1.1. Revisió dels organigrames i foment de la coordinació i la col·laboració
- 1.2. Augment dels recursos pressupostaris destinats a l'acció cultural
- 1.3. Desenvolupament de programes, projectes i mesures transversals
- 1.4. Priorització i revisió de les mesures dels plans sectorials existents en matèria de cultura
- 1.5. Millora de la xarxa d'equipaments culturals municipals
- 1.6. Desenvolupament d'un pla de conservació i posada en valor del patrimoni, i altres eines en aquest àmbit
- 1.7. Millores i agilització de tràmits administratius i jurídics
- 1.8. Impuls del reconeixement del valor social i econòmic de la cultura
- 1.9. Reflexions sobre cultura, emergència climàtica, sostenibilitat i pau
- 1.10. Foment de la col·laboració amb municipis de l'entorn

Eix 2: Foment d'una vida cultural més diversa i inclusiva

- 2.1. Definició o revisió de protocols en clau de participació, diversitat i inclusió
- 2.2. Impuls de l'oferta educativa i familiar als equipaments culturals municipals
- 2.3. Desenvolupament d'un programa de cultura jove
- 2.4. Desenvolupament d'un Pla de lectura municipal
- 2.5. Introducció de criteris de diversitat en la programació cultural municipal
- 2.6. Revisió de les polítiques culturals municipals amb perspectiva de gènere
- 2.7. Foment de processos participatius en el disseny d'equipaments o programacions
- 2.8. Revisió dels criteris en l'atribució d'ajuts a les entitats
- 2.9. Revisió de mecanismes per afavorir els usos culturals de l'espai públic
- 2.10. Potenciació de l'oferta cultural descentralitzada
- 2.11. Desenvolupament d'una estratègia de comunicació cultural

Eix 3: Impuls de noves formes de col·laboració entre l'administració i la societat civil

- 3.1. Impuls de la Taula de Seguiment del PAC
- 3.2. Enfortiment de les taules sectorials del Consell de Cultura
- 3.3. Enfortiment del rol estratègic del Consell de Cultura
- 3.4. Revisió del Reglament del Consell de Cultura
- 3.5. Potenciació d'espais d'interlocució públic-privat
- 3.6. Valoració d'altres mecanismes participatius en els equipaments i programes públics

Com s'ha indicat, cadascun dels tres eixos deriven d'un dels objectius específics establerts al PAC. En la descripció de les mesures, s'han identificat aquells elements de complementarietat identificats entre mesures. Alhora, cal entendre que hi ha una lògica de conjunt en el PAC que fa que hi hagi altres relacions i sinergies entre les mesures.

La descripció de cada mesura compta amb un plantejament del context del qual sorgeix i que l'explica, una identificació dels agents que hi participen i la descripció de les activitats previstes, el cronograma aproximat i els indicadors que han de permetre fer-ne seguiment. Atès que es tracta d'un pla pluriennal, no és factible indicar les partides pressupostàries que s'atribuirien a cada mesura. Amb tot, a l'Eix 1 sí que s'ha indicat la conveniència d'augmentar els recursos pressupostaris destinats a l'acció cultural, per tal de poder fer front als compromisos establerts en aquest PAC.

Eix 1: Enfortiment de la capacitat municipal

El primer eix del PAC, derivat de l'objectiu específic relatiu a enfortir la capacitat municipal per incidir en la vida cultural, se centra en la revisió de les estructures, els recursos i les dinàmiques de treball a nivell municipal, per tal de fer front amb garanties al conjunt d'objectius i mesures marcats en el conjunt del PAC. S'hi aborden qüestions relacionades amb els recursos humans, la coordinació i la transversalitat de l'acció municipal, el pressupost, els equipaments i la projecció de la ciutat.

1.1. Revisió dels organigrames i foment de la coordinació i la col·laboració entre serveis

Descripció: Aquesta mesura se centra en la revisió dels organigrames del Servei de Cultura i el Servei de Patrimoni i Museus de l'Ajuntament, per tal de fomentar la coordinació i la col·laboració a l'interior d'aquests serveis i entre ells, així com en relació amb altres organismes i serveis municipals pertinents. En particular, això últim ha d'afavorir la col·laboració i les sinergies amb l'Organisme Autònom Municipal Centre Cultural de Sant Cugat (que fins a finals de 2024 inclou el Teatre Auditori, els cinemes i les biblioteques municipals, i a partir de 2025 únicament el Teatre Auditori i els cinemes, un cop les biblioteques s'integrin a l'estructura municipal). També es buscarà enfortir la relació amb altres serveis de l'Àrea de Cultura, Esports i Educació i amb la resta de serveis municipals.

Per tal d'afavorir aquesta coordinació i la col·laboració, la revisió dels organigrames ha d'incloure la definició d'algunes funcions que afavoreixin una visió transversal de l'acció cultural, la identificació de sinergies entre àmbits de treball i el lideratge de processos en aquest sentit, així com mecanismes que afavoreixin les col·laboracions. Per tal d'aconseguir-ho, també serà necessari cobrir les places vacants en l'actual organigrama i cobrir necessitats en altres llocs que la revisió dels organigrames consideri clau.

La coordinació entre serveis municipals ha de permetre el disseny i la implementació conjunts de les diverses mesures d'aquest PAC que comporten accions transversals, en àmbits com la relació entre la cultura i l'educació, la joventut o l'espai públic. Malgrat que aquest PAC fa èmfasi en les estructures encarregades de l'acció cultural municipal, és evident que aconseguir aquesta transversalitat passa també per una visió municipal més àmplia, que comporti el foment de la transversalitat a tots els serveis i organismes.

Agents responsables: Regidoria de Cultura; altres regidories de l'Ajuntament; Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; altres serveis municipals; Organisme Autònom Municipal Centre Cultural de Sant Cugat.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Revisió dels organigrames (Cultura; Patrimoni i Museus)	2025	Aprovació de nous organigrames
Contractació de personal per cobrir necessitats en llocs clau, incloses les places vacants a l'organigrama	2025-2028	Nombre de places cobertes per any d'acord amb els organigrames
Establiment de mecanismes de coordinació i col·laboració entre serveis (Cultura; Patrimoni i Museus) i amb altres serveis municipals (projectes conjunts, reunions periòdiques, protocols, etc.)	2025	Mecanismes de coordinació i col·laboració establerts
Aplicació dels nous organigrames	2026	-

1.2. Augment dels recursos pressupostaris destinats a l'acció cultural

Descripció: Aquesta mesura ha de permetre fer front als objectius establerts en aquest PAC, així com recuperar la capacitat d'acció municipal en matèria de cultura. Cal tenir en compte que la reducció pressupostària viscuda el 2024 ha comportat una menor capacitat municipal pel que fa a les propostes culturals, així com un menor suport a les entitats civils en aquest sector. Seria desitjable recuperar de manera progressiva, en el proper trienni, aquestes partides en els propers anys, alhora que caldrà fer front a noves necessitats, com ara el manteniment i l'activitat en nous equipaments municipals, com ara el Teatre de La Unió.

Agents responsables: Ajuntament de Sant Cugat

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Dotació de recursos, en el marc dels pressupostos municipals, per fer front a les necessitats establertes al PAC	2025-2030	% d'augment en el pressupost de cultura sobre l'any anterior (2025-2027; posteriorment, es podria estabilitzar) Adequació dels recursos disponibles a les activitats definides cada any dins el PAC

1.3. Desenvolupament de programes, projectes i mesures transversals

Descripció: Aquesta mesura ha de servir per reconèixer i potenciar l'aportació de la cultura a l'assoliment d'objectius municipals en diversos àmbits, mitjançant programes, projectes i mesures que permetin la integració de llenguatges i maneres de fer, un millor aprofitament dels recursos, una acció més eficient i efectiva. Això s'ha de recolzar en l'existència de mecanismes de coordinació entre serveis municipals, com els que s'han descrit a la mesura 1.1.

A la pràctica, aquesta mesura pot donar lloc a activitats i accions molt diverses, que s'hauran de definir progressivament. De manera més concreta, però, ja s'hi poden definir algunes accions:

- > Potenciació de la dimensió cultural en les accions de Sant Cugat com a “ciutat educadora”, tot aprofitant aprenentatges i intercanvis de bones pràctiques derivats de la participació de Sant Cugat a la xarxa d'educació i cultura de la Xarxa Estatal de Ciutats Educadores (RECE) i l'Associació Internacional de Ciutats Educadores (AICE), i buscant-ne l'adaptació a la ciutat. Això podria comportar, per exemple, la revisió i enfortiment de les activitats culturals incloses al Pla de Dinamització Educativa i l'elaboració d'un petit pla d'acció en matèria d'educació i cultura.
- > Potenciació de la col·laboració entre els serveis de Cultura i de Joventut, en consonància amb la voluntat d'ampliar l'oferta i la participació dels joves en la vida cultural (vegeu mesura 2.3). Això també es podria traduir en un petit pla d'acció en aquest àmbit.
- > Priorització i implementació de mesures en matèria de cultura incloses en altres plans municipals aprovats els últims anys (com el Pla d'Igualtat, Feminismes i LGBTI 2021-2025 o el Pla d'Acció d'Emergència Climàtica), mitjançant el diàleg amb els serveis municipals pertinents i l'establiment de mecanismes de coordinació i seguiment adequats.
- > Detecció d'altres sinergies possibles i progressiva inclusió de la cultura en altres plans sectorials a nivell municipal, tot establint els mecanismes adequats de coordinació i seguiment.

Agents responsables: Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Patronat Municipal d'Educació; Servei de Joventut; Servei de Ciutadania, altres serveis municipals.

Activitats	Dates	Indicadors
Anàlisi de les interseccions entre cultura i educació i definició d'algunes accions noves (per exemple, en el marc del Pla de Dinamització Educativa), que es podrien concretar en un pla d'acció conjunt	2026-2027 (anàlisi i impuls de col·laboracions); 2028-2030 (seguiment)	Aprovació d'un pla d'acció i/o implementació de projectes o accions que evidènciïn noves col·laboracions
Anàlisi de les interseccions entre cultura i joventut i definició d'algunes accions noves, vinculades als objectius de participació jove i diversificació de l'oferta que es descriuen a l'Eix 2 d'aquest PAC	2026-2027 (anàlisi i impuls de col·laboracions); 2028-2030 (seguiment)	Aprovació d'un pla d'acció i/o implementació de projectes o accions que evidènciïn noves col·laboracions
Priorització i implementació de mesures en matèria de cultura incloses en altres plans municipals aprovats els últims anys o que s'aprovin en els propers anys	2025 (priorització); 2026-2030 (implementació i seguiment)	Priorització de les mesures en plans existents Implementació de les mesures
Detecció d'altres sinergies i inclusió de la cultura en altres plans sectorials municipals	2025-2030	Identificació de situacions que permetin aquest treball

1.4. Priorització i revisió de les mesures dels plans sectorials existents en matèria de cultura

Descripció: Aquesta mesura busca posar en valor els plans sectorials elaborats en els darrers anys per l'Ajuntament de Sant Cugat i les taules sectorials del Consell de Cultura i que continuen vigents. En especial, es tracta del Pla Estratègic de la Cultura Popular i

Tradicional d'Arrel Catalana (2020) i el Pla Director del Sector de les Arts Visuals i Plàstiques 2023-2028, per bé que aquest últim encara no hagi estat aprovat formalment. També es podria valorar la recuperació d'algunes de les mesures previstes al Pla Director de la Música Clàssica 2017-2021, si des de l'Ajuntament i la taula sectorial de música es considera que continuen essent pertinents.

En tots els casos, el desplegament de la mesura hauria de passar per un diàleg entre el Servei de Cultura i les taules sectorials afectades, per tal de prioritzar i revisar, si s'escau, les mesures establertes en aquests plans. En el cas del Pla d'Arts Visuals i Plàstiques, caldria procedir a la seva aprovació per part del ple municipal, un tràmit que, en qualsevol cas, podria requerir una revisió prèvia del Pla, atès que el tancament del Centre d'Art Maristany no es contemplava en el moment en què es va aprovar l'esborrany del Pla. En darrera instància, caldrà en tot cas incorporar als pressupostos municipals les mesures consensuades com a prioritàries.

Agents responsables: Servei de Cultura; taules sectorials del Consell de Cultura (especialment cultura popular i tradicional; arts visuals; i altres, si s'escau)

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Revisió i actualització del Pla d'Arts Visuals i Plàstiques, si es considera necessari	2024-2025	Revisió del Pla, si es considera necessari
Aprovació del Pla d'Arts Visuals i Plàstiques a nivell municipal	2025	Aprovació del Pla
Priorització d'accions dels plans de cultura popular i tradicional; i arts visuals i plàstiques	2024-2025	Priorització d'accions per part de les taules sectorials
Implementació de les accions considerades prioritàries, amb recursos adequats	2025-2030	Implementació de les accions prioritzades

1.5. Millora de la xarxa d'equipaments culturals municipals

Descripció: Aquesta mesura recull un conjunt d'accions ja iniciades o previstes, així com d'altres que caldria desenvolupar en els propers anys per tal de garantir un bon manteniment dels equipaments culturals existents a la ciutat, identificar sinergies entre espais i prioritzar millores necessàries. Cada acció té uns objectius i uns condicionants propis i, alhora, tenint en compte les limitacions en la disponibilitat de recursos i la necessitat de vetllar per una visió de conjunt dels equipaments municipals disponibles, cal analitzar-les de manera interrelacionada. En aquest sentit, també es podria valorar l'actualització del pla d'equipaments culturals per tal d'aprofundir en l'anàlisi de necessitats, la priorització de mesures i la perspectiva de conjunt.

De manera més concreta, s'inclouen en aquesta mesura les accions següents:

- a) Obertura del Teatre de La Unió, mitjançant un model que permeti la coordinació amb altres espais municipals (especialment, el Teatre Auditori) i la participació de La Unió i altres entitats culturals de la ciutat en la programació.
- b) Desenvolupament del projecte de nova Biblioteca Central i obertura del nou equipament.
- c) Definició de les millores necessàries en espais de la Xarxa de Centres Culturals Polivalents (XCCP) i a les biblioteques: manteniment, reparacions, noves prestacions en els casos en què sigui viable, etc.

- d) Revisió estratègica del Teatre Auditori, per tal d'afavorir-hi una major participació dels agents culturals de la ciutat i fomentar més diversitat i accessibilitat, d'acord amb les orientacions de l'Eix 2 d'aquest PAC.
- e) Desenvolupament del projecte de nou espai de formació, producció i exhibició en arts visuals, en consonància amb les orientacions del Pla Director de les Arts Visuals i Plàstiques i la seva eventual revisió, d'acord amb el que s'ha descrit a la mesura 1.4.
- f) Revisió del projecte dels Cinemes Sant Cugat, en funció dels objectius establerts en aquest PAC i les prioritats que estableixin l'Ajuntament i els agents del sector audiovisual, en el marc de la nova taula sectorial de l'audiovisual.
- g) Valoració de la possible utilització d'algun equipament esportiu o educatiu per a activitats culturals en casos necessaris (per exemple, en dies de pluja).

Agents responsables: Ajuntament (Servei de Cultura i altres); taules sectorials del Consell de Cultura; altres.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Definició del model de gestió del Teatre de La Unió	2024-2025	Definició, publicació i posada en marxa del model
Obertura del Teatre de La Unió	2025	Obertura del Teatre
Desenvolupament del projecte de nova Biblioteca Central, a partir del projecte ja existent i la seva actualització	2025-2027	Projecte aprovat
Obertura de la nova Biblioteca	2029-2030	Obertura de la Biblioteca
Definició de prioritats de manteniment i millora als espais de la XCCP i a les biblioteques	2025	Existència d'un document que identifiqui les prioritats
Implementació de millores necessàries als espais de la XCCP i les biblioteques	2025-2030	Mesures de manteniment i millora als espais de la XCCP
Revisió estratègica del Teatre Auditori	2025-2026	Existència d'un document que descrigui noves orientacions
Implementació de canvis en les polítiques i accions del Teatre Auditori	2026	Noves accions, que fomentin accés, participació i diversitat
Desenvolupament del projecte de nou espai de formació, producció i exhibició en arts visuals	2024-2025	Existència d'un document de projecte, coherent amb el Pla Director d'Arts Visuals i Plàstiques
Planificació del nou espai de formació, producció i exhibició en arts visuals	2026-2028	Mesures per permetre la construcció i obertura d'aquest espai
Revisió del projecte dels Cinemes Sant Cugat, en el marc dels objectius del PAC i la taula sectorial	2026	Revisió del projecte
Identificació i anàlisi d'espais educatius o esportius que permetin fer-hi activitats culturals en casos de necessitat	2025	Identificació i anàlisi d'aquests espais
Definició d'un protocol que permeti la utilització d'aquests espais	2026	Protocol elaborat i publicat

1.6. Desenvolupament d'un pla de conservació, difusió i posada en valor del patrimoni, i altres eines en aquest àmbit

Descripció: El patrimoni cultural material i immaterial (que inclou la cultura popular i tradicional) juga un paper clau en la vida cultural de Sant Cugat. Pel que fa al vessant material, té en el Monestir un element definidor de la identitat de la ciutat, que permet conèixer-ne la història i que contribueix a processos d'educació cultural i de participació ciutadana. A més, el Museu de Sant Cugat compta amb diverses altres seus que permeten recórrer la història de la ciutat pel que fa a les seves etapes i la seva diversitat territorial.

Pel que fa al vessant immaterial, diverses activitats del cicle festiu, agrupacions vinculades a la cultura popular i elements tradicionals contribueixen a la identitat de la ciutat i a la participació ciutadana en la vida cultural.

Malgrat el reconeixement de què gaudeixen tots aquests actius, també hi ha la percepció que falta ordenar el conjunt, identificar-hi necessitats, definir sinergies entre el patrimoni material i l'immaterial i establir criteris pel que fa a la conservació i la posada en valor de tots aquests elements. En aquest sentit, en els propers anys es podria desenvolupar un pla municipal en matèria de patrimoni. Aquesta eina hauria de ser complementària a altres instruments ja existents o en preparació, com ara el Pla Estratègic de la Cultura Popular i Tradicional d'Arrel Catalana (2020) o el Pla Director del Monestir (en curs). Caldria que en el procés hi participessin, a més dels serveis municipals pertinents i, possiblement, un assessorament extern, les taules de patrimoni i de cultura popular i tradicional del Consell de Cultura.

En aquest mateix sentit, s'ha detectat la conveniència de definir o revisar els protocols en algunes matèries relacionades amb el cicle festiu, per tal de combinar els objectius de conservació del patrimoni, rellevància contemporània i participació ciutadana. L'elaboració o actualització d'aquests protocols, en aquells casos en què es consideri necessari, hauria de comptar amb la participació del Servei de Cultura i de la taula de cultura popular i tradicional del Consell de Cultura.

Agents responsables: Servei de Patrimoni i Museus; Servei de Cultura; taules sectorials del Consell de Cultura (patrimoni i cultura popular i tradicional)

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Desenvolupament d'un pla de conservació, difusió i posada en valor del patrimoni	2027-2028	Existència del pla
Elaboració o revisió de protocols en matèria de cultura popular, especialment al voltant del cicle festiu i les seves expressions	2025-2030	Nombre de protocols adoptats o revisats

1.7. Millores i agilització de tràmits administratius i jurídics

Descripció: La diagnosi realitzada en el marc d'aquest PAC ha permès observar que la tramitació d'expedients per part dels Serveis de Cultura i de Patrimoni i Museus es troba molt sovint amb processos lents i nombroses revisions, que limiten l'eficàcia i l'eficiència de l'acció cultural. Això afecta tant les accions pròpies de l'Ajuntament com els expedients relacionats amb les entitats culturals (convenis, subvencions, permisos, etc.). Per bé que algunes d'aquestes dificultats es deguin a la normativa vigent en àmbits com la contractació pública i afectin també altres serveis municipals, també es detecten

algunes dificultats de comprensió de les especificitats de l'acció cultural per part de la intervenció municipal o la secretaria general.

Tot i que es tracti d'un àmbit complex, es fa necessari prestar atenció a aquesta qüestió en els propers anys, atès el seu paper clau per a molts processos de l'acció cultural municipal i de les entitats. En concret, caldria assegurar un lideratge polític que acompanyi la comprensió de les necessitats existents en la tramitació d'expedients en matèria de cultura i que afavoreixi la sensibilització interna en aquest sentit. També convindria establir els protocols i procediments adequats per agilitzar aquests tràmits, quan sigui possible i sempre en el marc de la legislació vigent. Si cal, l'Ajuntament podria valorar un assessorament per part de serveis jurídics externs per tal d'analitzar i classificar les problemàtiques detectades i ajudar a resoldre-les.

Agents responsables: Regidoria de Cultura i altres responsables polítics de l'Ajuntament; Serveis de Cultura i de Patrimoni i Museus, Servei Jurídic de l'Ajuntament.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Anàlisi de les problemàtiques i diàleg amb agents municipals clau	2025	Accions en aquest àmbit
Possible elaboració de protocols, assessorament jurídic o altres mesures	2026-2027	Segons es defineixi

1.8. Impuls del reconeixement del valor social i econòmic de la cultura

Descripció: Aquesta mesura planteja dues accions per tal de contribuir a un major reconeixement de la importància de la cultura a Sant Cugat i la sensibilització en aquest sentit entre la població i els agents socials i econòmics de la ciutat. Hauria de servir per fer front a la percepció, detectada en diversos moments de la diagnosi, segons la qual la ciutat no reconeix de manera suficient la rellevància que té la cultura, en totes les seves dimensions, en termes de participació ciutadana, cohesió social, projecció de la ciutat, o aportació d'ingressos econòmics. Per això, i seguint models que s'han aplicat en altres municipis, es podria considerar la declaració de la cultura com a bé essencial, en un nivell més aviat polític o institucional, i la realització d'un estudi sobre l'impacte social i econòmic de la cultura, que hauria d'anar acompanyat de mesures adequades de divulgació entre la població i els agents socials i econòmics de la ciutat.

Agents responsables: Regidoria de Cultura; Serveis de Cultura i de Patrimoni i Museus; Servei de Promoció Econòmica.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Valoració de la declaració de la cultura com a bé o necessitat essencial, com a complement de l'aprovació del PAC	2025	Possible declaració en aquest sentit, si es considera pertinent
Realització d'un estudi sobre l'impacte social i econòmic de la cultura	2026-2027	Estudi
Divulgació dels resultats de l'estudi, en formats accessibles per a la població i els agents socials i econòmics de la ciutat	2027	Mesures de divulgació dels resultats de l'estudi

1.9. Reflexions sobre cultura, emergència climàtica, sostenibilitat i pau

Descripció: En diversos moments de la diagnosi s'ha suggerit la necessitat d'incorporar a l'acció cultural una reflexió sobre les implicacions de l'emergència climàtica, l'adaptació a una societat en transició i la regeneració de les formes de vida i de relació amb l'entorn. Això es podria traduir a múltiples nivells: pensant l'acció cultural des d'una òptica menys de creixement i més d'aprofundiment i equilibri amb l'entorn, assegurant que els nous equipaments culturals són plenament sostenibles en termes ambientals, culturals i socials, afavorint espais de reflexió i sensibilització al voltant de valors relacionats amb la sostenibilitat, etc.

Així mateix, i tenint en compte altres qüestions crítiques del moment actual, com els conflictes armats, la polarització social o les discriminacions, també s'ha suggerit potenciar el paper de la cultura com a espai de reflexió, foment de la comprensió mútua i construcció de la pau. Atesa l'existència a Sant Cugat d'iniciatives com la Universitat Internacional per la Pau, es podrien explorar les relacions entre aquestes qüestions en el marc del desplegament del PAC.

Tenint en compte la centralitat d'aquestes qüestions actualment i en els propers anys, i el fet que en el marc de la diagnosi no s'hi ha pogut aprofundir excessivament, caldrà seguir definint accions concretes en aquest àmbit. Com a primer pas, i seguint la lògica de cicles que s'han realitzat anteriorment (com ara el cicle "Art a debat", celebrat l'any 2022), es podria proposar l'organització d'un cicle de debats participatius al voltant de la relació entre cultura i sostenibilitat a nivell municipal. Es tracta d'una qüestió que, no cal dir-ho, pot despertar l'interès en altres municipis i agents, i que també es podria fer en col·laboració amb altres ajuntaments. Podria permetre definir accions de seguiment, així com la possible creació d'una taula o comissió en el marc del Consell de Cultura.

Així mateix, pel que fa a la relació entre cultura, pau i lluita contra les discriminacions, s'hi podria dedicar també un cicle de debats, i incorporar les reflexions en el treball en matèria de cultura i educació que es descriu a les mesures 1.3 i 2.2. Per altra banda, es recomana la revisió de documents disponibles, com ara "Idees per a construir la pau"⁵⁰ de la Diputació de Barcelona, que poden resultar inspiradors per al desenvolupament de propostes concretes en aquesta línia.

Agents responsables: Serveis de Cultura i de Patrimoni i Museus; altres serveis municipals; Consell de Cultura; Universitat Internacional per la Pau; altres ajuntaments, si es considera pertinent.

---

⁵⁰ Vegeu, per exemple, https://aprenentatgeservei.cat/wp-content/uploads/art_rev/idees12_APS_municipis.pdf

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Realització d'un cicle de debats participatius sobre cultura i sostenibilitat	2025-2026	Disseny i celebració del cicle Existència d'un document final de conclusions i recomanacions
Realització d'un cicle o una altra activitat en matèria de cultura, pau i lluita contra les discriminacions	2027-2028	Disseny i celebració del cicle o d'una altra activitat
Realització d'altres activitats en aquests àmbits	2025-2030	Segons s'escaigui

1.10. Foment de la col·laboració amb municipis de l'entorn

Descripció: Aquesta mesura busca treure profit de les sinergies existents amb altres municipis del Vallès Occidental i la regió metropolitana, per tal d'afavorir l'accés a la cultura de la ciutadania, la diversificació de l'oferta, l'ampliació d'oportunitats i col·laboracions per als agents culturals de la ciutat i la projecció de la ciutat, aspectes que, segons la naturalesa de cada acció, tindran més o menys pes. Alguns exemples de col·laboracions a nivell metropolità són el festival Dansa Metropolitana i la biennial Manifesta (2024). Seria desitjable que Sant Cugat també fos impulsor de projectes de col·laboració intermunicipal en matèria de cultura.

Per bé que es posi l'accent en la col·laboració amb municipis de l'entorn més immediat, tal com es fa actualment, per exemple, amb accions de divulgació amb els museus de Cerdanyola, també es pot potenciar la cooperació amb les xarxes en les quals participa Sant Cugat, com ara Transversal o la Xarxa Pública de Centres i Espais Visuals de Catalunya.

Agents responsables: Regidoria de Cultura; Serveis de Cultura i de Patrimoni i Museus; altres municipis i xarxes.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Identificació d'oportunitats i desenvolupament de projectes en col·laboració amb altres municipis	2025-2030	Segons s'escaigui

Eix 2: Foment d'una vida cultural més diversa i inclusiva

El segon eix del PAC, derivat de l'objectiu específic relacionat amb fomentar una vida cultural més diversa i inclusiva, preveu mesures relacionades amb la creació, la producció, la difusió i l'accés a expressions i continguts culturals més representatius i atractius per al conjunt de la població. Això comporta també revisar alguns procediments i criteris interns de l'administració i atendre grups específics de la població, com ara els infants, els joves, les famílies o les persones amb necessitats especials.

2.1. Definició o revisió de protocols en clau de participació, diversitat i inclusió

Descripció: El foment de l'accés i la inclusió en la vida cultural, l'atenció de la diversitat i la participació ciutadana en els processos relacionats amb la cultura poden requerir una revisió dels procediments i protocols establerts a nivell municipal o bé l'establiment de nous protocols allà on no n'hi hagi. Per bé que les situacions puguin ser diverses, de manera resumida es podrien distingir els casos següents:

- > Protocols d'usos dels equipaments municipals, per tal d'afavorir-ne l'ús per part de les entitats, en aquells casos on es detectin demandes no resoltes. Els canvis introduïts han de ser compatibles amb la resta d'usos previstos, i han de tenir en compte els compromisos adquirits i les implicacions econòmiques que se'n puguin derivar.
- > Establiment de preus públics que afavoreixin l'accés per al públic en general, en aquells casos on no n'hi hagi o bé on hi hagi la voluntat d'afavorir un accés més divers i inclusiu, en el marc dels objectius d'aquest Eix 2 del PAC. Com en el cas anterior, cal valorar les implicacions econòmiques que es puguin derivar dels canvis, i buscar solucions adequades d'acord amb la regidoria.
- > Revisió de les condicions d'accessibilitat dels equipaments i les programacions, per tal de garantir l'accés a persones amb necessitats especials.

Agents responsables: Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Organisme Autònom Municipal Centre Cultural de Sant Cugat; Regidoria de Cultura, Servei de Ciutadania (vinculat amb la Taula d'accessibilitat).

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Identificació i anàlisi de casos que puguin requerir una revisió de protocols o l'adopció de nous protocols per afavorir la diversitat i la inclusió	2025-2026	Existència de conclusions de l'anàlisi realitzada
Adopció de nous protocols en aquells casos on es consideri pertinent	2026-2028	Protocols adoptats

2.2. Impuls de l'oferta educativa i familiar als equipaments culturals municipals

Descripció: Aquesta mesura preveu reforçar l'oferta educativa i familiar als equipaments culturals municipals, principalment el Teatre-Auditori, el Teatre de La Unió, el Museu de Sant Cugat, els espais d'arts visuals, les biblioteques i els equipaments de la XCCP. De manera general, caldria vetllar per incrementar les propostes educatives,

assegurar que garanteixen més diversitat (pel que fa a temàtiques, formats, etc.) i adoptar, si cal, mesures que hi afavoreixin l'accés (en termes de preu, comunicació, horari, etc.).

Aquestes accions tenen relació amb l'enfortiment de la col·laboració entre els serveis culturals i educatius de l'Ajuntament, que s'ha descrit a l'Eix 1 (mesures 1.1 i 1.3) i hauria de comportar l'enfortiment de la dimensió cultural dels programes de Sant Cugat com a "ciutat educadora", amb una oferta adreçada tant a l'educació formal com a l'educació no formal i al llarg de la vida, tot diversificant els grups destinataris i les maneres d'adreçar-s'hi.

Agents responsables: Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Organisme Autònom Municipal Centre Cultural de Sant Cugat; equipaments culturals municipals; Patronat Municipal d'Educació.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Ampliació de l'oferta educativa i familiar als equipaments culturals municipals	2026-2030	<p>Nombre de noves propostes</p> <p>Canvis observats pel que fa als públics: volum total, característiques, etc.</p> <p>Valoració de la resposta rebuda per part dels públics destinataris</p>

2.3. Desenvolupament d'un programa de cultura jove

Descripció: D'acord amb l'evolució demogràfica de Sant Cugat fins a esdevenir una "ciutat dels joves" i la voluntat de reflectir més en l'oferta cultural la composició real de la ciutat, de desenvolupar aproximacions més participatives a la programació cultural i d'enfortir el treball transversal entre serveis municipals, aquesta mesura hauria de permetre renovar les propostes en matèria de cultura adreçada als joves.

En aquest sentit, caldria preveure cicles o programacions específiques, que en alguns casos contemplin la participació de grups de joves en el disseny i la gestió de programes específics, així com la incorporació de criteris de suport a projectes de cultura i joventut en les línies d'ajuts municipals. En la definició de les accions en aquest àmbit seria pertinent fer una consulta amb el Consell de Joves.

Aquesta mesura té relació amb la proposta de desenvolupament d'un petit pla municipal de cultura i joventut que s'ha descrit a la mesura 1.3. Es podria valorar la possibilitat de crear un segell específic de "cultura jove" per a aquelles mesures municipals o de les entitats que responguin als objectius marcats en aquest àmbit.

Agents responsables: Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Organisme Autònom Municipal Centre Cultural de Sant Cugat; equipaments culturals municipals; Servei de Joventut; Consell de Joves.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Definició d'escenaris de millora de l'oferta per a joves entre els equipaments i programes culturals municipals, per definir possibilitats	2025	Realització de l'anàlisi i definició d'opcions
Consulta amb el Consell de Joves al voltant dels escenaris plantejats	2025-2026	Realització de la consulta amb el Consell de Joves
Desenvolupament de nous projectes que vinculin cultura i joventut, alguns dels quals podrien comportar un rol actiu per part dels joves	2026-2030	Nombre de projectes dissenyats i realitzats Valoració de la participació activa dels joves en el disseny o la gestió, si s'escau Valoració de la resposta rebuda per part del públic destinatari
Possible incorporació de nous criteris que vinculin cultura i joventut, d'acord amb els objectius d'aquest PAC i de la col·laboració entre cultura i joventut, en les línies d'ajuts per a cultura o per joventut	2027	Implementació de criteris i línies en aquesta direcció Nombre de projectes recolzats

2.4. Desenvolupament d'un Pla de lectura municipal

Descripció: Els Plans de lectura municipals són eines per afavorir la promoció de la lectura des d'una perspectiva àmplia i amb la màxima diversitat d'actors, per assolir més eficàcia mitjançant les sinergies comunitàries. Es tracta d'un mecanisme que des de fa uns anys promou la Diputació de Barcelona, i que permet als ajuntaments, que impulsen els plans, dotar-se d'un potent instrument de planificació estratègica per al desenvolupament de la comunitat i connectar la lectura amb múltiples elements culturals i socials.

En el marc de l'impuls d'una nova Biblioteca Central, el desenvolupament de les biblioteques de proximitat ja existents, la incorporació de les biblioteques a l'estructura municipal, la transformació de les pràctiques de lectura a la societat contemporània, i les sinergies amb iniciatives de la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya (com el Pla Nacional de Lectura), en els propers anys caldria desenvolupar un Pla de lectura municipal. A més dels serveis municipals i les biblioteques, caldria que en aquest procés hi participés la nova taula sectorial de lectura establerta en el marc del Consell de Cultura, que podria tenir en aquesta qüestió una temàtica important del seu àmbit de treball. També caldria establir altres mecanismes de diàleg i participació per a usuaris de les biblioteques, llibreries, escriptors, i ciutadania.

Agents responsables: Servei de Cultura; Organisme Autònom Municipal Centre Cultural de Sant Cugat / biblioteques; Servei de Participació Ciutadana; Consell de Cultura (taula de lletres); Gerència de Biblioteques de la Diputació de Barcelona; llibreries, i altres agents significatius.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Definició de la metodologia, amb assessorament de la Gerència de Biblioteques de la Diputació	2025	Aprovació de la metodologia per a l'elaboració del Pla
Desenvolupament del Pla, amb elements participatius	2026	Desenvolupament del Pla Nombre d'agents implicats
Aprovació del Pla de lectura municipal	2026-2027	Adopció del document final

2.5. Introducció de criteris de diversitat en la programació cultural municipal

Descripció: Aquesta mesura busca revisar les propostes culturals dels equipaments i els cicles municipals per tal d'afavorir una oferta cultural més diversa. Complementa les orientacions de les mesures 2.2 (centrada en l'oferta educativa i familiar) i 2.3 (centrada en els públics joves) i se centra en aquest cas en altres variables i grups destinataris. Podria comportar, per exemple, una major diversitat d'estils o gèneres en la programació d'equipaments i programes municipals, la integració de propostes sorgides de les entitats i els col·lectius de la ciutat en alguns programes, o la definició de propostes pensades per a població nouvinguda o per a la gent gran, a banda de posar atenció als criteris d'accessibilitat i inclusió al moment de plantejar les propostes.

En una primera fase, el Servei de Cultura podria identificar potencialitats en equipaments o programes específics, i valorar la possibilitat de definir propostes en diàleg amb grups d'usuaris o amb entitats culturals o socials pròximes als grups destinataris. El desenvolupament de l'oferta en aquest àmbit es podria beneficiar també del diàleg amb altres serveis municipals, com el Servei de Ciutadania.

Agents responsables: Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Organisme Autònom Municipal Centre Cultural de Sant Cugat; equipaments culturals municipals; altres serveis municipals i entitats.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Identificació de possibles escenaris i opcions per a la diversificació de l'oferta, en diàleg amb altres serveis municipals i equipaments culturals	2026	Definició d'escenaris
Concreció i implementació de projectes	2027-2030	Nombre de projectes implementats Variables de diversitat tingudes en compte Valoració de la resposta rebuda per part del públic i les entitats

2.6. Revisió de les polítiques culturals municipals amb perspectiva de gènere

Descripció: Com exposa el Pla d'Igualtat, Feminismes i LGBTI 2021-2025, i com passa a molts municipis, malgrat la predisposició per incorporar una mirada de gènere en polítiques públiques de tot tipus, incloses les polítiques culturals, i el potencial per progressar en aquest sentit, sovint és difícil anar més enllà d'accions puntuals i revisar en clau de gènere el conjunt de l'acció municipal. En aquest sentit, i d'acord amb l'objectiu d'enfortir la diversitat i la representativitat social de l'acció cultural, en els propers anys es podria dur a terme una anàlisi de les polítiques culturals amb perspectiva de gènere, per tal d'identificar biaixos i potencials, disposar de dades objectives i definir prioritats, que haurien de passar, entre d'altres coses, per accions de sensibilització i formació. Per a la realització de l'anàlisi podria ser convenient rebre l'assessorament de persones expertes en aquesta matèria.

Agents responsables: Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Servei d'Igualtat, Feminismes i LGBTI; regidories de Cultura i d'Igualtat.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Anàlisi de les polítiques culturals municipals amb perspectiva de gènere	2026-2027	Existència d'un document que reflecteixi l'anàlisi feta
Implementació de mesures derivades de l'anàlisi	2027-2030	Mesures implementades

2.7. Foment de processos participatius en el disseny d'equipaments o programacions

Descripció: El diàleg entre els serveis municipals de Cultura, Patrimoni i Museus i Participació hauria de permetre identificar oportunitats per afavorir la participació ciutadana en la definició i el disseny de nous equipaments o programacions culturals. Quan sigui possible, aquests processos es podrien vehicular a través dels consells sectorials ja existents (Cultura, Infants, Joves, etc.), consells de barri o taules específiques, un fet que també ha de contribuir a reforçar la importància d'aquests espais, en una lògica semblant a la que planteja l'Eix 3 d'aquest PAC. En altres casos, quan l'abast d'un projecte requereixi un tractament específic, es podrien fer processos participatius ad hoc. Un projecte en el qual es podria plantejar un procés participatiu d'aquest tipus és l'espai jove de la futura Biblioteca Central, que es podria vincular al Consell de Joves i a la taula de lletres del Consell de Cultura, per bé que també s'hi podrien afegir altres mecanismes.

Agents responsables: Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Servei de Participació; Consells sectorials i de barri.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Identificació d'oportunitats per a la realització d'accions participatives en el disseny d'equipaments o programacions	2025-2030	Nombre de processos participatius realitzats Valoració dels processos

2.8. Revisió dels criteris en l'atribució d'ajuts a les entitats

Descripció: La diagnosi realitzada en el marc d'aquest PAC ha apuntat a una relativa manca de renovació en els criteris i els volums dels ajuts concedits a les entitats en matèria de cultura. Així mateix, es percep la necessitat d'incentivar les col·laboracions entre entitats i reconèixer les bones experiències existents en aquesta línia. Així, en els propers anys seria convenient establir alguns nous criteris a l'hora d'avaluar les sol·licituds rebudes, per tal de poder procedir a una distribució de recursos més estratègica.

Entre els criteris que caldria potenciar hi ha els que tenen a veure amb els objectius d'inclusió, diversitat i participació que es descriuen en aquest PAC, el foment de les col·laboracions entre entitats (tant entre entitats culturals com entre aquestes i les entitats d'àmbits com l'acció social, la joventut o la sostenibilitat, entre d'altres), o la innovació en les formes de treballar. A l'hora de definir aquests canvis, seria convenient implicar-hi el Consell de Cultura, que també ha de jugar un paper clau a l'hora de generar espais per a la col·laboració entre entitats.

Agents responsables: Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Consell de Cultura.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Proposta de nous criteris per a la distribució d'ajuts i debat en el marc del Consell de Cultura	2026	Formulació de propostes de canvi Realització de debats en el marc del Consell de Cultura
Concreció dels nous criteris i incorporació a les línies d'ajuts	2027-2028	Incorporació dels nous criteris a les línies d'ajuts

2.9. Revisió de mecanismes per afavorir els usos culturals de l'espai públic

Descripció: La diagnosi realitzada en el marc d'aquest PAC ha permès identificar diverses problemàtiques relacionades amb els usos culturals de l'espai públic de la ciutat: entre d'altres, les dificultats en la tramitació i l'obtenció de permisos, la poca adaptació d'alguns espais públics a la realització d'activitats culturals, el fet que alguns processos de planejament urbanístic dificultin en la pràctica la continuïtat d'activitats culturals que s'hi havien fet anteriorment, les queixes d'alguns veïns quan es realitzen activitats culturals a l'espai públic, o la diversitat de criteris aplicables a les accions culturals en l'espai públic en funció de si són considerades actes "de ciutat" (fet que els concedeix un tractament més prioritari) o no.

Tenint en compte aquesta realitat, en els propers anys podria convenir revisar, d'una banda, el pla d'usos de l'espai públic, per tal d'afavorir-hi els usos culturals mitjançant la compatibilització d'usos i l'adaptació d'alguns entorns; i, de l'altra, definir de manera més transparent els criteris que permeten determinar que algunes activitats culturals tenen caràcter de ciutat i d'altres no, els procediments que poden permetre revisar aquestes qualificacions i les implicacions de cada qualificació.

Agents responsables: Regidoria de Cultura; Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Servei de Planejament; Servei de Via Pública; entitats representades al Consell de Cultura.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Revisió del Pla d'usos de l'espai públic	2026-2027	Revisió efectiva del Pla, amb incorporació de criteris que afavoreixin els usos culturals Valoració feta per part de les entitats
Definició d'un protocol o similar que descrigui els actes culturals "de ciutat", les implicacions que té aquesta consideració i els mecanismes que poden permetre accedir-hi	2026-2027	Existència d'un protocol o similar

2.10. Potenciació de l'oferta cultural descentralitzada

Descripció: Atesa l'estructura territorial de Sant Cugat i la concentració d'equipaments i propostes culturals al centre de la ciutat, vetllar per la descentralització de l'oferta cultural és clau pel que fa a l'exercici dels drets culturals de la ciutadania, sobretot en termes d'accés i participació. Aquesta qüestió es pot resoldre en part amb les millores en el manteniment i les prestacions dels equipaments culturals de proximitat integrats a la XCCP que s'han descrit a la mesura 1.5. Alhora, i tenint en compte que alguns d'aquests espais tenen capacitat limitada i no es troben a tots els barris, convindria també contemplar la utilització d'altres equipaments o espais públics (escoles, places, etc.) en zones on no n'hi hagi de culturals o on els equipaments culturals disponibles tinguin limitacions. Als barris, el treball en aquest sentit s'hauria de recolzar en els Consells de Barri i, allà on existeixin (La Floresta), les Comissions de Cultura que s'hi ha constituït.

Una altra qüestió que caldria incloure en aquesta mesura és el diàleg amb l'EMD Valldoreix, per a qüestions relacionades amb l'enfortiment de l'oferta cultural en aquesta zona, la identificació de sinergies i l'establiment de col·laboracions.

Agents responsables: Regidoria de Cultura; Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Servei de Participació; altres serveis municipals; Consells de Barri; Comissió de Cultura del Consell de La Floresta; EMD Valldoreix.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Identificació d'equipaments i espais públics susceptibles d'acollir activitats culturals als barris, com a complement dels equipaments culturals existents	2025	Catàleg d'equipaments i espais o eina similar
Presentació i debat als Consells de Barri o Comissions de Cultura dels escenaris contemplats pel que fa a la descentralització de l'oferta cultural	2026	Nombre de barris on es realitzen sessions de presentació i debat
Disseny de noves accions que reflecteixin la descentralització de l'oferta cultural	2026-2030	Nombre de noves activitats proposades Nombre de barris on es desenvolupen
Establiment d'un diàleg entre la Regidoria de Cultura i l'EMD Valldoreix, en el marc del desplegament del PAC	2025	Existència d'un diàleg institucional
Impuls de noves iniciatives en col·laboració amb l'EMD Valldoreix	2026-2030	Nombre de noves iniciatives

2.11. Desenvolupament d'una estratègia de comunicació cultural

Descripció: L'objectiu d'afavorir una vida cultural més inclusiva, participativa i diversa ha de passar també per una revisió dels actuals mecanismes de comunicació i difusió de l'oferta cultural i les possibilitats de participar-hi. La diagnosi ha mostrat que, malgrat que en general l'oferta cultural té una bona acollida, també es percep la necessitat de diversificar els públics als quals s'arriba i definir millor els actius de la ciutat en matèria cultural, especialment aquells que no pertanyen a l'esfera municipal, i reflexionar sobre els canals de comunicació.

En aquest sentit, seria pertinent desenvolupar una estratègia de comunicació cultural que diversifiqui canals i missatges, identifiqui actius clau de la ciutat (o busqui generar-ne de nous, si s'escau) i busqui arribar a nous públics. Aquesta mesura necessita l'impuls especialment dels serveis municipals de Cultura, Patrimoni i Museus, i Comunicació, així com l'Organisme Autònom Municipal Centre Cultural de Sant Cugat, i també podria contemplar la creació d'una comissió o taula específica en el marc del Consell de Cultura, per acompanyar la definició i el seguiment de l'estratègia.

Agents responsables: Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Servei de Comunicació; Organisme Autònom Municipal Centre Cultural de Sant Cugat; Consell de Cultura.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Identificació d'actius culturals clau de la ciutat, en col·laboració amb entitats	2025	Catàleg d'actius
Anàlisi de canals i públics, preveient també col·lectius amb nova programació, com ara el Programa Jove	2025	Listat de canals per tipologia de públic
Disseny d'estratègia de comunicació cultural multicanal	2025-2030	Pla de comunicació anual

Eix 3: Impuls de noves formes de col·laboració entre l'administració i la societat civil

El tercer i últim eix del PAC, derivat de l'objectiu específic relacionat amb impulsar noves formes de col·laboració entre l'administració i la societat civil, se centra en la revisió dels mecanismes i les dinàmiques de governança de la cultura, per tal d'afavorir la implicació de les entitats en la reflexió, la presa de decisions i la gestió i un major diàleg i col·laboració amb l'Ajuntament. Una gran part de les mesures que es plantegen en aquest eix tenen relació amb l'enfortiment del Consell de Cultura com a espai privilegiat de la governança de la cultura, però alhora s'hi contemplen altres formes de diàleg, concertació i col·laboració, algunes de les quals caldrà concretar progressivament.

3.1. Impuls de la Taula de Seguiment del PAC

Descripció: En el marc de l'elaboració d'aquest PAC s'ha constituït una taula de seguiment, que hauria de ser la base per a una taula permanent de seguiment del PAC durant la seva implementació, és a dir fins el 2030. El conjunt d'indicadors inclosos en aquest PAC han d'oferir un dels elements per valorar-ne la implementació. D'altra banda, la taula hauria de poder detectar altres necessitats no contemplades al document original i buscar si tenen encaix en les mesures ja previstes, o suggerir-ne de noves si fos necessari.

La taula de seguiment del PAC s'hauria de reunir aproximadament unes tres vegades a l'any, per fer seguiment de les mesures previstes en cada període, analitzar-ne algunes que es considerin especialment significatives, i elaborar informes anuals de seguiment, que s'haurien de compartir amb el Ple del Consell de Cultura.

La composició de la taula pot ser la mateixa que s'ha establert en la seva fase inicial o bé es podria revisar, si el Consell ho considerés pertinent. Els Serveis de Cultura i de Patrimoni i Museus hauran de vetllar per tal que la taula disposi de la informació necessària per acomplir les seves funcions de seguiment del PAC. La taula també haurà d'establir, quan calgui, un diàleg amb les altres taules sectorials del Consell per a les qüestions que els afectin.

Si es considera pertinent, aquesta taula representativa dels diversos sectors podria constituir-se com una taula definitiva, més enllà de la vida d'aquest Pla d'Acció, per permetre fer un seguiment transectorial de les polítiques culturals locals.

Agents responsables: Consell de Cultura (Ple i taula específica); Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Constitució de la taula de seguiment del PAC, actualitzant-ne el mandat i la composició si s'escau	2024-2025	Constitució de la taula Nombre de membres
Reunions periòdiques de la taula, aproximadament unes tres cada any	2025-2030	Nombre de reunions
Elaboració i presentació al Ple d'informes anuals, amb dades relatives al seguiment del PAC, problemàtiques detectades i noves necessitats i propostes sorgides	2025-2030	Elaboració cada any d'un informe Presentació i debat dels informes en sessions del Ple

3.2. Enfortiment de les taules sectorials del Consell de Cultura

Descripció: Com ha mostrat la diagnosi, el Consell de Cultura guanya en eficàcia quan funciona mitjançant taules sectorials amb un mandat clar i la capacitat de desenvolupar accions conjuntes. En aquest sentit, en els propers anys caldria enfortir aquests espais, creant algunes noves taules en àmbits on no n'hi ha i establint mandats clars per a taules ja existents. En concret, es poden distingir en aquesta mesura diverses accions complementàries:

- > D'una banda, ja està prevista la creació de noves taules sectorials en els àmbits de l'audiovisual i de les lletres, que s'afegirien a la resta de taules existents.
- > De l'altra, com s'ha indicat a la mesura 1.4, les taules d'arts visuals i de cultura popular i tradicional haurien de jugar un paper important a l'hora de prioritzar, revisar i assegurar el seguiment dels plans sectorials en aquests àmbits.
- > Altres taules podrien valorar la possibilitat d'impulsar plans específics en els seus àmbits respectius, en col·laboració amb els serveis municipals pertinents. Aquest seria el cas de les taules de patrimoni i de cultura popular i tradicional, pel que fa al desenvolupament del pla en matèria de patrimoni que s'ha suggerit a la mesura 1.6. La taula de música també podria valorar reprendre algunes de les mesures que s'havien inclòs al Pla Director de la Música Clàssica 2017-2021 i que es considerin encara vàlides.
- > Més enllà dels plans sectorials, les taules també poden ser espais de disseny de projectes que afavoreixin la concertació i coordinació entre agents. En aquest sentit, l'Ajuntament podria destinar una dotació pressupostària per a projectes sorgits de les taules de participació del Consell i que siguin coherents amb els objectius d'aquest PAC, per exemple en termes d'inclusió, diversitat, participació o descentralització de l'oferta cultural o la vinculació transversal de l'acció cultural amb àmbits com l'educació, la joventut, la igualtat de gènere o la sostenibilitat ambiental. També es podria considerar que aquest suport s'atribuís ocasionalment a projectes conjunts de diverses taules sectorials.
- > D'altra banda, els Serveis de Cultura i de Patrimoni i Museus, juntament amb les entitats pertinents, haurien de vetllar per la continuïtat de totes les taules, i detectar aquelles que puguin requerir una atenció especial.

Agents responsables: Consell de Cultura; Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Creació de les taules sectorials de Lletres i d'Audiovisual	2024-2025	Creació de les taules Nombre de membres de cadascuna
Continuïtat dels treballs de les altres taules sectorials, amb almenys una reunió anual i vinculació amb plans sectorials, on n'hi hagi o es vulguin desenvolupar	2025-2030	Nombre de reunions de les taules sectorials (almenys una reunió per taula i any)
Establiment d'un fons de suport a les activitats de les taules, on no existeixin, amb criteris d'atribució que prioritzin els objectius i finalitats del PAC, així com les col·laboracions entre entitats	2026	Establiment del fons de suport Nombre de taules que desenvolupen projectes conjunts gràcies a aquest mecanisme

3.3. Enfortiment del rol estratègic del Consell de Cultura

Descripció: La diagnosi desenvolupada en el marc d'aquest PAC ha mostrat un cert desencantament de les entitats culturals en relació amb el funcionament del Consell de Cultura, per la percepció que serveix principalment com a espai d'informació per part de l'administració i que les funcions de debat, reflexió i incidència en les polítiques municipals o la concertació de projectes hi tenen menys presència. De manera similar, l'Oficina de Participació de l'Ajuntament ha fet una avaluació del funcionament dels consells sectorials de participació, que, pel que fa al Consell de Cultura, ha suggerit que caldria que no fos principalment un espai de traspàs d'informació, sinó que esdevingués un lloc on plantejar grans temes de debat, que després es podrien treballar en comissió o a través de les taules.

Per tal de reforçar el paper del Consell en relació amb aquest PAC i amb la concertació municipal en matèria de polítiques culturals, seria convenient revisar-ne els ordres del dia per tal de poder-hi incorporar, sempre que sigui possible, els elements següents:

- > Presentacions d'experiències municipals o de les entitats que es considerin innovadores i/o que responguin als objectius del PAC.
- > Presentacions dels treballs en curs de les taules de participació, de manera rotatòria.
- > Debats al voltant dels criteris de distribució de subvencions i ajuts, en la línia del que s'ha proposat a la mesura 2.8.
- > Presentació i debat al voltant dels informes anuals de seguiment del PAC, d'acord amb la mesura 3.1.
- > Altres qüestions significatives des de la perspectiva de les polítiques culturals municipals i les relacions entre l'Ajuntament i les entitats.

Agents responsables: Regidoria de Cultura; Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Consell de Cultura.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Revisió periòdica dels ordres del dia del Consell de Cultura, per assegurar-ne el caràcter estratègic i buscant afavorir un bon nivell de participació	2025-2030	Nombre de projectes presentats a les reunions del Consell, al llarg de l'any Evolució en el nombre d'assistents a les reunions del Consell de Cultura

3.4. Revisió del Reglament del Consell de Cultura

Descripció: Tenint en compte la reorientació del funcionament del Consell de Cultura que s'ha apuntat a la mesura 3.3, i les propostes fetes des de l'Oficina de Participació Ciutadana de l'Ajuntament, en el sentit de simplificar la reglamentació dels consells sectorials per adaptar-la a les necessitats reals, a mig termini es podria contemplar una revisió del Reglament del Consell de Cultura, que l'adeqüi al seu funcionament actual. Aquesta revisió podria contemplar l'enfortiment de la dimensió participativa i el paper important de les taules de participació i les comissions, tot incloent-hi els canvis derivats de la posada en marxa i el seguiment d'aquest PAC.

Agents responsables: Regidoria de Cultura; Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Servei de Participació Ciutadana; Consell de Cultura.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Revisió del Reglament del Consell de Cultura, en un procés transparent i participatiu, i que l'adeqüi al funcionament actual i a les prioritats establertes al PAC	2026-2027	Adopció del nou Reglament del Consell de Cultura

3.5. Potenciació d'espais d'interlocució públic-privat

Descripció: A més de les entitats culturals sense ànim de lucre i l'administració municipal, en diversos sectors de la vida cultural de Sant Cugat hi juguen un paper molt destacat agents privats: per exemple, les galeries d'art, les llibreries, o les escoles privades de música i dansa. Tot i que alguns d'aquests agents també participin, a títol individual o mitjançant altres entitats, al Consell de Cultura i les seves taules sectorials, hi ha necessitats específiques d'aquests agents, i marges de complementarietat i negociació amb l'administració pública, que requereixen un tractament específic. Una traducció d'això és la Xarxa d'Escoles de Música de Sant Cugat del Vallès (XEMUSC), constituïda l'any 2022 i que hauria de contribuir a la concertació entre el conjunt d'agents que intervenen en aquest àmbit. Hi pot haver espai per definir altres espais d'interlocució entre els sectors públic i privat, a través de la constitució de xarxes, grups de diàleg o altres iniciatives de caire més puntual. Tant els serveis municipals de cultura com les taules sectorials del Consell de Cultura poden ser espais per detectar les necessitats i potencialitats en aquest sector, per tal de fer-ne després el seguiment que convingui. Així mateix, hi pot haver peticions provinents dels agents privats de la ciutat, que caldria canalitzar de la manera pertinent.

Agents responsables: Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Consell de Cultura; agents culturals privats, en diversos sectors.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Desenvolupament de les activitats de la XEMUSC, com a espai d'interlocució entre els sectors públic i privat en l'educació musical	2024	Nombre de centres participants Activitats realitzades
Identificació d'altres oportunitats i canalització de demandes envers la interlocució i la col·laboració entre agents públics i privats, en àmbits com les arts visuals, la difusió de la lectura o l'educació artística	2025-2030	Activitats i iniciatives identificades en aquests àmbits

3.6. Valoració d'altres mecanismes participatius en els equipaments i programes públics

Descripció: Més enllà dels processos participatius per al disseny d'equipaments o programes que s'han apuntat a l'Eix 2 i dels espais de governança de la cultura, com el Consell de Cultura, que s'han descrit en diverses mesures d'aquest Eix 3, l'enfortiment de les dinàmiques de col·laboració entre l'administració municipal i les entitats de la societat civil podria passar per altres fórmules: per exemple, la creació de consells de participació amb la implicació d'entitats i/o usuaris en equipaments públics, l'encàrrec a entitats de la programació d'alguns cicles o activitats, la participació d'algunes entitats en la gestió de determinats equipaments, etc.

En els propers anys, caldria valorar opcions i potencialitats existents en aquest sentit, tenint en compte la naturalesa dels serveis a prestar, les capacitats i demandes de les entitats de la societat civil i les implicacions econòmiques i jurídiques de les mesures que es puguin adoptar en aquest àmbit. Això serà possible si es generen prèviament dinàmiques que apropin les entitats i l'Ajuntament, i es potenciï el diàleg i la transparència, per tal de generar un clima de confiança entre el món associatiu i l'administració local.

Agents responsables: Regidoria de Cultura; Servei de Cultura; Servei de Patrimoni i Museus; Servei de Participació Ciutadana; Consell de Cultura.

Implementació i seguiment:

Activitats	Dates	Indicadors
Valoració d'opcions i escenaris que permetin enfortir la participació de la societat civil en la programació o la gestió d'equipaments, programes o activitats	2025-2030	Activitats i iniciatives desenvolupades en aquest àmbit

Cronograma orientatiu d'implementació

A continuació es presenta de forma resumida per mesures el cronograma orientatiu d'implementació que s'ha anat descrivint prèviament. El criteri per situar les diferents activitats en el cronograma respon a dues variables: la complexitat i la urgència. En aquest sentit, mesures o activitats que són fàcils d'implementar i urgents, comencen en el curt termini. En l'altre extrem aquelles que són molt complexes i poc urgents, es considera que poden començar més endavant. Moltes mesures, per altra banda, són complexes i urgents, i en aquest sentit s'allarguen en el temps, ja que el seu desenvolupament serà, molt probablement, més lent.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Eix 1: Enfortiment de la capacitat municipal							
1.1. Revisió dels organigrames i foment de la coordinació i la col·laboració							
1.2. Augment dels recursos pressupostaris destinats a l'acció cultural							
1.3. Desenvolupament de programes, projectes i mesures transversals							
1.4. Priorització i revisió de les mesures dels plans sectorials existents en matèria de cultura							
1.5. Millora de la xarxa d'equipaments culturals municipals							
1.6. Desenvolupament d'un pla de conservació i posada en valor del patrimoni, i altres eines en aquest àmbit							
1.7. Millores i agilització de tràmits administratius i jurídics							
1.8. Impuls del reconeixement del valor social i econòmic de la cultura							
1.9. Reflexions sobre cultura, emergència climàtica, sostenibilitat i pau							
1.10. Foment de la col·laboració amb municipis de l'entorn							
Eix 2: Foment d'una vida cultural més diversa i inclusiva							
2.1. Definició o revisió de protocols en clau de participació, diversitat i inclusió							
2.2. Impuls de l'oferta educativa i familiar als equipaments culturals municipals							
2.3. Desenvolupament d'un programa de cultura jove							
2.4. Desenvolupament d'un Pla de lectura municipal							
2.5. Introducció de criteris de diversitat en la programació cultural municipal							
2.6. Revisió de les polítiques culturals municipals amb perspectiva de gènere							
2.7. Foment de processos participatius en el disseny d'equipaments o programacions							
2.8. Revisió dels criteris en l'atribució d'ajuts a les entitats							
2.9. Revisió de mecanismes per afavorir els usos culturals de l'espai públic							

2.10. Potenciació de l'oferta cultural descentralitzada							
2.11. Desenvolupament d'una estratègia de comunicació cultural							
Eix 3: Impuls de noves formes de col·laboració entre l'administració i la societat civil							
3.1. Impuls de la Taula de Seguiment del PAC							
3.2. Enfortiment de les taules sectorials del Consell de Cultura							
3.3. Enfortiment del rol estratègic del Consell de Cultura							
3.4. Revisió del Reglament del Consell de Cultura							
3.5. Potenciació d'espais d'interlocució públic-privat							
3.6. Valoració d'altres mecanismes participatius en els equipaments i programes públics							

Crèdits

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Núria Escamilla, Regidora de Cultura i Esports

Carolina Hernández, Directora de Cultura, Esports i Educació

Manel Turon, Tècnic de la Secció de Serveis Generals de Cultura

Andreu Dengra, Tècnic d'arts visuals del Servei de Cultura

Alba Rodríguez, Cap del Servei de Patrimoni Històric

Pau Martínez, Tècnic de Cultura popular i tradicional

Anna Castells, Cap de la Secció de Cultura de Proximitat

Maria Farriol, Directora del Teatre-Auditori

Diputació de Barcelona. Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

Coordinació metodològica, suport tècnic i de continguts

Laia Gargallo, cap d'oficina

Aina Roig, cap de secció tècnica

Eugènia Argimon, tècnica programa d'assessorament

Helena Minuesa, tècnica programa d'assessorament

Rosa Ma. Mondéjar, tècnica de cultura

Amb la col·laboració dels serveis tècnics de l'Oficina de Difusió Artística (ODA), de l'Oficina de Patrimoni Cultural (OPC) i de la Gerència de Serveis de Biblioteques.

Trànsit Projectes

Coordinació i redacció del document

Mariana Pfenniger, Coordinadora i consultora

Jordi Baltà, Consultor principal

Taula de Seguiment del Pla d'Acció Cultural

Ana Pérez- Associació La Tacones

Marc Sala- Associació APROPERA

Martí Marin- Fundació Aula de So

Jordi Casas- Grup d'Estudis Locals

Gemma Navarra – Escola Fusió i Vicepresidenta del Consell de Cultura

David Pujol – La Unió Santcugatenca

Eva Tàtaret – Coordinadora de les Taules del Consell de Cultura

Bernat Millet- Lumínic

Jesús-Ángel Prieto – Taula d'Arts Visuals i Plàstiques

Miquel Santaeuilàlia – Associació Gabriel Ferrater

Pere Royo – Societat Coral la Lira

Josep Ferré – Fundació Privada Música Simfònica i de Cambra

Agraïm la participació de totes les persones que, a títol individual o com a representants d'entitat, han col·laborat durant el procés d'elaboració d'aquest document.

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

Gerència de Serveis de Cultura

Oficina d'Estudis i Recursos Culturals

Montalegre,7. 08001 Barcelona

Tel. 934 022 565

o.estudisrc@diba.cat

www.diba.cat